

#	název	časová relevance	vysvětlení
1	Současné české trestní zákoník je pro prostí občany nedostupný	recent	Sexuální menšiny byly dosud v Česku chráněny jen omezeně, např. proti útokům z nenávisti spojitým s homofobií či transfobií. I proto vládní novela schválená v listopadu roku 2024 navrhne přísnější tresty pro pachatele [ztv. předsudečné nenávisti] [https://www.ceska-justice.cz/2019/05/vlada-zavedla-pojem-prudce-dna-nenavist-nespriavny-chovanim-se-muze-dopustit-kazdy/] , jejíž kategorie Ministerstvo spravedlnosti rozšířilo. Přisňují se tak po schválení Sněmovnou [budou trestat] [https://www.novinky.cz/clanek/domaci-nasili-kvuli-sexualni-orientaci-se-ma-trestat-prijinji-schvala-vlada-40479204] útoky kvůli sexuální orientaci, pohľavi nebo postizení obětí. Více si můžete přečíst také na webu [Novinky.cz] [https://www.novinky.cz/clanek/domaci-sexualni-menšiny-etici-ochranu-40421699].
2	LGBTQ+ nemají právo na manželství, protože nemohou mít děti	recent	Manželství není pouze o reprodukci, ale i o sdružení, lásce, podpore a péči. Omezování práva na manželství na základě biologických možností reprodukcí by mohlo být bez ohledu na sexuální orientaci diskriminační vůči těm, kteří se rozhodnou děti nemít nebo nejsou schopni mít biologické potomky. Stejnopohlavní páry navíc [dle výzkumů] [https://www.apa.org/glbst/essays/parenting/mother] mohou zarazit dětem stejnou péči a lásku jako heterosexuální páry. Více také [v publikacích] [https://www.soc.cas.cz/sites/default/files/publikace/bursova%20et-al.pdf] [https://www.soc.cas.cz/sites/default/files/publikace/bursova%20et-al.pdf]
3	LGBTQ+ lidé si neplnějí manželství pro všechny	recent	Každý má právo na názor a neželání na ot, jaké je orientace. Podle studie [byl LGBTQ+ ve Česku 2022] [https://ngbt-zdravi.cz/web/wp-content/uploads/2023/02/BytLGBTQvCesku2022_report.pdf] by zavedení manželství pro všechny vytvořilo 98,5 % dotázaných queer lidí. Zároveň je dle průzkumu [Organizace GLOBSEC] [https://pbs.twimg.com/media/FscApWwAIPQn37Morat-jpg?name=large] pro manželství LGBTQ+ také většina Čechů obecně.
4	Dvě „nečeny“ soutěží na Olympijských hrách v Paříži 2024	non_recent	Dvě boxerky byly v roce 2023 disqualifikovány z mistrovství světa na základě nízké nevelikých testů a tvzení narušení pravidel Mezinárodní asociace boxerské asociace, Umla Klemela. Plně důkazy, že Imane Khelifová ani druhá boxerka Taiwanyn Un Yu-ting [jsou případem transgender ani Intersexuality] [https://www.nbnews.com/news/sports/totally-unacceptable-dispute-surrounding-boxers-lily-yun-cna-164995], nebyly zřejmé. Jedná se o dvě ženy, které bojují v ženském boxeršském turnaji. Mezinárodní olympijský výběr [sto] za sportovníkem] [https://olympics.com/ioc/news/faint-paris-2024-boxing-unit-uic-statement] a jejich způsobů soutěží. Mohly tedy souhlasit na olympijských hrách v Paříži.
5	Problematika kastrace a transgender	concept	Oficiální změna pohlaví byla dosud málo jen pod podmínkou chirurgického zákroku a kastrace. Ústavní soud [Us odevsoující zákony zruil, a s platností od poloviny roku 2025 končí] [https://www.novinky.cz/clanek/domaci-domaci-podnikny-pro-uzeni-zmeny-pohlavi-se-zmeni-40527641] nutnost hormonální léčby a operace pro účely změny pohlaví. Česká republika získává jednou z mála zemí Evropy, kde trans lidé mohou postupně sterilizační či operační změnu pohlaví pro účely změny pohlaví v dokladech. Mnoho lidí takový zárok podstupuje nechťelo a nechce kvůli vysoké míře rizika během operace a následnému znemožnění reprodukční funkce. Více v článku [Českého rozhlasu] [https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/kastrace-trans-povinne-uradni-zmena-pohlavi_2405070908_ank].
6	Imane Khelifová má penis a viděl jsem to/Suspensory a ochranné pomůcky v ženském boxu	non_recent	Tvrzení, že Imane Khelifová má penis, není podloženo žádnými důkazy. Sportovci včetně těch často používají suspensory a jiné ochranné pomůcky, které jsou viditelné i přes drs sportovců. Nemají souvislost s jejich pohlavím. Více v rozboru na webu [Manipulátorci] [https://manipulatorci.cz/dokazuje-video-ze-na-imane-khelifovu-penis].
7	Manželství pro všechny nemá větinovou podporu ve společnosti	less_recent	Podle údajů iniciativy [Jsme fér] [https://www.jsmefer.cz/novy_pruckum_2021_55_percent] mělo manželství pro všechny podporu 65 procent podle posledního rozsáhlého průzkumu z roku 2021. Organizace GLOBSEC nedávno vydala nový [Pruckum] [https://pbs.twimg.com/media/FScApWwAIPQn37Morat-jpg?name=large], podle kterého podporu manželství LGBT + při 72 % čeká, že to naroste o 16 % od roku 2020 a 7 % od roku 2021. [Zde] [https://cvsm.soc.cas.cz/huskove-sprawy/ostatni/vztahy-a-zivotni-postoje/5685-postoje-vernosti-k-pravam-homosexuulu-duben-kveten-2023] také najdete nejnovější průzkum k manželství pro všechny od CVVM z poloviny roku 2023.
8	Homosexualové/LGBTQ+ ohrožují národní rodinu	recent	Jak se [vyjádři] katolícký kněz Tomáš Haik] [https://haik.cz/tvorba/clanky-esje/clanek/2017/]. „Tvrzení, že registrovaná partnerství ohrožují tradiční rodinu, je nesmysl. Tradiční rodinu ohrožují manželské nevěry, alkoholismus, vzájemná neúcta manželů a hubrost, což nas to peněžní, působící zanedbávání lásky k dítěti a podobné věci.“ Diskriminací postoje ohledně LGBTQ+ rodin spolu s tvrzením, že stejnopohlavní páry ohrožují „tradiční rodinu“ [to] [https://online.library.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1522.727.12527]. Je dětí vychovávané stejnopohlavní páry se vyvíjí stejně dobře jako dětí v „tradičních rodinách“. Existuje Stejnopohlavní manželství a homoparentální rodiny si přejí narození dětí, aby mohli žít v respektu a bezpečí. [Výzkumy ukazují] [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zvesti-v-cesku-eseli-se-mene-zaraduju-vztahy-ale-stalajini-nejous-rika-sociologie-23637] byl v Česku v roce 2023 36,7 %, někteří také mnoho partnerských vztahů nebo jedinců, kteří nelží v žádném formálním svázku. [Rozhodovité] [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zvesti-v-cesku-eseli-se-mene-zaraduju-vztahy-ale-stalajini-nejous-rika-sociologie-23637] byl v Česku v roce 2023 36,7 %, někteří lidé tedy vychovávají děti jako sólo rodiče a pomocí „tradiční rodina“ nedokážou naplnit přesto, že by třeba chtěli. Zároveň něco jako „tradiční rodina“ jíl [dále] [https://www.idnes.cz/knastaveni-soudu-lutav-skutnosti/3a%20t%20idnes.lidykovy.cz%20idnesdomo%20xiste-jeste-tradici-A160924_150515_samo_ELK] plies 100 let v podstatě neexistuje. Lidé ze stejnopohlavních svazků nemají za cíl nikomu ublížit nebo někoho ohrozovat, pouze si přejí klidný život společně se všemi lidskými páry.
9	Co je nebinarita	less_recent	Termín „nebinarita“ [https://metransparent.cz/co-translidech/kdo-jsme/?] se používá v souvislosti s genderovou identitou. Označuje jednotlivce, kteří se necítí přenést jako muž ani jako ženu, případně se mohou cítit jako kombinace [genderu] [https://www.who.int/news/item/06-07-2022-who-updates-widesley-used-gender-terminology].
10	LGBTQ+ lidé jsou promiskuitnější než heterosexualové	recent	Není nijak prokázano, že by členové LGBTQ+ byli promiskuitnější než heterosexualové. Více na stránkách organizace [Jsme fér] [https://www.jsmefer.cz/duvody_a_odpovedi].
11	V partnerství budou stejná práva jako v manželství	non_recent	Rozdíly mezi manželstvím a partnerstvím je několik. Novela z roku 2025 pokrčila v narození párů ohledně společného jmění, dědictví, vdovských důchodů, dále novelu právo volby společného příjmění, právo na dva dny pracovního volna při uzavření partnerství atd. Stále však nebudou u genderu a nepřijímají kulturní představy role, které se v dané společnosti očekávají od muže nebo od žen, ale fluidně mezi nimi existuje. Více si můžete přečíst [na stránkách Světové zdravotnické organizace (WHO)] [https://www.who.int/news/item/06-07-2022-who-updates-widesley-used-gender-terminology].
12	Co znamená intersex / Rozdílní intersex a transgender	less_recent	Intersex je termín označující osoby, které se narodily s pohlavními charakteristikami (genetikou, gonádami, chromozomy, hormonální profily), které neodpovídají typickým [genderovým] [https://www.who.int/health-topics/gender/#tab-tab_1] definicím mužského nebo ženského těla. [Intersex] [https://cs.wikipedia.org/wiki/Intersexualita] tedy není zdravotní problém, ale přirozená variace lidské biologie. Někdy se pojem intersex chybně zaměřuje s pojmem transgender, intersex se však odlišuje od transgenderu tak, že označuje biologické charakteristiky, které nejsou jednoznačně mužské nebo ženské, zatímco transgender označuje pohlavní identitu, která se liší od pohlaví přifazeného při narození. [Intersex] [https://cs.wikipedia.org/wiki/Intersexualita] se mohou identifikovat jako muž, žena, obob, nebo žádné z těchto pohlaví. Jejich pohlavní identita je nezávislá na jejich biologických charakteristikách.
13	Změna pohlaví je trend (trans)	less_recent	Podstoupit změnu pohlaví není snadné, ani rychlé, jde o dlouhodobý proces, který je navíc velmi fyzicky, psychicky a také finančně náročný. Neprobíhá tedy na základě uhaněného jednorázového rozhodnutí. O tom, jak legislativní pravidla plati pro změnu pohlaví, si můžete přečíst v článku [Seznam Zprávy] [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-i-cesku-operace-ci-hormony-nebudou-podminkou-uradni-zmeny-pohlavi-2803297]. Co všechno trápí obnisi, si můžete přečíst [v rozhovoru] [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zmena-pohlavi-je-draha-a-boh-rika-lekta-kerse-ta-narodila-jako-moma-108897].
14	Transgender je nemoc / Definice transgenderu	recent	Osvěta dysforie je nesoulad mezi genderem (sociálním pohlavím) a biologickým pohlavím, a [není] Světovou zdravotnickou organizací (WHO) považována za nemoc] [https://www.who.int/standards/classifications/frequently-asked-questions/gender-incongruence-and-transgender-health-in-the-cd] (výsledky v angličtině). Jinými slovy, člověk se necítí ztotožněn s pohlavím, se kterým se narodil. Pokud se někdo v Česku rozhodne pro operační změnu pohlaví, následuje velmi fyzický, psychologický a také finančně náročný proces, který je doprovázen mnoha výsledky. O tom, jak to je podstoupit změnu pohlaví, si můžete přečíst v článku Seznam Zprávy. Více o tematicke transgenderu si můžete přečíst také na [stránkách Národního zdravotního informačního portálu] [https://www.nzip.cz/rejstrikovy/pomer/4975] a na webu [Trans+parents] [https://pmetsansparent.cz/obavy-a-grani-trans-id-v-cr/].
15	Léčba homosexuality / Homosexualita je nemoc	less_recent	Pokusy o „léčbu“ homosexuality byly neúčinné, nebezpečné a [nejedná] [https://www.who.int/europe/news/item/17-05-2019-moving-one-step-closer-to-better-health-and-rights-for-transgender-peoples] o nemoc. Ide o jednu z přirozených forem sexualit. Homosexualita přestala být oficiálně považována za nemoc 17. května 1990, kdy byla [Světovou zdravotnickou organizací (WHO)] [https://www.who.int/publications-detail/revision-of-classification-of-diseases-10th-revision] [https://www.who.int/publications-detail/revision-of-classification-of-diseases-10th-revision] [https://www.who.int/publications-detail/revision-of-classification-of-diseases-10th-revision] [https://www.who.int/publications-detail/revision-of-classification-of-dise

cnt	name	time_relevance	explanation
1	Seznam porušuje GDPR přes cookie wall	non_recent	GDPR chrání osobní údaje lidí a stanovuje pravidla, za kterých lze jejich osobní údaje zpracovávat. Seznam je přesvědčen, že řešení je v soulasu s pravidly na ochranu osobních údajů, a uživatelům dává právo se svobodně rozhodnout a mít kontrolu nad svými daty.
2	Cílená reklama mi ukazuje stejný produkt dokola / Necílená reklama mi přijde lepší	non_recent	Cílená reklama reflektuje zájmy a preference uživatele, proto se zobrazuje pouze relevantní inzerce. Pokud někdo shání nový automobil a hledá ho na internetu, bude se mu zobrazovat i reklama týkající se aut. Necílená reklama nezohledňuje zájmy uživatele a je tudíž méně relevantní.
7	Seznam o mně bude sbírat data, i když si zaplatím	non_recent	Jakmile si službu zaplatíte, zobrazí se vám dialog, ve kterém si můžete vypnout nebo zapnout všechny účely zpracování dat založené na souhlasu. Pokud necháte všechny vypnuté, nebude Seznam zpracovávat žádná data. Podrobněji si o ochraně údajů můžete přečíst na [webu Seznamu](https://o.seznam.cz/ochrana-udaju/).\n
14	Seznam se akorát snaží vytěžit z uživatele, co to jde	non_recent	Seznam.cz financuje investice do provozu a zkvalitňování svých služeb z příjmů z cílené reklamy. Trh se proměňuje a na přisluhující se podmínky Seznam reaguje produktem Seznam bez cílené reklamy. Pro uživatele, kterým nevadí cílená a relevantnější reklama, se nemění nic a služby Seznamu mohou využívat jako doposud. Ostatním uživatelům firma nabízí jako alternativu služby bez cílené reklamy za poplatek 49 Kč měsíčně. Zároveň nabízí za 179 Kč měsíčně službu Seznam bez reklam, která umožňuje uživatelům vypnout reklamy úplně.
15	Seznam vlastní George Soros	less_recent	Seznam.cz, a.s., založil a vlastní Ivo Lukačovič. Nepatří ani Bakalovi, ani Sorošovi. Více na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/ne-opravdu-seznam-cz-a-novinky-nepatri-georgi-sorosovi/).

cnt	name	time_relevance	explanation
1	Zelenskyj a nacistické znaky, držení dresu s hákovým křížem	non_recent	Zprávy o nacistických symbolech v kancelářích ukrajinského prezidenta jsou ruské manipulace šířené k ospravedlnění invaze Ruska na Ukrajinu. Podobně je tomu například s fotkou Zelenského, na níž údajně drží dres s hákovým křížem, přičemž jde o rozpoznatelnou fotomontáž. O tomto příkladu více na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/ne-volodymyr-zelenskyj-nedrzel-dres-s-hakovym-krizem%EF%BF%BC/).
1	Násilná ukrajinizace	non_recent	Nic jako „násilná ukrajinizace“ neexistuje. Rada bezpečnosti OSN přiznala Ukrajině plné právo na sebeidentifikaci a obrození ukrajinštiny, a zdůraznila, že tato otázka plně spadá do kompetence vnitřní politiky Ukrajiny a není záležitostí, která by se měla řešit na mezinárodní úrovni. Na ruská obvinění aktivně zareagovaly Francie, USA, Velká Británie, Belgie, Německo, Polsko a další. Členské státy odpověděly, že ukrajinský zákon o státním jazyce v žádném případě nepředstavuje hrozbu mezinárodnímu míru ani bezpečnosti. Více na webu [StopFake](https://www.stopfake.org/cz/fake-ukrajinu-prehnuli-pres-koleno-v-osn-za-nasilnou-ukrajinizaci/).
1	Výpověď Jana Šafaříka o Ukrajině	concept	Video Jana Šafaříka „Drahá Ukrajinu, musíme si promluvit“ šíří zavádějící informace. Nelze předpokládat, že by autor videa měl kompletní přehled o tom, jaká situace na ukrajinské frontě je. Je nepravděpodobné, že by navštívil tolik míst, jak popisuje ve videu. Přesné informace o ztrátách má navíc pouze generální štáb, nedostanou se k běžnému vojákovi na frontě. Více na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/jan-safarik-vyvolava-strach-z-valky/).
1	Ruská menšina v Pobaltí a její kontext / Jaká práva má ruská menšina v Pobaltí?	recent	Jak je to s ruskou menšinou v Pobaltí, se můžete dočíst v rozhovoru s [Andrease Papadopoulosem, zahraničním reportérem ČT v Polsku a v Pobaltí](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/vinohradska-12-rusko-mensiny-pobalti-papadopoulos_2305240600_pj).
1	Proč bojujeme za svobodný Tchaj-wan, nikoliv za Donbas a Krym	non_recent	Jedná se o dvě rozdílné situace: Tchaj-wan se po komunistickém převratu v Číně roce 1949 stal útočištěm čínské vlády vedené Kuomintangem, která prohrála občanskou válku s komunisty. Přestože si Čínská republika nárokovala celou Čínu, od roku 1949 de facto funguje jen na Tchaj-wanu. Dodnes se například tchajwanská národní aerolinka jmenuje China Airlines. Mezinárodní neuznání Tchaj-wanu jako samostatného státu je důsledkem tlaku komunistické Číny, která v roce 1971 získala čínské (stále) křeslo v Radě bezpečnosti OSN prostřednictvím rezoluce 2758. \nOd té doby Peking diplomacií i nátlakem brání Tchaj-wanu v mezinárodním uznání. Krym a Donbas jsou regiony Ukrajiny, které Rusko násilně odtrhlo. Krym byl anektován v roce 2014 na základě zmanipulovaného referenda, které neuznala většina světa. V Donbasu Rusko podpořilo separatistické povstání, následně uznalo tzv. Doněckou a Luhanskou lidovou republiku a v roce 2022 oblast formálně připojilo k Ruské federaci po dalších zfalšovaných referendech. Více informací na stránkách [Českého rozhlasu](https://plus.rozhlas.cz/tchaj-wan-tak-trochu-jina-cina-6632025) a [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/krym-vyhlasil-samostatnost-bylo-ale-referendum-v-poradku-328088).
1	Ruská menšina v Lotyšsku je perzekuována a postihována	non_recent	Část Rusů v Lotyšsku nemá volební právo, protože po roce 1991 nezískala lotyšské občanství, které vyžaduje složení zkoušky z lotyštiny. Tito lidé mají status „neobčanů“ – mohou žít v Lotyšsku, ale nemohou hlasovat ve volbách. Ruští občané, kteří v minulosti pobývali v Lotyšsku na základě dlouhodobého povolení, musejí podle nového zákona z roku 2022 prokázat znalost lotyštiny, aby si mohli obnovit pobytový status. Pokud jazykovou zkoušku nesloží a nezískají jiný pobytový status, mohou čelit vyhoštění. Ruská populace je největší menšinou v Lotyšsku a ruské občanství má přibližně 40 tisíc obyvatel. Ruština je stále běžným jazykem v některých částech Lotyšska, zejména v Rize a Latgalsku, ale její oficiální status byl výrazně omezen a školství postupně přechází na výuku v lotyštině. Kreml se v poslední době zároveň snaží na lotyšské Rusy tlačit a ovlivňovat tamější veřejné mínění. Více v článku [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/lotysko-omezuje-ruskojazyce-sluzby-a-media-na-mensinu-cili-kremelska-propaganda-6839) a na [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/lotysko-evropska-unie-euroserial-emigrace_2404201400_har).
2	Raketu na Polsku vyslala Ukrajina úmyslně, aby Zelenskyj vtáhl do války NATO	non_recent	Ukrajina vypálila protiraketovou střelu v reakci na masivní raketový útok ze strany Ruska. Je důležité zdůraznit, že k pádu rakety na polské území by nedošlo, pokud by Rusko nezačalo invazi na Ukrajinu a nevedlo raketové útoky proti ukrajinským městům.
2	Češi kupují drahý plyn od Němců, kteří ho kupují za málo	non_recent	Německo nepředává Česku plyn za uměle zvýšené ceny. Ceny plynu se řídí tržními mechanismy a burzovními cenami, nikoli jednostranným přeprodejem mezi státy. Česká republika nakupuje plyn přes evropské trhy a burzy, přičemž Německo slouží jako tranzitní země pro dodávky z různých zdrojů, například z Norska nebo LNG terminálů. Jak je to s cenami plynu doopravdy, najdete na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/ne-cesko-nekupuje-plyn-z-nemecka-za-25-kc-nebo-dokonce-92-kc-zatimco-nemecko-ho-kupuje-za-7-kc/amp/).
2	Anexi Krymu uznali i právníci EU	non_recent	Anexi Krymu Ruskem neuznávají evropští právníci ani mezinárodní instituce. Připojení Krymu k Rusku neuznalo ani mezinárodní právo, šlo o invazi ruských jednotek potvrzenou sporným referendem. Valné shromáždění OSN přijalo rezoluci nazvanou Územní celistvost Ukrajiny [odkaz](https://press.un.org/en/2014/ga11493.doc.htm). V té se uvádí, že referendum na Krymu není platné a nemůže sloužit jako základ pro jakoukoli změnu statutu poloostrova. Evropská unie rovněž neuznává ani anexi, ani krymské referendum. \nVíce na stránkách [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/hoax-pravnici-eu-prokazali-ze-vstup-krymu-ruske-federace-roce-2014-proveden-souladu-se-zakony/) či v angličtině na webu [EUvsDisinfo](https://euvsdisinfo.eu/report/crimea-is-a-legal-part-of-russia/).
2	Ondřej Kolář (starosta Prahy 6) nechal postavit Banderovi pomník u stanice metra Dejvická v Praze	non_recent	Zpráva o stavbě pomníku je lživá, fotomontáž je složená z fotografie pomníku ve Lvově a jiné fotografie Ondřeje Koláře, jak vztyčuje ukrajinskou vlajku. Více na webu [Faktické.info](https://www.fakticke.info/ne-v-praze-6-nestoji-socha-stepana-bandery/).
2	Česko vyplácí důchody Ukrajincům	non_recent	Ukrajinci nemají nárok na český důchod, pokud nesplňují stejné podmínky jako všichni ostatní. Pravidla se také samozřejmě řídí českými zákony, [nikoli ukrajinskými](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-ukrajinsti-uprchlici-a-ceske-duchody-navzdory-famam-ze-socialnich-siti-plati-jasna-pravidla-40479919), jak šířily některé konspirační weby či osoby. Více najdete na webu [České důchody](https://ceskeduchody.cz/zpravy/seniory-zlobi-lziva-fama-ze-cesko-vyplaci-duchody-uprchlym-ukrajincum).

2	Zelenskyj hajluje v televizi, hajluje na nástupu vojáků	non_recent	Zelenského záběry, na kterých „hajluje“, jsou zkreslené nebo na nich není vůbec Zelenskyj. Na jednom z příkladů např. naznačoval, jaké stereotypy si spojují Rusové právě s Ukrajinci, záběr pochází z televizní show z roku 2015. Více např. na stránkách [Hradecká Drbna](https://hradecka.drbna.cz/zpravy/spolecnost/12364-hajlujici-zelenskyj-se-siri-retezovymi-maily-jde-o-fake.html) nebo [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/na-fotografii-neni-volodymyr-zelenskyj/).
2	Pavel chce dorovnávat stavy na Ukrajině, vyslat tam armádu a mobilizovat	non_recent	Petr Pavel sám od sebe mobilizaci vyhlásit nemůže, prakticky v tomto ohledu nemůže nic, maximálně schválit mobilizaci po návrhu absolutní většiny Parlamentu ČR. Detailně to rozebrali na webu [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/overovna-prezident-mobilizace-nerudova-pavel-hilser-fischer-hoax-dezinformace_2301080600_pik). \n Příspěvek šířený z Twitteru generála Petra Pavla, který hovoří o mobilizaci, změně ústavy a vyslání vojáků na Ukrajinu, je [falešný](https://manipulatori.cz/zcela-vymyslene-citaty-petra-pavla/).
2	Zelenskyj pojmenoval čestnou brigádu Edelweiss podle SS protipartyzánské brigády, která fungovala na Slovensku	non_recent	Je pravdou, že označení Edelweiss nesla nacistická protipartyzánská jednotka, která spáchala masakry na Slovensku. Edelweiss ale nebyl jen znak nacistů, ale i antifašistů. Je známým znakem elitních horských jednotek, nebo některých jednotek amerických Zelených baretů. V nynější době užívají tento znak jednotky na Slovensku nebo v Rakousku. V Rakousku se taky každoročně koná soutěž speciálních horských jednotek s názvem [Edelweiss Raid](https://www.bmlv.gv.at/archiv/a2023/edelweiss_raid/index.shtml). Jednotku Edelweiss mělo i Rusko, a to v letech 2011–2016. Více si můžete přečíst na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/edelweiss-nebyl-jen-znakem-nacistu-ale-i-antifasistu/).
2	Podle Trumpa USA poslaly na Ukrajinu 350 miliard, Evropa 100 miliard / Jaká je opravdu pomoc EU a USA Ukrajině v celkovém měřítku?	less_recent	Od začátku ruské invaze v roce 2022 schválil americký Kongres pomoc Ukrajině ve výši přibližně 174,2 miliardy dolarů, což je polovina částky uváděné Donaldem Trumpem. [Přesné údaje se liší](https://www.bbc.com/news/articles/crew8y7pwd5o) – podle amerického ministerstva obrany činí celková pomoc USA 183 miliard dolarů, přičemž dalších 20 miliard bylo přislíbeno skrze skupinu G7. \n [Kielský institut pro světové hospodářství však uvádí](https://www.ifw-kiel.de/topics/war-against-ukraine/ukraine-support-tracker/), že na Ukrajinu dosud dorazilo 128 miliard dolarů z USA. Trump také tvrdí, že americká pomoc Ukrajině převyšuje evropskou. Podle [Deutsche Welle evropské země poskytlý do konce roku 2024 celkem 151,2 miliardy dolarů](https://www.dw.com/en/fact-check-trumps-attacks-on-zelenskyy-and-ukraine-aid/a-71702392), přičemž celková částka včetně alokovaných prostředků na rok 2025 dosahuje 289 miliard dolarů. Trumpovo tvrzení, že se „Evropě peníze vrátí, protože Ukrajině pouze půjčila“, je také zavádějící, protože stejně jako USA poskytla Evropa část peněz ve formě grantů.
3	Kyjevská Rus je kolébkou ruské kultury	non_recent	Přestože představitelé Ruska často používají argument o tom, že Kyjevská Rus je kolébkou Ruska, není to založeno na skutečnosti. Kyjevská Rus vznikla na konci 9. století a ve 13. století se rozpadla na samostatná knížectví. Moskevské knížectví se objevilo jako jeden z nástupnických států Kyjevské Rusi, ale význam získalo až po mongolské invazi. Ve druhé polovině 13. století Moskevské knížectví získalo od Zlaté hordy status vazalského státu a jeho vládcí začali získávat vliv jako výběrčí daní pro Mongoly. Přestože se Rusko odvolává na dědictví Kyjevské Rusi, geograficky, kulturně a jazykově na ni nejvíce navazuje Ukrajina, která si uchovala přímou kontinuitu s jejími tradicemi. Rusko na Kyjevskou Rus navazuje přes Moskevské knížectví, ale jeho vývoj probíhal v odlišném historickém kontextu pod mongolským vlivem. Více na stránkách [iRozhlasu](https://plus.rozhlas.cz/karel-hvizdala-kyjevsk-rus-je-starsi-nez-ruska-knizectvi-8696442) nebo na webu [University of Rochester](https://www.rochester.edu/newscenter/ukraine-history-fact-checking-putin-513812/).
3	Ukrajinské pošty budou místo českých	recent	[Rušení poboček](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-zmeny-v-ruseni-postovnich-pobocek-podivejte-se-jestli-se-tykaji-te-vasi-230080) České pošty s novými pobočkami ukrajinského poštovního operátora Nova Post, který expanduje své služby do evropských zemí, nijak nesouvisí. Česká pošta v březnu ohlásila zrušení 300 poboček a snížení jejich celkového počtu z 3200 na 2900. Vzhledem k tomu, že mnoho poboček má Česká pošta pronajatých, budou jejich nové uplatnění majitelé teprve hledat. Ukrajinská Nova Post má v současnosti dvě pobočky v Praze, celkově chce v Česku [otevřít](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-byznys-rozhovory-z-ceska-az-na-frontu-do-sedmi-dnu-ukrajinska-posta-chce-u-nas-pet-pobocek-235813) tři až pět poboček.\n
4	Kapitán lodi Dali, která narazila do mostu v Baltimoru, byl Ukrajinec	non_recent	Toto tvrzení není pravdivé. Kapitán lodi pochází z Indie a celá posádka byla indická. Loď měla ukrajinského kapitána krátce v roce 2016. Více v angličtině v rozboru [AP News](https://apnews.com/article/fact-check-dali-captain-ukrainian-baltimore-bridge-601539523278).
5	Agentura TASS jako důkaz "pravdivého" zpravodajství	recent	Agentura TASS je ruská státní zpravodajská agentura, která často šíří zprávy v souladu s oficiálními vládními stanovisky, což ji činí nástrojem státní propagandy. Více o tom, jak fungují ruská média, si můžete přečíst na webu [BBC](https://www.bbc.com/news/world-europe-17840134).
5	MH17 si sestřelili Ukrajinci sami/Jak to bylo se sestřelením letu MH17?	non_recent	Let MH17 Malaysia Airlines podle mezinárodních vyšetřování sestřelili proruští separatisté pomocí ruského raketového systému Buk. Vyšetřování potvrdilo, že systém pocházel z ruské 53. protiletadlové raketové brigády. Nizozemský soud v roce 2022 v nepřítomnosti odsoudil tři muže — dva ruské důstojníky a jednoho velitele proruských separatistů – za jejich roli při sestřelení letadla. Rusko odmítá odpovědnost a šíří dezinformace, které byly vyvráceny mezinárodními vyšetřovateli. Více [v komentáři Tomáše Vlacha v Reflexu](https://www.reflex.cz/clanek/komentare/125802/tragedie-mh17-jako-vzor-bude-kaucha-sestreleneho-boeingu-inspiraci-pro-trestani-valectnych-zlocincu.html), v článku [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/deset-let-od-sestreleni-boeingu-mh17-vini-a-odsouzeni-prorusti-separatiste-za_2407170954_aur) a v článku [České televize](https://ct24.ceskatelive.cz/clanek/svet/fakta-sestreleni-letu-mh17-346126).

5	Proč je Putin nazýván diktátorem	non_recent	Vladimir Putin zastává funkci prezidenta nebo premiéra Ruské federace od roku 1999. Od počátku své vlády postupně upevňoval moc, mimo jiné prostřednictvím konceptu tzv. „diktatury práva“, který se postupně vyvinul v autoritářský nacionalistický režim. Charakteristickými rysy jeho vlády jsou silná ideologie, systematické potlačování opozice a budování kultu osobnosti. Vládní média v Rusku šíří oficiální propagandu a nezávislá žurnalistika je výrazně omezena. Od roku 2021 došlo k dalšímu zpřísnění, přijetí zákona, který znemožňuje kandidaturu osobám spojeným s organizacemi označenými za extremistické nebo teroristické – postupně tak označil veškeré skupiny kritické vůči režimu. Více v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-nenahraditeln-putin-jak-se-rusky-diktator-drzi-u-moci-uz-tvrtstoleti-247781).
6	Kazetová munice je zakázána	recent	Více než 120 zemí podepsalo úmluvu o zákazu použití kazetové munice, ale Rusko, Ukrajina ani Spojené státy mezi ně nepatří. Více si můžete přečíst na [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-kazetova-munice-usa-valka-rusko-zbrane_2307071642_har).
6	Ukrajina nakupuje plyn z Ruska	recent	Ukrajina byla jedním z největších odběratelů ruského plynu, to se však změnilo po ruské anexi Krymu, kdy přestala v roce 2015 odebírat ruský plyn, od té doby dodávky z Ruska neobnovila. Dnes většinu plynu pro domácnosti a průmysl Ukrajina zabezpečuje vlastní těžbou a produkcí, podle poslední publikované výroční zprávy státní společnosti Naftogaz Ukrajina v roce 2021 importovala plyn z evropských trhů, včetně plynu, který původně pochází z Ruska, ale je prodáván prostřednictvím zpětných toků ze Slovenska, Maďarska a Polska. Jde však jen o něco přes 8 % domácí spotřeby plynu. V následujících letech dovoz ještě více poklesl kvůli nižší spotřebě během války. Více na stránkách [Radiožurnál](https://radiozurnal.rozhlas.cz/ukrajina-prestane-od-dubna-odebirat-plyn-z-ruska-nesouhlas-i-s-cenou-7200494), [E15](https://www.e15.cz/byznys/prumysl-a-energetika/rusko-zastavilo-dodavky-plynu-na-ukrajinu-muze-to-ovlivnit-i-tranzit-1248973) a [Statista](https://www.statista.com/statistics/1006510/ukraine-natural-gas-supply-and-consumption/).
6	Ukrajinci nechtějí Čechům po povodních pomáhat / Na pomoc se od UA vybralo jen 1700 Kč a ještě nechtěli plnit pytle s pískem	recent	Facebookový příspěvek, který tvrdí, že se Ukrajinci žijící v Česku nezapojili do pomoci při povodních, je smyšlený. Sbíрка údajně vyhlášená bývalým ukrajinským ministrem zahraničí Dmytrem Kulebou nikdy neexistovala, stejně tak informace o ignorování výzvy k pomoci s pytlouáním písku je nepravdivá. Ukrajinci Česku sami [aktivně pomáhají](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-ukrajinci-v-cesku-pomahaji-s-nasledky-povodni-zeme-nabidla-zachranare-i-material-40489362), kromě toho je v tom [podpořila i Ukrajinská ambasáda v Praze](https://www.facebook.com/UkraineEmbassyinCzechia/posts/pfbid0tFN4fUR3G7aeFVgAeFZYhY975hmMTG1duxDFBDJMUZopW7rQWWYmPakU1K1G3Xudl). Konkrétní pomoc Česku [schválil](https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ukrajina-nabidla-cesku-pomoc-s-povodnemi-schvalil-jil-prezide/r~b592fe82736811ef80bfac1f6b220ee8/) i prezident Volodymyr Zelenskij. Více informací o smyšlené sbírce najdete na [Demagog.cz](https://demagog.cz/diskuze/nic-nedam-nic-nemam-pribeh-o-lhostejnych-ukrajincich-je-smysleny). Celkem je ukrajinských mluvčích cca 40 milionů. Jako svůj rodný jazyk potom ukrajinštinu považuje většina Ukrajinců (téměř 70 %). Ukrajinština je oficiálním jazykem Ukrajiny a přikazuje ji pouze pro oficiální komunikaci s úřady. Ruštinu, jakožto druhý jazyk, nezakazuje a nijak ani neupravuje její používání v soukromí. Více na stránkách [Manipulátory](https://manipulatori.cz/narativ-o-genocide-rusu-na-ukrajine-je-zcela-lziv/). Dle údajů Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) nejvíce speciálních víz, konkrétně 1,64 milionu, udělilo Polsko, přičemž dnes se v zemi nachází zhruba 960 tisíc uprchlíků z Ukrajiny. Ze zemí, které s Ukrajinou sousedí, se nejvyšší počet ukrajinských uprchlíků nachází v Německu, a to těsně přes jeden milion. Krajně nejisté zůstávají údaje o počtu uprchlíků mířících do Ruska. Dle lidskoprávních organizací jako Amnesty International jsou totiž mnozí původní obyvatelé Ukrajiny vysídleni do Ruska vedeni jako uprchlíci. Dle odhadů UNHCR se v Rusku nachází přes 1,2 milionu ukrajinských uprchlíků. Více si můžete přečíst na stránkách [Člověk v tísni](https://www.clovekvtsni.cz/ukrajinska-krize-v-historickem-kontextu-8589gp), [Statista](https://www.statista.com/statistics/1312584/ukrainian-refugees-by-country/) a [Amnesty International](https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/09/russia-filtration-of-ukrainian-civilians-a-shocking-violation-of-people-forced-to-flee-war/).
7	Na Ukrajině se nemluví ukrajinsky	non_recent	
7	Kam uteklo nejvíc UA uprchlíků	less_recent	
8	Ukrajínští pacienti mají přednost v českých nemocnicích	recent	Jak podrobně rozebrali v článku na webu [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/uprednostnovani-ukrajincu-v-nemocnici-frydek-mistek_2303280600_mfk), o pořadí pacientů rozhoduje jejich zdravotní stav, nikoli národnost.
8	Ukrajinci dostanou lepší podporu než Češi (5000 Kč apod.)	less_recent	Příspěvek pro ukrajinské uprchlíky byl ve výši 5000 Kč po dobu prvních šesti měsíců od příchodu a udělení statusu dočasné ochrany ve formě humanitární dávky. To se změnilo 1. července, odkdy platí, že po prvních pěti měsících od příchodu do ČR má dospělý uprchlík z Ukrajiny nárok na podporu ve výši 4860 Kč měsíčně. Tato podpora se od 6. měsíce snížila na 3130 Kč měsíčně, přičemž stát zároveň začal kontrolovat, zdali žadatelé nemají majetek nad rámec pravidelných příjmů a začal rozlišovat žadatele na zranitelné a nezranitelné osoby. \nBližší informace na stránkách [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ukrajina-uprchlici-davky-bydleni_2307010836_mst) a [Aktualne.cz](https://zpravy.aktualne.cz/domaci/ukrajinci-cesi-pomoc-vlada/r~79ba25fc6cb711ed8980ac1f6b220ee8/).\n\nČeští občané v případě nesnáží mohou využít pravidelnou dávku životního minima a kromě toho ještě podporu ve formě příspěvku na bydlení, nebo pomoc v hmotné nouzi. Více informací najdete na stránkách [Faktické.info](https://www.fakticke.info/dostanou-ukrajinci-lepsi-podporu-nez-cesi/) a webu [Ministerstva práce a sociálních věcí](https://www.mpsv.cz/web/cz/humanitarni-davka).\n\n
9	Fotka po tornádu místo z UA, ČT šíří dezinformace	non_recent	Jednalo se o chybu ve vysílání, Česká televize se již za použití chybného ilustračního snímku omluvila. Jaký je rozdíl mezi záměrnou dezinformací a chybou ve vysílání, si můžete přečíst na webu [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceska-televize-chyby-zaber-overovna-dezinformace-propaganda_2205210500_pik).

10	Putin opravuje zničenou Ukrajinu, všechna čest/Rusové obnovují Mariupol	less_recent	Rusko v okupovaných částech Ukrajiny provádí pouze omezené rekonstrukce, zaměřené hlavně na propagandisticky významné oblasti. Za ruskými jednotkami zůstává většina území těžce zničená. Například video z Mariupolu ukazuje jen malý ostrůvek zástavby, který je opět postavený. Zbytek města nadále zůstává zničený. „Mnoho lidí stále žije u přátel, v poničených i zničených budovách.“ [cituje kanadská televize CBC (v angličtině)](https://www.cbc.ca/newsinteractives/features/remaking-mariupol-into-a-russian-city) obyvatelku Mariupolu. Obyvatelé jsou nuceni přijmout ruské občanství, protože bez něj nemají přístup ke zdravotní péči, zaměstnání ani veřejným službám. Rusko tuto 'pasportizaci' využívá jako nástroj k upevnění své kontroly nad okupovanými oblastmi. Více také v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-putin-priznal-ze-jezdil-mariupolem-bez-pasu-aby-mohl-rychle-vystoupit-228406).
10	Útok na ukrajinskou dětskou nemocnici v Kyjevě	recent	Na základě [analýzy trosek](https://apnews.com/article/fact-check-kyiv-ukraine-hospital-russia-missile-6699121518) z místa útoku bylo potvrzeno, že ukrajinskou dětskou nemocnici v Kyjevě zasáhla ruská střela Ch-101 (anglicky Kh-101). Tento typ střely je [navržen](https://www.dw.com/en/fact-check-ukraine-did-not-bomb-a-hospital-in-kyiv/a-69608363) tak, aby se vyhnul radarovým systémům létáním v nízkých nadmořských výškách a je používán pro přesné útoky na cíle s vysokou hodnotou. Tuto informaci podpořila i [nezávislá analýza](https://www.dw.com/en/fact-check-ukraine-did-not-bomb-a-hospital-in-kyiv/a-69608363), která využila záběry ze sociálních médií a 3D modely střely. Ruské úřady odpovědnost za útok popírají a tvrdí, že situace je výsledkem ukrajinské protivzdušné obrany, která se brání ruské agresi. Důkazy na místě však jasně potvrzují ruskou střelu a [předem plánovaný útok](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/rusky-utok-na-kyjevskou-detskou-nemocnici-nebyl-omyl-ale-strategie-tvrdi_2407132108_jar). Útok způsobil značné škody na nemocniční infrastruktuře, včetně intenzivní péče, chirurgických a onkologických oddělení, a vedl k evakuaci pacientů a personálu. Podle zpráv bylo při útoku zraněno 16 lidí, z toho sedm dětí. Útoky na zdravotnická zařízení jsou považovány za válečné zločiny a porušují mezinárodní humanitární právo. [Organizace spojených národů a další mezinárodní instituce důrazně odsoudily tento čin a vyzvaly k odpovědnosti za takovéto útoky na civilní infrastrukturu](https://press.un.org/en/2024/sc15761.doc.htm). Více v češtině si můžete přečíst [na webu iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/rusky-utok-na-kyjevskou-detskou-nemocnici-nebyl-omyl-ale-strategie-tvrdi_2407132108_jar) a [na stránkách Team4Ukraine.eu](https://team4ukraine.eu/cervenakalina/utok-na-detskou-nemocnici-cervenec-2024).
11	Český Malín vypálili Banderovci	less_recent	Český Malín vypálil německý nacistický oddíl, který jako záminku použil právě útok banderovské skupiny na německé jednotky. Ve vesnici umírali jak Češi, tak Ukrajinci. Celou událost rozebrala [Paměť národa](https://www.pametnaroda.cz/cs/magazin/pribeh/pane-nezabijete-mi-tatinka-prosil-chlapec-v-ceskem-maline) ve svém textu, kde vzpomínají i přeživší tragických událostí.
12	Macron koksoval při jednáních ohledně Ukrajiny	recent	Macron na stole při jednáních s ostatními evropskými lídry drogy neměl. Na stole ležel pouze kapesník a dřevěné míchátko. Více na [Novinkách](https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-byl-to-kapesnik-elysejsky-palac-vyvraci-tvrzeni-ruskych-medii-ze-mel-macron-ve-vlaku-kokain-40520730).
15	Ukrajina se neomluvila za invazi 1968	non_recent	Za invazi se Ukrajina omluvila ještě jako součást Sovětského svazu již v prosinci 1989 prostřednictvím vyjádření Michaila Gorbačova. Již dříve se omluvili třeba Maďaři nebo Bulhaři. Více na webu [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1021475-omluva-za-invazi-zaznela-nejprve-z-madarska-tuhy-rezim-v-cssr-vylekalo). \nPohled běžného Ukrajince nabízí reportáž [Aktualne.cz](https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/z-okupovane-ukrajiny-prichazi-omluva-za-rok-1968/r-72250aee0ee11e3b5960025900fea04/) z roku 2014.
15	V Česku je většina uprchlíků UA mužů, protože odmítli brannou povinnost	non_recent	Mezi dospělými Ukrajinci s dočasnou ochranou tvoří ženy 44 procent, děti 28 procent, senioři 4 procent a muži ve věku 18–64 let 24 procent. Muži v aktivním věku mají humanitární výjimky z ukrajinského zákona o mobilizaci. Výjimka platí pro otce rodiny s 3 a více dětmi, otce rodiny, která se stará o dítě s postižením nebo o adoptované dítě, otce samoživitele, nebo třeba pokud službu v armádě neumožňuje zdravotní stav. Přesná data ke složení ukrajinských uprchlíků naleznete na webu [Golemio](https://golemio.cz/data/ukrajina) nebo na stránkách [Ministerstva vnitra ČR](https://www.mvcr.cz/). V článku Karla Patáka](https://www.visegradsky-jezdec.cz/vlada-pomaha-vic-ukrajincum-nez-nasim/) najdete výjimky z branné povinnosti a další informace.
15	Kde skončily peníze pro Ukrajinu? / Ukrajinci všechny peníze rozkradou	concept	Dle údajů z konce září 2023, které poskytlo Ministerstvo financí ČR, byla celková částka finanční pomoci na uprchlickou krizi 42,8 mld. Kč. Z toho 31,2 mld. bylo ze státního rozpočtu. Největší výdaje z této částky tvoří sociální dávky (14,3 mld.), výdaje spojené s ubytováním (11,7 mld.) a zajištění zdravotní péče (7,9 mld.). Veškeré výdaje související s poskytnutou pomocí Ukrajině najdete na stránkách [MFČR](https://www.mfcr.cz/). \n\nInstitut pro světovou ekonomiku v německém Kielu vede [aktuální žebříček](https://www.ifw-kiel.de/topics/war-against-ukraine/ukraine-support-tracker/) zemí podle celkové poskytnuté bilaterální pomoci Ukrajině od začátku (rovněž měřeno jako podíl k HDP).
15	Kolik je v Česku ukrajinských uprchlíků?	less_recent	K 30. září 2024 bylo v České republice registrováno celkem 1 079 094 cizinců, z toho 378 432 osob s udělenou dočasnou ochranou, převážně ukrajinských uprchlíků. V přepočtu na obyvatele patří Česká republika mezi země s nejvyšším počtem ukrajinských uprchlíků v Evropské unii. Spolu s Estonskem připadá na tisíc obyvatel přibližně 36 držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny. Aktuální statistiky a podrobné informace o počtu ukrajinských uprchlíků v Česku a dalších evropských zemích jsou dostupné na webu organizace [Člověk v tísni](https://www.clovekvtisni.cz/ukrajinska-krize-v-historickem-kontextu-8589gp). \nDalší informace najdete na stránkách Ministerstva vnitra ČR v případě [informativních počtů](https://www.mvcr.cz/clanek/informativni-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx) a [čtvrtletní zprávě o migraci](https://mv.gov.cz/migrace/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace.aspx), [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-v-kazde-ceske-obci-je-alespon-jeden-valecny-uprchlik-ukazuji-statistiky-238496) a [Demagog.cz](https://demagog.cz/diskuze/vice-nez-40-ukrajinskych-uprchliku-v-cesku-pracuje).

16	Zbraně na pomoc Ukrajinci rozprodávají	less_recent	Tvrzení, že Ukrajinci prodávají zbraně dodané Západem, není podloženo důkazy. Nezávislé analýzy a zprávy ukazují, že dodané zbraně jsou aktivně využívány ukrajinskými ozbrojenými silami v boji proti ruské agresi. Na účtu [Ukraine Weapons Tracker](https://mobile.twitter.com/uaweapons) na sociální síti X (Twitter) najdete, kde konkrétně dodané zbraně na Ukrajině pomáhají. Obavy z možného černého trhu se zbraněmi byly vyjádřeny, avšak dostupné důkazy naznačují, že většina nelegálního obchodu se zbraněmi na Ukrajině se týká zbraní domácí nebo ruské výroby, nikoli těch dodaných ze Západu. Podle zprávy Globální iniciativy proti nadnárodnímu organizovanému zločinu neexistují důkazy o pašování západních zbraní z Ukrajiny. Navíc ukrajinská vláda zavedla přísné mechanismy pro sledování a kontrolu dodaných zbraní, aby zabránila jejich zneužití nebo nelegálnímu prodeji. Mezinárodní partneři, kteří zbraně poskytují, rovněž monitorují jejich použití a nasazení. Více v článku na [Aktuálně.cz](https://zpravy.aktualne.cz/domaci/kalashnikov-z-ukrajiny-za-30-tisic-mam-cloveka-ktery-to-dovez/r~cc5a3e1acf3811efbf960cc47ab5f122/).
17	Ukrajina zakázala pravoslavnou církev	less_recent	Ukrajina nezakázala pravoslavnou církev jako celek, ale přijala zákon zakazující činnost náboženských organizací spojených s Ruskem, konkrétně Ruskou pravoslavnou církví. Tento krok byl reakcí na podporu ruské agrese vůči Ukrajině ze strany Ruské pravoslavné církve a jejího patriarchy Kirilla, který opakovaně ospravedlňoval válku proti Ukrajině. Patriarcha Kirill byl za svou podporu invaze zařazen na sankční seznamy Ukrajiny, Velké Británie a České republiky. Společně s ruskou pravoslavnou církví byly podniknuty i kroky k zákazu Ukrajinské pravoslavné církve, která dovětek o moskevském patriarchátu vypustila ze svého názvu až po invazi Ruska na Ukrajinu, tu ale podporují jen cca 4 % populace. Hlavní pravoslavnou církví je tzv. Pravoslavná církev Ukrajiny, kterou uznávají všechny části pravoslavné církve kromě Moskevského patriarchátu. Tato církev nadále působí na Ukrajině a není dotčena zmíněným zákazem. Více v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-nabozenstvi-je-putinovov-zbrani-proc-se-ukrajinska-cirkev-modli-za-rusko-229012).
18	Volodymyr Zelenskyj systematicky zlikvidoval politickou opozici / Na Ukrajině není opozice / Zelenskyj vládne jako diktátor, co perzekvoval opozici	recent	Na Ukrajině nadále fungují opoziční strany i kritická média. V květnu 2022 ukrajinský parlament [schválil](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-zakon-o-zakazu-proruskych-stran-zelenskyj_2205150340_ern) zákon umožňující zákaz politických stran ospravedlňujících ruskou či běloruskou agresi, či popírajících, že dochází k dočasně okupaci ukrajinského území. V roce 2021 prezident Zelenskyj [podepsal](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-prezident-volodymyr-zelenskyj-televize-zastaveni-vysilani_2102031343_tzr) dekret vedoucí k zablokování proruských televizních kanálů 112, NewsOne a ZiK, financovaných oligarchou Viktorem Medvedčukem s vazbami na Kreml. Opatření ukrajinské vlády směřovala proti proruským aktérům ohrožujícím bezpečnost státu, nikoli proti demokratické opozici.
20	Jednání nabízeli Lavrov i Putin	less_recent	Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov a prezident Vladimir Putin sice hovořili o mírových jednáních, avšak jenom za podmínek, které jsou pro Ukrajinu nepřijatelné. Více si můžete přečíst na stránkách [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/komentare/rusko-mirova-jednani-ukrajina_2211070630_mfk), v angličtině na webu [The Guardian](https://www.theguardian.com/world/2023/sep/23/sergei-lavrov-dismisses-ukraine-peace-plan-and-un-effort-to-revive-grain-deal). Lavrov například prohlásil, že jakákoli mírová dohoda musí garantovat bezpečnost Ruska, a [odmítl přiměřit jako nedostatečné řešení](https://www.echo24.cz/a/HBpzz/zpravy-svet-primeri-je-cesta-nikam-mirova-dohoda-musi-garantovat-bezpecnost-ruska-tvrdi-lavrov). Putin zase podmínil jednání stažením ukrajinských vojáků z východních oblastí země, [což je pro Ukrajinu nepřijatelné](https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/vladimir-putin-mir-podminky-jednani-s-kyjevem.A240614_124756_zahranicni_ijan). Tyto skutečnosti naznačují, že ruské nabídky jednání jsou spíše diplomatickými manévry než skutečnou snahou o dosažení míru.
21	Zelenského dosadily USA/Západ/ Zelenskyj je diktátor / Zelenskyj vyhrál podvodem	non_recent	Prezident Ukrajiny, Volodymyr Zelenskyj, vyhrál se ziskem 73,22 % hlasů v demokratických volbách v roce 2019. Povělební analýzy popisují jako hlavní faktory jeho úspěchu rekordní nespokojenost s pomalým naplňováním slibů revoluce z roku 2014, navíc kombinovanou s únavou z dosavadního stylu politiky, korupčními aférami a sociálními těžkostmi. Co vedlo k Zelenského úspěchu ve volbách si můžete přečíst v textu [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-parlamentni-volby-2019-sluha-lidu-naroda-volodymyr-zelenskyj-prezident_1907261051_ako).
22	Na Ukrajině se chodí do restaurací/vede se normální život, a my jim posíláme peníze	less_recent	I přes ruskou invazi [jde život na Ukrajině dál](https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ukrajinci-se-vraceji-do-domovu-na-frontove-linii-na-bezpecny/r~c0fc972e0ce011ed82b7ac1f6b220ee8/). Lidé, kteří mohou, chodí do práce, podniky, které mohou, fungují dál. Všichni potřebují peníze, není možné, aby se život v zemi zastavil, došlo by tak ještě k většímu úpadku ekonomiky](https://www.irozhlas.cz/ekonomika/ukrajina-valka-rusko-pokles-ekonomiky_2204021057_cen).
22	Ukrajinské zbraně pomohly Hamásu	recent	Jedná se o falešnou zprávu, která je šířena z ruských zdrojů. Jejím cílem je diskreditovat Ukrajinu. Pochází z videí v arabštině, která šíří účty na ruském Telegramu. Více na webu [Denik.cz](https://www.denik.cz/ze_sвета/denik-proti-fake-news-ukrajina-hamas-izrael-valka-rusko-zbrane-munice-lzi-iran.html), případně v angličtině na [Business Insider](https://www.businessinsider.com/russia-seized-us-weapons-to-hamas-ploy-damage-ukraine-report-2023-10) či [Euronews](https://www.euronews.com/my-europe/2023/10/19/fact-check-has-ukraine-supplied-hamas-militants-with-nato-weapons).

23	Ukrajina neexistuje, nemá uznané hranice / UA si nezaregistrovala hranice u OSN	less_recent	Ukrajinská suverenita byla mezinárodně uznána, a to jak zeměmi OSN, tak i Ruskem. Kromě toho Rusko a Ukrajina uzavřely několik bilaterálních smluv, ve kterých se zavázaly vzájemně respektovat územní celistvost. V lednu 2003 podepsaly smlouvu o rusko-ukrajinské hranici. Podle její preambule dohoda vycházela z „potřeby vyřešit otázky týkající se linie státní hraniční čáry s cílem dalšího posílení přátelských, dobrých sousedských vztahů mezi národy Ukrajiny a Ruska“. V dokumentu je popsána přesná poloha hranice mezi oběma zeměmi a jsou k němu připojeny podrobné delimitační mapy. Ještě předtím, v roce 1994, se Rusko stalo signatářem Budapešťského memoranda. To obsahovalo bezpečnostní záruky v souvislosti se souhlasem Ukrajiny vzdát se svého jaderného arzenálu. V článku 1 se signatáři zavázali „respektovat nezávislost a svrchovanost a stávající hranice Ukrajiny“. V článku 2 se rovněž dohodli, že „se zdrží hrozby silou nebo použití síly proti územní celistvosti nebo politické nezávislosti Ukrajiny“. Více na webu [AFP](https://napravoumiru.afp.com/doc.afp.com.324M4NP).
24	Americké biolaboratoře na Ukrajině, kde se vyvíjel covid	non_recent	Na Ukrajině neexistují žádné americké biolaboratoře, pouze ukrajinské státní laboratoře, které byly modernizovány s finanční podporou USA, v rámci programu na prevenci biologických hrozeb. Nevytvořil se v nich ani nový druh koronaviru. Více na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/sona-pekova-opet-siri-lzi-o-nebezpecnych-laboratorich-na-ukrajine/).
24	Budapešťské memorandum	non_recent	Tzv. Budapešťské memorandum je trojice mezinárodních dohod podepsaných 5. prosince 1994 v Budapešti, které mají poskytovat záruky bezpečnosti a územní celistvosti Bělorusku, Kazachstánu a Ukrajině výměnou za připojení se ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní. V případě Ukrajiny je podepsali ukrajinský prezident Leonid Kučma, ruský prezident Boris Jelcin, americký prezident Bill Clinton a britský premiér John Major. Důsledkem bylo jaderné odzbrojení těchto států a jedinou zemí bývalého SSSR vlastnící jaderné zbraně zůstala Ruská federace. Všichni signatáři se zároveň zavázali respektovat nezávislost a suverenitu Ukrajiny v rámci jejích tehdejších státních hranic, zdržet se jakékoliv hrozby silou nebo sílu proti Ukrajině použít. Více na webu [Demagog.cz](https://demagog.cz/diskuze/budapestske-memorandum-a-jaderne-zbrane).
26	Bandera pártý porušují české zákony / Co je to Bandera pártý / Ukrajinci přes Bandera pártý propagují fašismus	non_recent	Tzv. Bandera party jsou diskotéky pro ukrajinskou klientelu, které slouží jako podpora Ukrajiny, nikoli jako oslava nacismu nebo fašismu. Peníze, které organizátor vybere, jsou posílány na účet ukrajinské armády. Akce původně nesla název Bandera pártý, organizátoři se však za název omluvili a přejmenovali ji na Ukrainian Party (Ukrajinská party). Více si můžete přečíst na stránkách [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/overovna-bandera-party-praha-ukrajina-demonstrace-azov-facebook_2303120600_har).
27	Ukrajinci šíří HIV v Česku	less_recent	Není pravda, že by Ukrajinci HIV výrazně a záměrně šířili: jde převážně o pacienty, kteří se léčili již na Ukrajině a v ČR se pouze přihlásili k léčbě. Ačkoliv podílý klesají, Ukrajina je zároveň jednou z nejvíce postižených zemí v rámci Evropy, takže existuje větší pravděpodobnost odhalení HIV u Ukrajince než u Čecha. Není to ale pro běžného obyvatele nebezpečím, HIV se navíc nešíří kapénkovou infekcí nebo dotykem. Každý detekovaný případ a zaležení pacienta výrazně snižují riziko dalšího šíření nemoci, neboť pacientova virová nálož je díky antivirotikům nulová. Odhalení každého případu tak minimalizuje možnost nákazy. Nejrychleji se HIV šíří v [Rusku, Indii, Nigérii a Mosambiku](https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/zdravi/hiv-rusko-aids-nemoc_2312020727_mst). Oproti tomu jsou čísla v České republice velmi nízká i v porovnání s evropským průměrem. Více v článku na zpravodajském webu [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/v-cesku-letos-ubylo-uprchliku-s-hiv-vliv-rusko-ukrajinske-valky-je-ale-stale-silny-343771) a v článku na [Zdravotnickém deníku](https://www.zdravotnickydenik.cz/2022/05/v-cesku-nedochazi-v-dusledku-migrace-z-ukrajiny-k-dramatickemu-narustu-hiv-pozitivnich/).
35	Ukrajinské vlajky visí jen v Čechách / Proč vyvěšujeme cizí vlajky / Vyvěšování ukrajinských vlajek je provokace	recent	Ukrajinské vlajky vyvěšují lidé [po celém světě](https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/obrazem-ukrajina-rusko-rok-valky-vyroci-svet.A230224_102519_zahranicni_vajo). Jedná se o podporu Ukrajiny, která byla napadnuta Ruskem.
41	V Kyjevě je a byl klid, neválčí se tam	less_recent	O opakovaných útocích na Kyjev si můžete přečíst více na stránkách [iRozhlas.cz](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-rusko-valka-na-ukrajine-online-kyjev-dnipro_2306040635_ako) a [zde](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/rusko-ukrajina-utok-balisticke-rakety-vybuchy-valka-konflikt_2305160627_ale), také na [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/specialy/rusko-ukrajinsky-konflikt/3589490-ukrajina-hlasi-dalsi-vzdušny-utok-rusko-posila-rakety-a), [iDnes.cz](https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/ukrajina-valka-rusko-utok-kyjev-rakety.A230516_060102_zahranicni_bur), [Deník N](https://denikn.cz/minuta/1053697/?gclid=CjwKCAjwhdWk8hBZEiwA1bLmLVlYrDib6ywu2Hdx97gcdnwnVvGWSLWmJdYafEOleWn-hbQf_1ocRoC-lwQAvD_BwE) či [Novinky.cz](https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-evropa-zasah-obytneho-domu-ve-lvove-ruske-rakety-opet-utocily-i-na-zapadni-ukrajinu-40440637).
51	Podpora Zelenského na Ukrajině jsou 4 % / Trumpův výrok o podpoře Zelenského / Jaká je podpora Zelenského na Ukrajině / Zelenského už nikdo nechce	recent	Podpora prezidenta Ukrajiny Volodymyra Zelenského je dle posledního průzkumu společností National Sample a NMS Market Research (březen 2025) 62 %, v prosinci 2024 to bylo 52 %. Více v článku [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/pruzkum-vetsina-ukrajincu-duveruje-zelenskemu-a-nechce-volby-stepi-se-v-nazoru_2503160500_vtk) a [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-tri-trumpovy-vyroky-ktere-pobourily-i-zelenského-jak-je-to-ve-skutecnosti-270295).
56	Po Majdanu měl Krym sloužit jako americká vojenská základna	recent	Zpráva o tom, že Krym měl po Majdanu sloužit jako americká námořní základna, je nepravdivá informace, která měla za cíl rozšiřovat narativ o rozpínavosti NATO na východ, který Rusko využívá jako jeden z argumentů k invazi na východ Ukrajiny. Více v angličtině na webu [EUvsDisinfo](https://euvsdisinfo.eu/report/after-the-maidan-victory-crimea-should-become-a-nato-or-us-naval-base/).
59	Ukrajina odmítla mírovou dohodu s Ruskem, mohlo být po válce	recent	Ukrajina přerušila mírová jednání po ruském masakru civilistů v Buči u Kyjeva. Více v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-mirova-jednani-mezí-kyjevem-a-moskvou-vypadala-nadejne-pak-prisla-buca-225988).

64	Referendum o připojení Doněcku a Luhansku	recent	V září 2022 proběhla v samozvaných Doněcké a Luhanské lidové republice, stejně jako v okupovaných částech Chersonské a Záporožské oblasti, referenda o připojení k Ruské federaci. Tato hlasování byla organizována narychlo a za podmínek, které neumožňovaly svobodné a spravedlivé vyjádření vůle obyvatel. Západní země, ukrajinská vláda i Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) výsledky těchto referend neuznávají, neboť jsou v rozporu s ukrajinskými zákony i mezinárodním právem. OBSE navíc upozornila na absenci nezávislých pozorovatelů a nebezpečné podmínky v oblastech, kde se hlasování konalo. Tato území jsou považována za násilně okupovaná Ruskem. Více o tom na webu [Hospodářských novin](https://zahranicni.hn.cz/c1-67116600-pripoji-se-doneck-a-luhansk-k-rusku-okupanti-chystaji-v-pristich-dnech-referendum) a [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajina-luhansk-doneck-pseudo-referendum-rusko-podvod_2209271740_jip).
68	Obilí z Ukrajiny je závadné	non_recent	Ukrajinské obilí je někdy spojováno například s využíváním nepovolených pesticidů a dalších látek. Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) však doposud v obilí ani v jiných potravinách původem z Ukrajiny ani dalších zemí nenašla problematické vzorky [odkaz](https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2358457) Mimo to obilí se z Ukrajiny do Česka dováží v malém množství. V loňském roce činily dovozy pšenice z Ukrajiny necelé 4000 tun a tuzemská produkce ozimé pšenice je 4,8 milionu tun (Sletý průměr). Tyto dovozy v porovnání s naší produkcí tedy nepředstavují ani 0,1 %. Více si můžete přečíst v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-mouka-v-akci-plna-plisni-ministerstvo-vyvraci-lzi-o-ukrajinskem-obili-229949). Na začátkem května letošního roku Slovensko plošně zakázalo dovoz ukrajinského obilí po tom, jak ve vzorce 1500 tun ukrajinské pšenice byly nalezeny stopy látky chlorpyrifos, insekticidu, který se v rámci EU používal do roku 2020. Podobná opatření zavedlo i Polsko a Maďarsko. Více na stránkách [iDnes](https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/zakaz-pesticidu-chlorpyrifos-thiaklopid-eu-evropska-unie.A200130_090613_ekonomika_fih) a [Ekolist](https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/expert-pesticid-nalezeny-v-sr-v-obili-z-ukrajiny-se-v-eu-zakazal-v-roce-2020).
74	Angela Merkel přiznala, že Minské dohody pouze koupily čas Ukrajině na zbrojení/Merkelová a Minské dohody/Minské dohody daly Ukrajině čas	recent	Tvrzení, že Minské dohody byly podepsány proto, aby se Ukrajina mohla připravit na válku s Ruskem, nejsou založeny na pravdě. Jak uvedli Angela Merkel, tehdejší německá kancléřka, i Francois Hollande, tehdejší francouzský prezident, Minské dohody sloužily k získání času ke zlepšení obranných kapacit ukrajinských sil a zotavení po ruských útocích na východě země. Hollande [upřesnil](https://demagog.cz/vyrok/22800), že nikdy neřekl, že dohody měly sloužit k tomu, aby se Ukrajina mohla připravit na válku. V Minských dohodách Rusko formálně potvrdilo suverenitu a územní celistvost Ukrajiny. Hlavní překážkou jejich plnění byla ve skutečnosti záměrná neochota Ruska dostát závazkům vyplývajícím z dohod. S argumentem, že není smluvní stranou, a to i když samo dohody vyjednálo. Moskva separatistům nelegálně poskytovala zbraně, ačkoli to popírala, a nestáhla své vlastní těžké zbraně z oblastí na východě země. Rusko zcela porušilo Minské dohody, když uznalo „nezávislost“ dvou separatistických republik 21. února 2022. Více na stránkách [Hlídací pes](https://hlidacipes.org/ales-rozehlal-blouzneni-obhajcu-ruske-agrese-kdo-poruil-minske-dohody/) či [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/dezinformace-o-soucasnem-konfliktu-meziruskem-a-ukrajinou-vyvraceni-sedmi-mytu/). V angličtině také na [EUvsDisinfo](https://euvsdisinfo.eu/report/ukraine-destroyed-the-minsk-agreements) nebo [Reuters](https://www.reuters.com/world/europe/what-are-minsk-agreements-ukraine-conflict-2022-02-21/).
76	Rusku sankce vůbec neublíží	less_recent	Sankce sice nezpůsobily okamžitý kolaps ruské ekonomiky, ale měly a stále mají významný dopad, především v dlouhodobém horizontu. Některé odhady tvrdí, že ruský HDP klesl o 10–20 %, dle údajů Mezinárodního měnového fondu (MMF) a Světové banky poklesl v roce 2022 přibližně o 2,1 % a v roce 2023 se vrátil k mírnému růstu. Tento růst je však tažen především státními výdaji na válku, zatímco klíčová odvětví, jako je technologie, průmyslová výroba a zahraniční investice, trpí. Omezení přístupu k západním technologiím a financím, exodus zahraničních firem a závislost na Číně a Indii jako hlavních kupcích ruské ropy dlouhodobě oslabují ruskou ekonomiku. Reálné příjmy obyvatel klesají a inflace zůstává vysoká. Více informací přináší např. [Novinky.cz zde](https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-ruska-ekonomika-se-zacina-hroutit-pise-wall-street-journal-40427134) a [zde](https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-rusko-ma-vetsi-potize-nez-to-vypada-40421770?sznclid=d09f485294b04782bbce2c87dac134f0) a také na [iRozhlas.cz](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/overovna-rusko-sankce-daily-supermarket-zelenina-daily-mail_2303110600_har). Sankce rozebírají také oficiální zdroje [Evropská unie](https://www.consilium.europa.eu/cs/infographics/impact-sanctions-russian-economy/).
76	Deportace ukrajinských dětí neexistuje, je to jen přesun ruských dětí z východních částí	less_recent	Tvrzení, že deportace ukrajinských dětí neexistují, je nepravdivé. Mezinárodní organizace, včetně OSN, Amnesty International a ICC, shromáždily důkazy o systematických nucených přesunech ukrajinských dětí do Ruska. ICC vydal zatykač na Vladimira Putina a Marii Lvovou-Belovovou za válečné zločiny spojené s deportací dětí. Podle Ukrajiny bylo od invaze odvezeno přes 19 500 dětí, některé umístěny do ruských rodin a podrobeny „převýchově“, což porušuje mezinárodní právo. Na tyto praktiky upozornilo mnoho světových médií, mimo jiné [Reuters](https://www.reuters.com/world/europe/un-refugee-chief-russia-violating-principles-child-protection-ukraine-2023-01-27/?sznclid=8238d5d3e55444fd81d651d07d54266d), z těch českých například [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/deportace-a-prevychova-ukrajinskych-deti-v-rusku_2302151423_mfk). Podrobnosti a svědectví přímo od rodin zavlčených dětí nabízejí ve své videoreportáži [Seznam Zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/porady-svet-bez-obalu-video-rodice-deti-zavlacenych-z-ukrajiny-do-ruska-popsali-jak-se-to-stalo-226359). Více informací také v angličtině na [BBC](https://www.bbc.com/news/world-europe-64985009) nebo francouzsky na webu [Le Figaro](https://www.lefigaro.fr/international/guerre-en-ukraine-la-russie-doit-mettre-fin-aux-deportations-d-orphelins-ukrainiens-denonce-hrw-20230313).

83	Potetování ukrajínští vojáci/policisté nacistickými symboly / Ukrajina používá nacistické symboly	non_recent	Tvrzení, že ukrajinská armáda nebo policie systematicky používají nacistické symboly, je dezinformací šířenou ruskou propagandou. Existují izolované případy jednotlivců s extremistickými tetováními, ale tyto osoby nereprezentují ukrajinskou armádu ani vládu. Ukrajina je demokratická země s právním řádem, kde neexistuje státní ideologie podporující nacismus. Navíc má Ukrajina židovského prezidenta Volodymyra Zelenského, jehož rodina byla postižena holocaustem. Ruská propaganda dlouhodobě manipuluje s tímto tématem a snaží se vykreslit Ukrajinu jako „nacistický stát,“ což odborníci považují za klasický příklad dehumanizace nepřítele. Více např. na stránkách AFP [zde](https://napravoumiru.afp.com/doc.afp.com.32784EE) a [zde](https://napravoumiru.afp.com/doc.afp.com.36HF6Y6).
84	Zelenskyj je herec, komik	less_recent	Celkem je ukrajinských mluvčích cca 40 milionů. Jako svůj rodný jazyk potom ukrajinštinu považuje většina Ukrajinců (téměř 70 %). Ukrajinština je oficiálním jazykem Ukrajiny a přikazuje ji pouze pro oficiální komunikaci s úřady. Ruštinu, jakožto druhý jazyk
85	Ukrajina je „rozporcovaná“ a rozprodaná mezi ostatní státy, hlavně USA a EU	recent	Tvrzení, že Ukrajina je nebo bude rozdělena, prodána či „rozporcována“ mezi jiné státy, není pravdivé. Ukrajina je [svrchovaný stát](https://rm.coe.int/constitution-of-ukraine/168071f58b) a mezinárodní společenství včetně USA a evropských zemí [uznává](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/summit-o-ukrajine-vyzve-k-propusteni-zajatcu-ci-odsoudi-jadernou-hrozbu-uvadi-navrh-prohlaseni-350293) její územní celistvost. Tyto země poskytují Ukrajině [vojenskou](https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/eu-assistance-ukraine/eu-military-support-ukraine_cs) a [finanční pomoc](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/za-dva-roky-valky-dostala-ukrajina-pres-15-bilionu-korun-na-zahranicni-financni_2403042104_kac) v boji proti ruské invazi, což neznamená dělení území. Ukrajinská vláda [spravuje své finance a dluhy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-mezinarodni-veritele-schvalili-plan-ukrajiny-na-restrukturalizaci-dluhu-258604) sama, přičemž zahraniční pomoc je poskytována formou [grantů a půjček](https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/ukraine-facility/). O bezpečnostní dohodě mezi USA a Ukrajinou si můžete přečíst na [iRozhlas.cz](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/online-zelenskyj-a-biden-podepsali-desetiletou-bezpecnostni-dohodu-mez_2406131955_cen).
92	Kvůli Ukrajincům v Česku rapidně stoupla kriminalita / Ukrajinci páchají skoro každý den trestné činy	recent	Jak informuje [Česká justice](https://www.ceska-justice.cz/2023/08/kriminalita-ukrajincu-vzrostla-ale-nejvice-trestne-cinnost-pachaji-slovaci/), data sice vykazují nárůst počtu trestně stíhaných Ukrajinců, avšak po začátku ruské invaze zároveň došlo i k nárůstu počtu ukrajinských občanů v České republice celkově. Tento trend tak vedl v důsledku naopak k poklesu procentuálního podílu stíhaných Ukrajinců a v loňském roce tento podíl dosáhl nejnižší úrovně za několik let. Kromě toho data Ministerstva vnitra a Policie ČR ukazují, že naprostá většina ukrajinských uprchlíků v Česku kriminalitu nepáchá. Více informací na webu [CEDMO](https://cedmohub.eu/cs/kriminalita-cizincu-v-cesku/) nebo v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-uprchlici-v-cesku-pracuji-bojuji-s-chudobou-kriminalitu-ale-nezvysuji-235438). Detailní pohled na statistiky kriminality nabízí také podcast [Řetězák Novinek.cz](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-absolutni-nesmysl-liskova-strasi-ukrajinci-a-rostouci-kriminalitou-ta-pritom-klesa-4052773).
106	Referendum o Krymu bylo legální	less_recent	Referendum o připojení Krymu k Ruské federaci je sporné a docházelo u něj pravděpodobně k ovlivňování hlasů. Nepřihlíželi mu ani žádní nezávislí pozorovatelé. Podrobně to u příležitosti jeho pátého výročí popsali na webu [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2759741-referendum-na-krymu-melo-ospravedlnit-anexi-zapad-vysledkem-neuveril-a-zavedl-sankce).
118	Ukrajinský jazykový zákon jako perzekuce ruského obyvatelstva	recent	Ukrajinský jazykový zákon byl v roce 2019 schválen, ale ukrajinštinu přikazuje pouze pro oficiální komunikaci s úřady, nezakazuje ruštinu na Ukrajině jako takovou a neupravuje její používání v soukromí. Zákon byl zároveň výrazně kritizován prezidentem Zelenským. Více na stránkách [Teraz.sk](https://www.teraz.sk/spravy/ukrajina-zakon-o-statnom-jazyku-vst/407494-clanok.html) a [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/narativ-o-genocide-rusu-na-ukrajine-je-zcela-lziv/).
118	Pokřik „Sláva Ukrajině“	less_recent	Pozdrav „sláva Ukrajině“ není fašistickým heslem. Zvolání se poprvé objevilo během ukrajinské války za nezávislost v letech 1917–1921. Více informací najdete na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/pokriky-slava-ukrajini-nebo-slava-natsii-nejsou-neonacisticka-hesla/).
119	14 000 mrtvých proruských civilistů	less_recent	Lež o tom, že Ukrajinci měli usmrtit 14 000 ruských mluvčích civilistů na východě země, se šíří z ruských zdrojů už léta a slouží pouze jako záminka k napadení Ukrajiny ze strany Ruské federace. Pravda je však taková, že od roku 2014 do roku 2021 – před plnou ruskou invazí Ukrajiny – zemřelo v důsledku ozbrojeného konfliktu na Ukrajině dle dat OSN 14 200 až 14 400 osob celkově, tj. zahrnuta jsou i úmrtí ukrajinských vojáků (4400) a proruských separatistických ozbrojenců (6500). Celkový počet civilních obětí v tomto období byl 3404 na obou stranách konfliktu, přičemž do tohoto počtu je zahrnuto i 298 obětí separatisty sestřeleného letu MH17 společnosti Malaysia Airlines. \nOd 24. února 2022, kdy Rusko napadlo Ukrajinu, zemřelo dle OSN více než 9600 civilistů, tedy téměř třikrát tolik jako před ruskou invazí.\nVíce v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-osm-krvavych-let-rusky-pribeh-o-ukrajinske-genocide-zije-dodnes-192748) nebo [zahraničních zdrojích](https://ukraine.un.org/sites/default/files/2022-02/Conflict-related%20civilian%20casualties%20as%20of%2031%20December%202021%20%28rev%2027%20January%202022%29%20corr%20EN_0.pdf).
130	Jak se skrze roky vyvíjelo uspořádání Krymu/Referendum z roku 1991	non_recent	V referendu o autonomii Krymu se 20. 1. 1991 vyslovilo 93 % účastníků pro obnovu Krymské ASSR v rámci Ukrajiny, bojkotováno to bylo pouze krymskými Tatary. V článku na [Reflex.cz](https://www.reflex.cz/clanek/historie/55282/jak-se-v-historii-vyvijelo-administrativni-usporadani-krymu.html) si můžete přečíst, jak se v průběhu let vyvíjelo administrativní uspořádání poloostrova Krym.
151	Kdo byl Stepan Bandera?	recent	Postavu Stepana Bandery rozebrali na webu [Českého rozhlasu](https://plus.rozhlas.cz/stepan-bandera-a-jeho-sen-o-nezavislosti-8700312).

180	Proč má na sobě na oficiálních cestách Zelenskyj zelené tričko / Zelenskyj se obléká nevhodně	recent	Nefornální oblečení prezidenta Ukrajiny má svůj význam a nese symboliku konfliktu, kterému jeho země čelí. Je znázorněním toho, že prezident je spojen se svými lidmi, s ozbrojenými silami a musí se soustředit na praktické záležitosti. V nefornálním oblečení (konkrétně v letecké kombinéze) vystupoval během války například i [Winston Churchill](https://en.wikipedia.org/wiki/Siren_suit). Více si můžete přečíst v angličtině v [analýze](https://www.independent.co.uk/news/world/europe/zelensky-green-tshirt-ukraine-president-b2040590.html) Rebecca Arnold, vedoucí lektorky dějin oblékání na Courtauldově institutu umění v Londýně nebo pod heslem „sociologie módy“.
185	Azov využívá nacistickou symboliku	recent	Pluk Azov vznikl v roce 2014 po ruské anexi Krymu jako dobrovolnická paramilitární skupina, do které se v jeho začátcích přidávali i ultrapravicoví extremisté. Ve své původní vlajce měl symboly, jako je „černé slunce“ a „Wolfsangel“, které jsou spojovány s neonacistickou ideologií. V listopadu 2014 byl pluk Azov formálně začleněn do Národní gardy Ukrajiny a dostal se pod oficiální kontrolu ministerstva vnitra, což vedlo k jeho restrukturalizaci a snaze distancovat se od krajní pravice. V roce 2022 pluk odstranil symbol „Wolfsangel“ (symbol německé tankové divize Waffen SS - ten pluk převzal v roce 2014 od malé krajně pravicové skupiny zvané „Patriot Ukrajiny“, ze které pocházela část jeho prvních členů) ze svého znaku, aby se vyhnul jeho zneužívání ruskou propagandou. Současný znak obsahuje zlatý trident, národní symbol Ukrajiny. Příslušníci Azova jsou dnes prověřováni ukrajinskými úřady, aby se předešlo krajně pravicovým tendencím. Více informací na stránkách [Reuters](https://www.reuters.com/world/europe/last-defenders-mariupol-what-is-ukraines-azov-regiment-2022-05-17/), [AFP](https://fakty.afp.com/doc.afp.com.326N7K7) a v angličtině na webu [The Times](https://www.thetimes.com/article/azov-battalion-drops-neo-nazi-symbol-exploited-by-russian-propagandists-lpjns7qg).
187	Alej andělů jako důkaz genocidy na ruském obyvatelstvu na Donbase	less_recent	Termínem „Alej andělů“ je označován památník ve městě Doněck věnovaný památce dětských obětí války na Donbase. Nainstalován byl v roce 2017, tj. v čase, kdy bylo toto území pod kontrolou proruských separatistů. Na pamětní tabuli zachycené na dohledatelných fotografiích je celkem 66 jmen, dle OSN však zemřelo během tohoto konfliktu od roku 2014 do začátku plné ruské invaze celkem 152 dětí. Tento památník je hojně využíván ruskou propagandou pro podporu nepravdivých tvrzení o „genocidě ruský mluvící menšiny“. Na dedikovaném ruském webu alleyaangelov.ru je uvedeno, že projekt je realizován za podpory Prezidentského fondu pro kulturní iniciativy. Podle nezávislého zpravodajského serveru Meduza jde v tomto případě o grantový program založen na příkaz Vladimira Putina, v jehož rámci jsou podporovány kulturní projekty pod podmínkou, že jejich tvůrci podpoří ruskou invazi na Ukrajinu a hodlají svou práci pomoci „integrací“ obyvatel samostatných republik Donbasu do „ruského světa“. Od začátku plné ruské invaze v únoru 2022 zemřelo na Ukrajině v důsledku války víc než 550 dětí, tedy více než třikrát tolik, co mezi roky 2014 a 2021. Více v angličtině ve zprávě [United Nations in Ukraine](https://ukraine.un.org/sites/default/files/2022-02/Conflict-related%20civilian%20casualties%20as%20of%2031%20December%202021%20%28rev%2027%20January%202022%29%20corr%20EN_0.pdf).
210	Zelenskyj fetuje koks / U Zelenského se našly drogy	less_recent	O tom, že by prezident Volodymyr Zelenskyj bral drogy, neexistují žádné důkazy. Od začátku války na Ukrajině se šířilo hned několik zmanipulovaných či z kontextu vytržených videí, které obviňují Zelenského z brání drog. Jejich pravdivost posoudila agentura AFP [zde](https://fakty.afp.com/doc.afp.com.32948UK), [zde](https://fakty.afp.com/doc.afp.com.32CM868) a ve francouzštině [zde](https://factuel.afp.com/doc.afp.com.328J7RJ).
217	Ukrajinci pouze berou peníze / Ukrajinci jsou na dávkách / Ukrajinci nepracují nebo pracují načerno	less_recent	V listopadu 2024 pobývalo [dle Ministerstva vnitra](https://www.mvcr.cz/clanek/statistika-v-souvislosti-s-vaikou-na-ukrajine-archiv.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d) v Česku 383 300 uprchlíků s dočasnou ochranou a [dle mluvčího MPSV](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ukrajinsti-uprchlici-v-cesku-letos-odvedli-statu-o-57-miliardy-korun-vice-nez_2411191324_jar), Jakuba Augusty, je evidováno 150 tisíc pracovních smluv. V tuto chvíli ukrajinští pracovníci [přinesli českému rozpočtu o 5,7 miliardy více, než dostali](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ukrajinsti-uprchlici-v-cesku-letos-odvedli-statu-o-57-miliardy-korun-vice-nez_2411191324_jar) a [začali se Česku vyplácet](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-vyzirkuje-z-ukrajiny-je-to-presne-naopak-prispivaji-i-ceskym-duchodcum-253744). Kromě toho [dle údajů MPSV](https://www.mpsv.cz/informace-o-vyplacenych-davkach) ubývá poskytovaných podpor. Zároveň bydlí ukrajinští uprchlíci většinou (70 %) v nájmech a většina (80 %) si její celou platí z vlastních příjmů. Také se [dle dat Ministerstva vnitra ČR](https://www.mvcr.cz/clanek/pracuji-tam-kde-je-treba-kampan-predstavuje-pribehy-ukrajinskych-uprchliku-keri-si-nasli-praci-v-ceske-republice.aspx) ukazuje, že ukrajinští uprchlíci našli uplatnění tam, kde je pro český pracovní trh potřeba. Více informací o zaměstnanosti přichozích na [stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR](https://www.mpsv.cz/web/cz/-/dva-roky-pomoci-ukrajinskym-uprchlikum-v-datech-mpsvo-rozpocetu-prispeli-dvojnásobek-toho-kolik-stala-humanitarni-davka).
250	V politbyru bylo v roce 1968 nejvíc Ukrajinců, rozhodli tak o invazi	less_recent	Nejvíce z 11 členů 23. politbyra Ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu, které v roce 1968 ovládalo Sovětský svaz, bylo z různých částí dnešního Ruska. Hlavní slovo při klíčovém jednání politbyra 17. srpna 1968 měl Leonid Iljič Brežněv, který se skutečně narodil na dnešním území Ukrajiny, ovšem jak pro portál Demagog.cz upozornil historik Petr Blažek z Ústavu pro studium totalitních režimů: „On sám mluvil rusky, do dneška se životopisci ani neshodnou, jak on sám vnímal svou národnost.“ Vedle Brežněva bylo dalšími členy politbyra 5 rodilých Rusů (Gennadij Voronov, Andrej Kirilenko, Alexej Kosygin, Michail Suslov a Alexandr Šeljepin), 1 Bělorus (Kirill Mazurov), 1 Lotyš (Arvid Pelše) a 3 rodilí Ukrajinci (Nikolaj Podgornij, Dmitrij Poljanskij a Petr Šelest). Více na stránkách [Demagog.cz](https://demagog.cz/diskuze/srpnova-invae-a-narodnostni-slozeni-sovetskeho-politbyra) a [Reflex](https://www.reflex.cz/clanek/komentare/89223/vojtech-filip-je-lhar-jeho-nehoraznosti-o-sovetske-okupaci-v-roce-1968-jsou-velezradne.html).

307	Na většině UA se neválčí/nebojuje	recent	Většina tvrdých bojů probíhá na jihu a východě země. Zároveň tvrzení, že na většině území Ukrajiny se neválčí, je zavádějící. I když přímé pozemní boje jsou soustředěny převážně v těchto oblastech, ruské raketové a letecké útoky zasahují cíle po celé zemi, včetně západních regionů. To znamená, že žádná část Ukrajiny není zcela ušetřena válečných akcí. Více informací v článku na [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-mapa-ruskych-utoku-rakety-dopadaji-na-celou-ukrajinu-216468).
342	Za konflikt může Ukrajina, protože chtěla vstoupit do NATO	recent	Ukrajina je suverénní stát s právem rozhodovat o svých mezinárodních vztazích, včetně snahy o vstup do NATO. Ruská federace opakovaně uváděla, že rozšiřování NATO směrem k jejím hranicím, zejména možnost členství Ukrajiny v Alianci, představuje hrozbu pro její bezpečnost, a použila to jako jedno z odůvodnění své invaze na Ukrajinu v únoru 2022. Nicméně, jak uvádí analytici, skutečné motivace Ruska zahrnují snahu o obnovení svého vlivu nad bývalými sovětskými státy a zabránění jejich integraci do západních struktur. NATO je obranná aliance a její rozšiřování není namířeno proti Rusku. Ukrajina usiluje o členství v NATO jako prostředek k zajištění své suverenity a bezpečnosti tváří v tvář ruské agresi. Více o mýtech o roli NATO ve válce na Ukrajině na webu [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ani-o-palec-na-vychod-myty-o-rol-nato-ve-valce-na-ukrajine_2501041200_kvr).
353	USA vyprovokovaly „euromajdan“/Co byl Majdan/Nulandová a spol. přijeli na majdan vyprovokovat majdan	recent	Série demonstrací v Kyjevě v roce 2013, známá jako Euromajdan, začala 21. listopadu 2013 poté, co tehdejší vláda Mykoly Azarova pozastavila přípravu podpisu asociací dohody mezi Ukrajinou a Evropskou unií. Protesty byly zpočátku pokojné, avšak po násilném zásahu bezpečnostních složek v listopadu 2013 se demonstrace rozšířily a zahrnovaly požadavky na ústavní reformy, boj proti korupci a předčasné prezidentské volby. Důvodem protestů byla nespokojenost ukrajinských občanů s rozhodnutím vlády. Tvrzení, že Euromajdan byl vyprovokován USA, je součástí konspiračních teorií. Ačkoli představitelé USA, včetně náměstkyně ministra zahraničí Victorie Nulandové, vyjádřili podporu ukrajinským demonstrantům a setkali se s opozičními lídry, neexistují důkazy o tom, že by USA organizovaly nebo iniciovaly tyto protesty. Více na webu [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sest-let-od-zvratu-na-ukrajine-udalosti-na-majdanu-den-za-dnem-83663). Argument, že Majdan vyprovokoval Západ, je zanesen i v [Atlasu konspirací](http://www.atlaskonspiraci.cz/Fa%CS%A1stick%C3%BD/nedemokratick%C3%BD_p%C5%99evrat_Majdan_vyprovokoval_Z%C3%A1pad_(EU,NATO,USA),_kter%C3%BD_te%C4%8F_pou%C5%BE%C3%ADv%C3%A1_Ukrajinu_jako_n%C3%A1stroj_agrese_proti_Rusku).
355	Masakr v Oděse jako důkaz genocidy ruského obyvatelstva na Ukrajině	recent	Dne 2. května 2014 došlo v ukrajinské Oděse dle Mise OSN pro monitorování lidských práv na Ukrajině (HRMMU) a Mezinárodního poradního panelu Rady Evropy k násilnému a tragickému střetu, když přibližně 300 dobře organizovaných proruských příznivců napadlo pochod asi 2 000 proukrajinských demonstrantů, kteří podporovali jednotu Ukrajiny a tehdejší hnutí Euromajdan - mezi nimi byla kromě místních obyvatel i skupina radikálních fotbalových chuligánů, fanoušků klubů Černomorec Oděsa a Metalist Charkov. Dle svědků byli proruští příznivci maskováni, přičemž někteří měli i střelné zbraně. Policii se nepodařilo dva tábory od sebe oddělit a střet vyvrcholil večer kolem sedmé hodiny, když se skupina proruských příznivců zabarikádovала v místním Domě odborů. Podle výpovědí očitých svědků, pozorovatelů mise OSN i podle mnohých médií po sobě obě skupiny střílely a házely kameny a Molotovovy koktejly, které následně způsobily požár budovy – dodnes není jasné, která strana použila zápalné láhve jako první. Než dorazili hasiči, trvalo to více než 40 minut, během nichž přišlo o život 42 lidí (32 bylo uvězněno a nemohlo opustit budovu a 10 zemřelo při pokusu vyskočit okny). Přesný sled událostí a podrobnosti o původu požárů zůstávají sporné, s protichůdnými výpověďmi zúčastněných stran. Rada Evropy i OSN sice později označily následné vyšetřování události ukrajinskými složkami za nedostatečné a zaujaté, celý incident se však stal nechvalně známým hlavně díky ruské propagandě, která z něj udělala jeden z klíčových momentů údajného ukrajinského utlačování rusky mluvící menšiny (připomeňme, že k této události došlo několik měsíců po anexi Krymu a jen několik dnů před „referendy“ na Donbase). Událost byla ruskými médii a propagandisty opakovaně interpretována jako úmyslné upalování nevinných lidí zaživa „ukrajinskými fašisty“. Dle zprávy Mezinárodního poradního panelu Rady Evropy neexistují žádné důkazy o tom, že by byly požár nebo žhářství předem plánované. Více najdete v angličtině na stránkách [OSN](https://ukraine.un.org/en/126054-7-years-no-answers-what-lacking-investigations-events-odessa-2-may-2014), [MythDetector](https://mythdetector.ge/en/who-disseminates-disinformation-about-the-2014-fire-at-the-odessa-trade-unions-house/) a [Deutsche Welle](https://www.dw.com/en/the-odessa-file-what-happened-on-may-2-2014/a-18425200).
413	Ukrajina/Zelenskij „žebrá“ o peníze / Vám nevdá, recent kolik jde na UA peněz???	recent	Pomoc Ukrajině není milodar, ale investice do svobody. Zároveň, jak [upozorňuje bezpečnostní poradce Tomáš Pojar](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-padne-li-ukrajina-prijde-mnohamilionova-uprchlicka-vlna-varuje-pojar-243081), je pro státy mnohem výhodnější poslat pomoc na začátku, než v budoucnu hasit problémy a vypořádávat se s důsledky, jako třeba s masovou emigrací z postiženého státu při případné prohře ve válce nebo s případným útokem agresora na další evropské země. Kromě toho, Rusko jakožto agresor může válku kdykoli ukončit a tím přestat plynout ekonomickými i lidskými zdroji celého světa.
419	Na Ukrajině je občanská válka od roku 2014	recent	Konflikt probíhající na Ukrajině od roku 2014 se někdy nesprávně označuje za občanskou válku, což vytváří dojem, že ukrajinské obyvatelstvo bojuje mezi sebou. Skutečnost je taková, že válka začala ruskou vojenskou intervencí, kdy ruské jednotky „podpořily“ proruské separatisty jak na Krymu, tak v bojích na východní Ukrajině. V roce 2015 Vladimir Putin přiznal, že od začátku konfliktu byli na Krymu a na východu země přítomni ruští vojáci a příslušníci vojenské rozvedky GRU. Více na stránkách [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/lzi-a-manipulace-sirene-ruskou-propagandou-a-jaka-je-realita/), [Hospodářské noviny](https://archiv.hn.cz/c1-64993020-vladimir-putin-poprve-priznal-pritomnost-vojaku-v-donbasu) či [Novinky.cz](https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-proc-to-skrývat-na-krym-j sme-poslali-armadu-i-rozvedku-priznal-putin-287581).

556	USA/NATO/EU/někdo další bude bojovat do posledního Ukrajince, tlačí Ukrajinu do konfliktu	recent	Argument, že někdo „bojuje do posledního Ukrajince“, nebo že tlačí Ukrajinu do konfliktu, naznačuje nějaké abstraktní externí působení a je často využíván k manipulaci. 24. února 2022 zaútočilo Rusko na Ukrajinu, od té doby ostřeluje raketami příhraničí i města ve vnitrozemí, zahájilo také pozemní invazi. Ukrajina se jakožto nezávislý stát, jehož hranice ve smlouvě z roku 2004 uznala i Ruská federace, této nevyprovokované agresi za pomoci západních zemí brání. V článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ukrajina-bojuje-za-vsechny-demokracie-226393) si můžete přečíst o tom, za co Ukrajinci bojují a proč.
589	Zelenskij nechce jednat o míru / Proč spolu nejednají? / Mělo se jednat na začátku a předejít konfliktu	recent	Prezident Ukrajiny Volodymyr Zelenskij se o deeskalaci konfliktu a jednání o míru pokoušel několikrát. Mimo jiné chtěl vyhodnotit konfliktu úplně [předejít](https://www.lidovky.cz/svet/zelenskij-pozval-putina-k-jednani-na-donbas-chce-zmirit-napeti-v-pripade-valky-jsou-v-sazce-miliony.A210420_223221_ln_zahranici_litsp). V prosinci 2022 Zelenskij představil [desetibodový mírový plán](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/volodymyr-zelenskij-mirovy-plan-rusko-ukrajina_2212231950_nov) zahrnující body jako jadernou bezpečnost, potravinovou a energetickou bezpečnost či stažení ruských vojsk z ukrajinského území. Navzdory těmto snahám ruská strana často odmítala jednání nebo kladla podmínky, které byly pro Ukrajinu nepřijatelné. Tvzení, že Zelenskij nechce jednat o míru, tedy neodpovídá skutečnosti.\nDalší informace najdete na stránkách [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/uspech-zelenskeho-na-jednani-s-putinem-nic-se-nedohodlo-84520).
604	Ukrajina porušovala Minské dohody	recent	V Minských dohodách Rusko formálně potvrdilo suverenitu a územní celistvost Ukrajiny. Hlavní překážkou jejich plnění byla záměrná neochota Ruska dostát závazkům vyplývajícím z dohod. Moskva sice tvrdila, že není smluvní stranou, přestože sama dohody vyjednala, a zároveň nelegálně poskytovala separatistům zbraně a vojenskou podporu, zatímco to veřejně popírala. \n\nRusko také nestáhlo své těžké zbraně z oblastí na východě Ukrajiny, jak dohody vyžadovaly, a v roce 2022 zcela porušilo Minské dohody uznáním „nezávislosti“ dvou separatistických republik. I když pozorovatelé zaznamenali případy porušení příměří i ze strany ukrajinských sil, nebylo systematické, na rozdíl od porušování dohod ze strany Ruska a separatistů. \n\nZatímco ukrajinské porušení se týkalo občasného nedodržení příměří nebo přesunů těžké techniky, ruská strana poskytovala rozsáhlou vojenskou podporu, včetně personálu a výzbroje, a aktivně destabilizovala situaci na východě Ukrajiny. Více na stránkách [Hlídací pes](https://hlidacipes.org/ales-rozehnal-blouzneni-obhajcu-ruske-agrese-kdo-poruil-minsk-dohody/) či [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/dezinformace-o-soucasnem-konfliktu-mez-ruskem-a-ukrajinou-vyvraceni-sedmi-mytu/). V angličtině také na [EUvsDisinfo](https://euvsdisinfo.eu/report/ukraine-destroyed-the-minsk-agreements) nebo [Reuters](https://www.reuters.com/world/europe/what-are-minsk-agreements-ukraine-conflict-2022-02-21/)\n
649	Boris Johnson zablokoval mírovou smlouvu / Turecká jednání o míru na Ukrajině v roce 2022	recent	Jde o jednu ze snah Ruské federace, jak přesvědčit svět, že s Ukrajinou jednala, ačkoliv nabízela Ukrajině pouze kapitulaci, případně dohodu za velmi výhodných podmínek pro Rusko. Také tvzení, že britský premiér Boris Johnson výsledek jednání o mírovou smlouvu zablokoval, není založeno na pravdě. [Ukrajina byla připravena smlouvu nepodepsat a příjezd Borise Johnsona do Kyjeva na to neměl vliv](https://euvsdisinfo.eu/report/us-and-boris-johnson-forced-ukraine-not-to-sign-the-peace-deal-in-istanbul/). V širším kontextu války na Ukrajině nedává smysl, proč by Vladimir Putin upustil od své teze na dobytí Ukrajiny. Tehdejší vyjednávání byla ukončena kvůli patové situaci a masakru v Buči, kterého se v březnu 2022 dopustila ruská armáda. Více v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-mirova-jednani-mez-kyjevem-a-moskvou-vypadala-nadejne-pak-prisla-buca-225988) a Reuters.
652	Batalion Azov a Právý sektor jako důkaz fašismu a neonacismu na Ukrajině	recent	Pluk Azov vznikl v roce 2014 jako dobrovolnická jednotka v reakci na ruskou agresi na Ukrajině a válku na Donbasu. V počáteční fázi se k němu přidali i jednotlivci s krajně pravicovými a neonacistickými názory. V listopadu 2014 byl Azov začleněn do Národní gardy Ukrajiny a podřízen Ministerstvu vnitra, restrukturalizován, došlo k odklonu od krajní pravice a začlenění do oficiálních vojenských struktur. Ukrajinské úřady zavedly mechanismy k prevenci propojení pluku s extremisty. Navíc v roce 2022 pluk odstranil původní kontroverzní symboliku, včetně znaku „Wolfsangel“, a nahradil ji ukrajinským národním znakem tridentem. Označování pluku Azov jako „prapor neonacistů“ je součástí ruské propagandy, která využívá jeho historické spojení s krajní pravicí k ospravedlnění invaze na Ukrajinu.\n\nHnutí Právý sektor vzniklo během protestů Euromajdanu v roce 2013 jako koalice různých nacionalistických a krajně pravicových skupin. Sehrálo významnou roli v konfrontacích s policií a svržením tehdejší proruské vlády. Po revoluci se Právý sektor transformoval v politickou stranu, avšak nezískal dostatečnou podporu k vstupu do parlamentu a jeho celkový vliv zůstal marginální. Ukrajinská vláda navíc podnikla kroky k začlenění těchto skupin do oficiálních bezpečnostních struktur, čímž omezila jejich samostatnou činnost.\n\nVíce na stránkách [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/valka-na-ukrajine-rusko-pluk-azov-krajni-pravice-vojenska-jednotka_2204270615_aur) či [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/magazin-historie-pluk-azov-elita-ukrajinske-armady-nebo-novy-taliban-195666) nebo v angličtině na webu [The Guardian](https://www.theguardian.com/world/2014/sep/10/azov-far-right-fighters-ukraine-neo-nazis).
657	Zelenskij vládne bez mandátu/Zelenskij už není prezidentem Ukrajiny/Kdy budou na Ukrajině volby?/Ukrajinci chtějí svobodné volby	recent	Volodymyr Zelenskij je stále právoplatným prezidentem Ukrajiny. Na Ukrajině platí v současnosti zákon o válečném stavu, který konání voleb zakazuje (jak parlamentních, tak prezidentských). Z důvodu války by nebylo možné uspořádat volby ani logisticky, např. zajistit možnost volit ukrajinským občanům na Ruskem okupovaném území, ukrajinským uprchlíkům v Evropě či vojákům na frontě. V průzkumu z konce března 2024 by podporovalo konání voleb jen 15 % Ukrajinců, 69 % bylo proti. Volby v současné situaci nepodporuje ani ukrajinská parlamentní opozice. Jediný, kdo zpochybňuje legitimitu Zelenského, je Rusko, které je agresorem v konfliktu. Více v článkách [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/ukrajincum-nevadi-ze-se-nekonaji-prezidentske-volby-neni-nikdo-kdo-nahradil_2403312116_hof), [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-zelenskeho-politicky-bolehlav-blizi-se-volby-a-konec-valky-je-v-nedohlednu-238676) a [ČT](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/zelenskij-zustava-kvuli-valecnemu-stavu-prezidentem-jeho-legitimitu-zpochybnuje-jen-rusko-349447).

658	Ukrajinu řídí neo-nacisti, fašisti	recent	Ultrapracvicová politická hnutí se na Ukrajině netěší zvýšené podpoře, jak se to snaží líčit ruská propaganda. Ani v roce 2014, ani v roce 2019 v parlamentních volbách zástupci radikálních nacionalistických stran nepřekročili 5procentní hranici, v roce 2019 získala sjednocená fronta krajně pravicových stran pouhých 2,15 % hlasů. Tvzení ruského prezidenta Putina, že Ukrajinu řídí „neonacisté“ nebo že je „plná fašistů“, se nezakládá na pravdě. [Více informací](https://www.cvk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/protokol_zbovo_03082019.pdf) (v ukrajinštině).
673	Rusko/Putin o Česko/Evropu nestojí, proč by tu chtěl útočit?	recent	Rusko napadlo Ukrajinu a Vladimir Putin pravidelně [vyhrožuje také celému Západu](https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/vybombardujeme-je-do-zakladu-pak-pujdeme-dal-ruske-televize-s/r~52d4fe42f66011eeae9c0cc47ab5f122/). Nijak se netají tím, že chce ohrozit Evropu a usiluje o [navrácení hranic NATO do roku 1997](https://denikn.cz/773162/chceme-navrat-k-evrope-pred-rokem-1997-oznamilo-rusko-a-jestli-ne-tak-si-nas-neprejte/), tedy do roku před vstupem České republiky a dalších států, které Moskva po desetiletí ovládala, do NATO. Více také [na webu Reuters](https://www.reuters.com/world/russia-unveils-security-guarantees-says-western-response-not-encouraging-2021-12-17/) (v angličtině). Evropa je už několik let terčem [ruské hybridní války](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tech-technologie-internet-ne-kazda-kritika-vlady-pochazi-z-kremlu-hybridni-valka-operuje-rafinovaneji-247429), jejímž cílem je rozvrátit společnost a narušit její soudržnost.
703	Banderovci, Bandera a jeho fašisté z Kyjeva	recent	Jak je to s „Banderovci“, kteří se tak sami nikdy neoznačovali (oficiálně Ukrajinská povstalecká armáda), rozebrali na webu [Českého rozhlasu](https://plus.rozhlas.cz/banderovci-o-frakci-ukrajinske-povstalecke-armady-panuje-nezvykle-mnoho-mytu-z-8476938), [České televize](https://www.ceskatelevize.cz/porady/10150778447-historie-cs/210452801400023/), v podcastu o historii s názvem [Přepište dějiny](https://prepistedejiny.cz/2022/10/19/banderova-banda/) a na webu [Novinky](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-kdo-to-byli-banderovci-dnes-slouzi-hlavne-jako-nastroj-ruske-propagandy-40510025). Jak také vysvětloval historik David Svoboda pro [Český rozhlas](https://dvojka.rozhlas.cz/prepis-jak-vidi-david-svoboda-28-unora-2022-8687421?_ga=2.34463589.571606939.1678893976-1127917040.1674292651): „Banderovci za druhé světové války válčili jak proti německým okupantům, tak proti stalinistům. A to Putinovi pomáhá (ve své propagandě) vysvětlit, proč Ukrajina dělá problémy.“
752	Brežněv byl Ukrajinec	less_recent	Leonid Iljič Brežněv se narodil v roce 1906 v obci Kamenskoje nedaleko Dnipra, avšak jeho otec byl Rus, který odešel z Kurské oblasti. Narodil se tedy na území dnešní Ukrajiny, v tom čase však šlo o ruské území. Není známo, že by se Brežněv sám výrazněji hlásil k ukrajinské identitě. Byl, dle svých vlastních slov, Rus. Dokazuje to jeho vyjádření v knize Vzpomínky (1979), kde napsal: „Národností jsem tedy Rus, původem proletář, dědičně metalurg. To je vše, co je známo o mém rodokmenu.“ Více na [Facebooku Ukrajinské ambasády](https://www.facebook.com/UkraineEmbassyinCzechia/posts/1861766240583348/) a [Seznam Zprávách](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tech-technologie-internet-rus-ci-ukrajinec-ceska-wikipedie-bojuje-o-breznevovu-narodnost-212366).
978	Dodávání zbraní UA prodlužuje konflikt / Kdo chce posílat zbraně, podporuje zabíjení	recent	24. února 2022 zaútočilo Rusko na Ukrajinu, od té doby ostřeluje raketami příhraničí i města ve vnitrozemí, zahájilo také pozemní invazi. O zbraně žádá Ukrajina jakožto nezávislý stát, jehož hranice ve smlouvě z roku 2004 uznala i Ruská federace, aby se této ruské invazi ubránila. Pomoc v obraně není podpora války a bez podpory jiných států by se Ukrajina nacházela v [izolované a velmi obtížné situaci](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/zbrane-ukrajina-dodavky-zapadni-zbrane_2206271540_jip). Argument, že dodávání zbraní prodlužuje konflikt a vede k zabíjení, [šíří sám agresor](https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/zelenskyj-podekoval-usa-za-pomoc-dle-kremlu-povede-k-zabijeni-ukrajincu/2508482?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu). Ten přitom může okamžitě přestat útočit a válku ukončit. V článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ukrajina-bojuje-za-vsechny-demokracie-226393) si můžete přečíst o tom, za co Ukrajinci bojují a proč.
989	Ukrajinská válka je konflikt USA/NATO/EU a Ruska	recent	Argument, že se jedná o „zprostředkovaný konflikt“ USA a Ruska, není založen na pravdě. 24. února 2022 zaútočilo Rusko na Ukrajinu, od té doby ostřeluje raketami příhraničí i města ve vnitrozemí, zahájilo také pozemní invazi. Ukrajina se, jakožto nezávislý stát, jehož hranice ve smlouvě z roku 2004 uznala i Ruská federace, této nevyprovokované agresí pouze za pomoci západních zemí brání. Zde si můžete přečíst o tom, za co Ukrajinci bojují a proč. Více na stránkách [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ukrajina-bojuje-za-vsechny-demokracie-226393).
1310	V roce 1968 okupovali Československo Ukrajinci	recent	Invaze vojsk Varšavské smlouvy se odehrála v noci z 20. na 21. srpna 1968 a zúčastnily se jí síly SSSR, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky, za podpory Německé demokratické republiky, která se ale invaze vojensky nezúčastnila. Ze států Varšavské smlouvy se invaze nezúčastnily jednotky Rumunska a Albánie. Při invazi v roce 1968 byly nasazeny i sovětské jednotky dislokované na Ukrajině, ty ale se současnou Ukrajinou neměly nic společného a nelze je označit za ukrajinské. Ten, kdo rozdával rozkazy a posílal do Československa tanky, byla Moskva, hlavní sídlo centralizované moci Komunistické strany SSSR. Více na webu [Faktické.info](https://www.fakticke.info/ceskoslovensko-v-roce-1968-neobsadili-ukrajinci/).
1321	Jak dlouho trvá válka na UA? / Válku zahájila Ukrajina / NATO v roce 2014	recent	Ruská vojenská intervence na Ukrajině de facto začala již roku 2014, včetně Ruskem podpořených proruských separatistů v bojích na východní Ukrajině. V roce 2015 Vladimir Putin přiznal, že od začátku konfliktu byli na Krymu a na východu země přítomni ruští vojáci a příslušníci vojenské rozvědky GRU. Více na stránkách [Hospodářské noviny](https://archiv.hn.cz/c1-64993020-vladimir-putin-poprve-priznal-pritomnost-vojaku-v-donbasu) či [Novinky.cz](https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-proc-to-skryvat-na-krym-jsme-poslali-armadu-i-rozvedku-priznal-putin-287581). 24. 2. 2022 intervence vyústila v plnohodnotnou agresivní válku ze strany Ruska. V článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-osm-krvavych-let-rusky-pribeh-o-ukrajinske-genocide-zije-dodnes-192748) si můžete přečíst, jaké okolnosti vedly ke konfliktu.

1822 Genocida na Ukrajině, Rusko osvobozuje Donbas recent

Argument, že Rusko osvobozuje Donbas a zachraňuje ruský mluvící občany, není založen na pravdě. Symboliku útlatu a genocidy Rusko využívá už od pádu Sovětského svazu (nyní i za pomoci zfalšovaných videí), avšak žádné důkazy o tom, že by Ukrajina páchala od roku 2014 genocidu na ruskojazyčných obyvatelích v Donbasu, neexistují, a jedná se pouze o falešnou záminku pro vpád ruského vojska. Více na stránkách [českého zastoupení v Evropské komisi](https://czechia.representation.ec.europa.eu/dezinformace-o-soucasnem-konfliktu-mezi-ruskem-ukrajinou-vyvraceni-sedmi-mytu-2022-02-07_cs?). „Záminku ochrany etnických Rusů údajně diskriminovaných v sousedních zemích ostatně Putin využil již při ospravedlnění invaze do Jižní Osetie v roce 2008 i při anexi Krymu. Tentokrát však Rusové hovořili přímo o genocidě i o údajném použití chemických zbraní Ukrajinci apod. Tvrzení, že na Donbase dochází ke genocidě Rusů Ukrajinci, vychází i z informace, že byly na Donbase objeveny masové hroby. Ukázalo se však, že šlo o zeměle, které nebylo na přeplněných hřbitovech kde pohřbít, nikoliv výsledek systematického etnického vraždění,“ vysvětlil v březnu 2022 pro [Seznam Zprávy](<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-osm-krvavych-let-rusky-pribeh-o-ukrajinske-genocide-zije-dodnes-192748>) Hynek Melichar, politolog z Univerzity Palackého. Kromě toho Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OSCE) – které je Rusko členem – od roku 2014 do března 2022 kontrolovala dění na Ukrajině a Donbasu, o čemž pravidelně vydávala [reporty](<https://www.osce.org/ukraine-smm/reports>) (v angličtině). Ani jednou v nich nenazvala násilí páchané na Donbasu, jednou či druhou stranou konfliktu, genocidou.

2147 Rusko za válku nemůže, vina je jinde / Zelenskyj plní něčí zadání / Nejčastější mýty o Ukrajině a ruské invazi recent

24. února 2022 zaútočilo Rusko na Ukrajinu, od té doby ostřeluje raketami příhraničí i města ve vnitrozemí, zahájilo také pozemní invazi. Ukrajina se, jakožto nezávislý stát, jehož hranice ve smlouvě z roku 2004 uznala i Ruská federace, této nevyprovokované agresi pouze za pomoci západních zemí brání. V článku [Seznam Zprávy](<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ukrajina-bojuje-za-vsechny-demokracie-226393>) si můžete přečíst o tom, za co Ukrajinci bojují a proč. Rusko svou agresi může kdykoli okamžitě ukončit. Nejčastějšími mýty jsou [genocida na Donbase a porušování práv ruské menšiny](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_8), [porušování Minských dohod ze strany Ukrajiny](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_98), [označování Ukrajiny jako fašistický stát](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_62), [dění od roku 2014](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_74), [historie Ukrajiny a Banderovců](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_92) a [zástupný konflikt Ruska a USA](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_56).

cnt	name	time_relevance	explanation
1	USA vyvážejí ruský zkapalněný zemní plyn	recent	USA nevyvážejí zkapalněný zemní plyn z Ruska do Evropy. Příspěvky na sociálních sítích, které šíří tuto dezinformaci, se odvolávají na článek z roku 2017. Navíc plyn přepravovaný z Ruska do USA nebyl LNG, ale LPG (zkapalněný ropný plyn). Více na webu [AFP](https://napravoumiru.afp.com/doc.afp.com.32D6649).
3	Ceny elektřiny na burze v Lipsku / Německo nám přeprodává draž elektřinu a plyn	non_recent	Česko ani další země v EU jako subjekt plyn ani elektřinu nekupují: to činí soukromé energetické společnosti, které tyto komodity posléze prodávají na burzách za tržní ceny. Konkrétní systém obchodování plynu a elektřiny a vyvrácení dezinformací najdete na stránkách [AFP](https://napravoumiru.afp.com/doc.afp.com.323U7KU?&szncid=69d5cd5befaa4ab8872ab5ff936d1f99) či [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/overovna-energie-elektřina-obchodovani-burza-cena_2207100500_pik).
11	Blackout 4. 7. v Praze a jeho důvody / za pražský blackout můžou soláry, obnovitelné zdroje energie a Green Deal	recent	Podle provozovatele, společnosti ČEPS, způsobila výpadek proudu technická porucha: „V důsledku pádu fázového vodiče došlo k výpadku vedení přenosové soustavy [V411 a výpadku bloku 6 elektrárny Ledvice na severozápadě Čech a rozvodny Krasíkov na východě Čech](https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-vedeni-kde-vznikl-vypadek-chce-ceps-posilit-uz-od-roku-2016-40528933). Důvody podrobněji rozebírají Novinky.cz v rozhovorech s experty - s [doc. Müllerem z ČVUT](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-pricin-vypadku-bylo-vice-pomohlo-by-navyseni-kapacit-site-mini-expert-40528966) a s [analytikem R. Dohnalem](https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-jako-kdyby-spadl-most-na-plne-dalnici-komentuje-analytik-blackout-40528950).

cnt	name	time_relevance	explanation
4	Schwarzenbergové poklonkovali za války nacistům	non_recent	Schwarzenbergové za války nespolupracovali s nacisty. Otec Karla Schwarzenberga, Karel VI. Schwarzenberg, pomáhal připravit v letech 1938 a 1939 texty Deklaraci české šlechty, které podpířily Edvarda Beneše a Československo, odmítly porušování historických hranic zemí Koruny české a odsoudily germanizaci a okupaci. Sám Karel Schwarzenberg o této době prohlásil: „Deklaraci podepsala spousta rodin s nečeskými jmény, ale cítili jsme se jako zemské rodiny, které patřily k zemím Koruny české a později Československu.“ V roce 1942 nacisté uvallili nucenou správu na rodinný majetek Schwarzenbergů kvůli jejich protiněmeckým postojům. Rodina se poté přestěhovala do Čimelic, které zůstaly v jejich držení. Karel VI. Schwarzenberg na konci války v roce 1945 zorganizoval v Čimelicích ilegální odbojovou skupinu, která měla za úkol připravit protiněmecké povstání. Později se podílel na vyjednávání kapitulace německých jednotek během bojů tamtéž. Přestože Schwarzenbergové nebyli považováni za kolaboranty, jejich majetek byl po válce zkonfiskován speciálním zákonem č. 143/1947 Sb. (tzv. Lex Schwarzenberg), který se na ně vztahoval bez ohledu na jejich protinacistické postoje. Více informací v [článku Paměti národa](https://magazin.pametnaroda.cz/pribeh/politikou-se-zabyvam-protze-ona-se-zabyvala-mnou-aktualizace-dsokarlovi).
5	Plzeň Američané neosvobodili / Jak to bylo s osvobozením Plzně?	non_recent	Ačkoliv se komunistický režim v Československu snažil paměť obyvatel západních Čech o osvobození 3. armádou Spojených států pod velením generála Pattona potlačit a přemazat, Plzeň i celé západní Čechy skutečně osvobodili Američané. Už 5. května 1945 vypuklo v Plzni povstání, při kterém se podařilo převzít kontrolu nad některými klíčovými budovami ve městě. Část německých jednotek se stáhla do kasáren, kapitulaci ovšem Němci odmítli a formálně se vzdaly až 7. května, po přjezdu amerických jednotek. Do Plzně dorazila jako první 16. obrněná divize pod vedením brigádního generála Johna L. Pierce ráno 6. května 1945, konkrétně oddíl Combat Command B, pod velením plukovníka Charlese Noble. Společně s povstalcí eliminovali jednotlivé nacistické odstřelovače, kteří útočili na slavicí davu na plzeňském náměstí. Více v článku na [Aktuálně.cz](https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/plzen-osvobodil-general-patton-komuniste-o-nem-ale-po-unoru/r~83297ec68ddf11ea9c800cc47ab5f122/) a v podcastu Novinky.cz [Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-ze-uz-o-nic-neslo-jak-to-bylo-s-bombardovanim-plzenske-skodovky-na-konci-valky-40520483).
6	Německo se nevyrovnalo s holokaustem, proto je tam krajní pravice/Jak se Němci vyrovnali s holokaustem/Němci se nepoučili	non_recent	Německo po 2. světové válce a po znovusjednocení učinilo spoustu kroků, jak předcházet situacím, kdy by se autoritáři mohli dostat k moci – tomu je upraven i německý [Základní zákon (Grundgesetz) z roku 1948](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/pred-75-lety-zacala-vznikat-nemecka-ustava-po-hruzach-nacismu-zajistila-nedotknutelnost-lidske-dusto-3334), německá obdoba ústavy, která např. zakazuje strany na vůdcovském principu a zabráňuje zrušení základních lidských práv. Jak probíhalo vyrovnání německé společnosti s obdobím nacismu po 2. světové válce, si můžete přečíst v článku [České televize](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/nemecke-vyrovnani-s-holokaustem-kdyz-zlo-i-pokora-dostaly-tvar-137244).
7	Nacismus a fašismus jsou levicové ideologie/Hitler byl levičák	recent	Nacismus i fašismus patří podle pravolevého politického kompasu ke krajně pravicovým směrům. Podrobně vysvětluje, proč chybné zařazení těchto směrů na levičnickou stranu, [Jan Charvát, politolog a expert na politický extremismus, v podcastu Českého rozhlasu Vinohradská 12](https://www.irozhlaz.cz/veda-technologie/historie/mussolini-mel-totalitu-hitler-nezajimala-politolog-vysvetluje-proc-nebyli_2409270600_pj): „Vychází z toho, že pokud si představujete, že pravice znamená nízké daně, malý stát a tak dál, tak jestliže chce fašismus silný stát, tak nemůže být pravicí, a tím pádem to musí být levice. To je způsobeno přesně tím, že si pravici asociujete jenom s liberalismem a vůbec netušíte, že v ní existuje konzervativní proud.“\nZároveň potlačoval levicové směry a pronásledoval jejich příznivce. Nefunguje ani argument s pojmem „socialistická“ v názvu nacistické strany NSDAP – v tomto případě je to stejně jako např. s pojmem demokratická v názvech některých států, např. KLDR nebo bývalé NDR.
40	Masaryk nechal střílet do dělníků, tzv. duchcovský masakr	non_recent	To, že Masaryk nechal střílet do dělníků, je historický nesmysl, jak rozebrali na webu [Českého rozhlasu](https://plus.rozhlas.cz/nechal-masaryk-strilet-do-delniku-je-historicka-hloupost-a-propaganda-konstatuje-8049169). Pochod dělníků z Ledvic do Duchcova nebyl do Duchcova v místech duchcovského viaduktu vpuštěn. Četnictvo mělo za úkol zabránit vstupu protestujících do města, což vedlo ke konfrontaci u duchcovského viaduktu. Kvůli špatně zvládnuté situaci a panice nezkušeného četnictva, které do davu začalo střílet, byli zabiti čtyři lidé a desítky dalších byly zraněny. Tragédií později využila komunistická propaganda k vytvoření narativu o údajné brutalitě první republiky vůči dělníkům. Více také v podcastu Novinky.cz [Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-masaryk-pry-nechal-strilet-do-delniku-historicka-hloupost-zneužit-komunisty-se-síri-dodnes-40507046).

cnt	name	time_releva	explanation
1	Green Deal podepsala Fialova vláda / kdo podepsal Green Deal?	recent	Zelenou dohodu pro Evropu (Green Deal) za Českou republiku schválila vláda Andreje Babiše v roce 2019, přičemž na dalších aspektech jejího zavádění se podílela i vláda Petra Fialy, např. v případě balíčku Fit for 55. Česká republika se navíc aktivně zapojila do vyjednávání části těchto návrhů během svého předsednictví v Radě EU. Více v článku [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/upravit-zastavit-vetsina-ceskych-europoslancu-je-proti-cilum-green-dealu-zmenu_2502141200_adn). \n\n[Kompletní informace o schvalovacím procesu Green Dealu nabízí stránky EU.](https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/european-green-deal/timeline-european-green-deal-and-fit-for-55/)
42	Fakta o klimatu / Globální oteplování neexistuje	recent	Vše o změně klimatu, globálním oteplování, vývoji do budoucna a především o vlivu člověka, o kterém panuje všeobecný vědecký konsenzus, si můžete přečíst na webu projektu [Fakta o klimatu](https://faktaoklimatu.cz), mj. v článcích o [klimatické změně](https://faktaoklimatu.cz/temata/klimaticka-zmena), [vlivu CO2](https://faktaoklimatu.cz/infografiky/koncentrace-co2) a o [změnách průměrné teploty](https://faktaoklimatu.cz/infografiky/teplota-22000-let).
557	Green Deal má za cíl škodit, ne pomáhat / K čemu je GD	recent	Green Deal (Zelená dohoda pro Evropu) je soubor opatření, která mají chránit naši půdu, krajinu a přírodu jako takovou. Mají podpořit přechod na čisté a udržitelné unijní hospodářství, zabránit ztrátě biologické rozmanitosti a snížit znečištění. Cílem je např. zavést čistší formy dopravy, dekarbonizovat energetiku, odstoupit od nebezpečných chemických pesticidů a podpořit mezinárodní spolupráci v oblasti životního prostředí. Záměr Zelené dohody je, aby byla Evropa v roce 2050 klimaticky neutrální. Více na [stránkách Evropské komise](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_cs) a [webu Fakta o klimatu](https://faktaoklimatu.cz/explainery/zelena-dohoda-pro-evropu).

cnt	name	time_relevance	explanation
1	Islám je v Japonsku zakázáný	non_recent	V Japonsku je garantovaná svoboda vyznání článkem 20 Japonské ústavy a v současnosti žije v zemi více než 100 tisíc muslimů, Islám patří k nejmenším náboženstvím v zemi (cca 0,15 %). Arabština se na univerzitách normálně vyučuje. Politici z muslimských zemí zároveň pravidelně Japonsko navštěvují, japonský premiér Šinzo Abe např. v roce 2017 pořádal liftar, večerní hostinu muslimů po skončení Ramadánu. Nepravdivé zprávy o zákazu Islámu v zemi sahají až do roku 2012. Více o tématu na webu [AFP][https://fakty.afp.com/tvrdenia-o-tom-ze-v-japonsku-je-zakazany-islam-su-nepravdive].
1	Každý muslim je Arab	less_recent	Arabů je v muslimském světě menšina, tvoří asi čtvrtinu populace. Nejvíce muslimů žije v Indonésii, Bangladéši, Indii a Pákistánu a arabština neovládají, za Araby se nepovažují a často se proti Arabům i vymezují. Zdroje napětí jsou mnohdy historické, etnické i náboženské - jde např. o vztahy mezi Peršany, Turky a Araby, mezi sunnity a šíity atd. Napětí může být i mezi místními výklady Islámu, mezi konzervativním a modernějším pojetím Islámu. Arabština má ovšem v muslimském světě výsostně postavení, je historicky důležitá a je jazykem Koránu. Více v rozboru [IDnes.cz][https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/myty-muslimove-v-cesku-islam-hoaxy-polopravdy.A180802_151255_domaci_hell/4#space-a).
1	Polygamie v Islámu / Každý muslim má čtyři manželky	recent	Islám povoluje tzv. tetragamii – muslim může mít až čtyři manželky, ale omezuje ho rodinné islámské právo, podle kterého musí všechny manželky zabezpečit finančně i emočně rovným dílem. „V Islámu funguje institut ‚mahrnu‘, tomu se říká krásným českým archaismem ‚obvěnění‘. To znamená, že je to muž, kdo přinese peníze, které dává ženě, respektive její rodině,“ vysvětluje expert na Islám, Bronislav Ostfánský. Stává se tak, že např. čerstvému absolventovi univerzity v Egyptě nemusí otec nevěsty šátek povolit, protože nechce vdát dceru za muže, který nemá peníze. Vzniká tak vrstva mladých frustrovaných mužů, kteří se buď nábožensky fanatizují, nebo si vezmou ženu pouze před Bohem a formálně nejsou svoji. Více v rozboru [IDnes.cz][https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/myty-muslimove-v-cesku-islam-hoaxy-polopravdy.A180802_151255_domaci_hell/5#space-a) o Islámu.
6	Demonstrace v Německu proti AfD	concept	Demonstraci proti AfD se účastní Němci napříč generacemi. Podobné akce proti extrémistům mají v Německu dlouhou tradici a jsou součástí vyrovnání Němců s historií. Více v článku na [ČT24][https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/demonstranti-v-nemeckych-mestech-kritizuji-afd-a-uvahy-o-deportaci-migrantu-345154) a na [Seznam Zprávách][https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-afd-po-protestech-zaznamenala-nejvetsi-propad-v-pruzkumech-za-dva-roky-244560).
10	Muslimové expandují do Evropy, protože ji chtějí ovládnout	recent	Muslimové nechtějí ovládnout Evropu, ačkoliv se tak může z výroků radikálních islamistů zdát. Důvody přítomnosti muslimů v Evropě jsou různé, stejně jako je pestrý jejich etnický původ a jejich vztah k víře. Hovoří různými jazyky a tvoří žádnou souvislou náboženskou obec, nemalá část víru předků ani nepraktikuje či zcela ztrácí. V Rusku, na Ukrajině a na Balkáně žijí muslimové po staletí. Někteří přišli v období dekolonizace, po 2. světové válce pak mířili do Evropy jako vítaná pracovní síla na základě mezivládních dohod. K dalším důvodům pak náleží slučování rodin, útek před politickou represí či válečnými konflikty nebo individuální pragmatické důvody jako vidina lepších životních a pracovních podmínek pro sebe a své potomky. Základní je pro muslimy v tomto případě jejich osobní motivace. Více v rozboru [IDnes.cz o Islámu][https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/myty-muslimove-v-cesku-islam-hoaxy-polopravdy.A180802_151255_domaci_hell/8#space-a).
11	Ženy v Islámu, zahalování a jejich postavení	recent	Přímou v Koránu jsou ženská práva a pravidla jejich zahalování definována vágně. O tom, zda ženy musí zahalovat své vlasy, nemá jasno ani Islám sám a existují dvě protichůdné interpretace. Líbí se kulturně, geograficky, historicky i sociálně. Podléhá ale i módě. Může tak být jak symbolem útlatku žen v jedné zemi, nebo projevem hrdosti a viditelného přiblížení k muslimské víře. V zemích, jako je Saúdská Arábie, jsou práva žen stále velmi omezena, avšak např. v Turecku nebo v Tunisku ženy slouží i v ozbrojených složkách a jejich emancipace významně pokročila, příkladem můžou být i ženy ve vysokých politických funkcích, např. Bénazír Bhutová jako premiérka v Pákistánu nebo premiérky v Bangladéši. Více v rozboru na [IDnes.cz][https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/myty-muslimove-v-cesku-islam-hoaxy-polopravdy.A180802_151255_domaci_hell/4#space-a) a na stránkách [České televize][https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/proc-se-muslimky-zahaluji-zdaleka-nejde-jen-o-koran-110547].
13	Islám hraje v životě muslima hlavní roli	recent	Netze říct, že by Islám hrál hlavní roli v životě všech muslimů, neboť Islám vyznává v současnosti asi 1,9 miliardy lidí. Existují však proudy Islámu, kde tomu tak skutečně je – např. radikální salafismus. O něm hovoří přední český arabista Bronislav Ostfánský. Muslimi nerovná se být zbožný, bigotní, či fanatiky. Připomíná také, že mnoho muslimů se o Islám nezajímá. Je to podobné jako u křesťanů, kdy se objeví v kostele na Velikonoce a na Vánoce. Řada muslimů se řídí tak např. pouze stravovacími návyky spojenými s Islámem, 20 % muslimů se modlí doma, 20 % chodí pravidelně do mešity a účastní se organizovaného života. Vlny nářada muslimů se podle něj začala zajímat o Islám více až v posledních letech v souvislosti s útoky islámského státu nebo kvůli protimuslimským demonstracím v Evropě. Více v rozboru na [IDnes.cz][https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/myty-muslimove-v-cesku-islam-hoaxy-polopravdy.A180802_151255_domaci_hell/2#space-a).
16	Muslimové a Palestinci bojovali za Hitlera	recent	Ačkoliv skutečně za nacistické Německo ve 2. světové válce někteří muslimové bojovali, stále existovala muslimská většina, která bojovala za Francii, Američany i SSSR. Vojáků muslimského vyznání bylo např. jen v sovětských jednotkách sedmkrát více než v jednotkách států Osy a jejich spojení. Podrobně rozebírá muslimské vojáky za 2. světové války politolog [Marek Čejka na svém blogu][https://hn.cz/c1-64184570-s-koranem-a-samopalem-proti-hitlerovi-a-za-svobodu-evropy).
22	Tommy Robinson je aktivista za lidská práva a hrdý bojovník za svobodu slova	non_recent	Stephen Yaxley-Lennon, vystupující pod přezdívkou Tommy Robinson, je jednou z nejznámějších figur britské krajní pravice. V minulosti byl odsouzen za pohrdání soudem na 13 měsíců vězení. Jeho případ důkladně rozebrali kolegové z [Respektu][https://www.respekt.cz/tydenik/2018/33/bojovnik-s-telefonem).
29	Korán nabádá k zabíjení bezvěrců	less_recent	Súra 2:191 bývá nejčastěji vytrhávána z kontextu, navazuje na súru 2:190, která stanovuje přísné podmínky, za kterých může vyznavač Islámu k tomuto kroku přistoupit – může tak dle Koránu ale učinit pouze tehdy, pokud je na něj samotného zaútočeno. Radikální výklad této súry používají islamisté, kteří ale nereprezentují většinovou muslimskou populaci. Více o tom, jaký je rozdíl mezi Islámem a islamismem, najdete v článku [Českého rozhlasu][https://radiozurnal.rozhlas.cz/rozdil-mezi-islamem-a-islamismem-neni-jen- nekolik-pismen-rika-autorka-knihy-tady-6210413].
35	Co je to migrační pakt? / Migrační pakt znamená kvóty a uprchlíky	recent	Migrační pakt upravuje předešlé dohody z Dublinu z roku 2013, více řeší nelegální migraci a efektivnější kontroly migrantů i s rychlejšími vrácením neúspěšných žadatelů o azyl do země původu. [Neznamená kvóty][https://demagog.cz/vyrok/23327], protože státy EU vyjednály mechanismus, který umožňuje státům přispívat do solidárního mechanismu i jinými způsoby: financemi nebo materiálem místo přerodění uprchlíků. Česká republika má navíc [výhodu][https://www.irozhlaz.cz/zpravy-svet/novinka-vyjimka-z-migracniho-paktu-pro-cesko-jde-o-pravidlo-ukrajince-si_2404191941_kac), protože přijala velké množství uprchlíků z Ukrajiny, podobně jako Polsko či státy v Pobaltí, a má tak lepší podmínky – zaplatí méně. Více v článku [Seznam Zpráv][https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-eu-schvalila-migracni-pakt-co-je-dobre-o-nem-vedet-251412]. Kompletní znění migračního paktu si můžete přečíst na stránkách [Evropské komise][https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_cs].
41	Tvrzení Babiše, že Rakušan může za nevhodný migrační pakt	recent	Dohoda o migraci vznikala již za vlády Andreje Babiše a její obrysy se vytvářely i při českém předsednictví v EU. Výrok Andreje Babiše, že ministr Rakušan prosadil návrh, jehož schválení hnutí ANO zabránilo, se nezakládá na pravdě. Česko se navíc zdrželo hlasování a pro pakt nehlasovalo. Více na webu [iRozhlas][https://www.irozhlaz.cz/zpravy-domov/povinne-kvoty-vyjimka-z-plateb-dohoda-o-migraci_2306141904_hof).
41	Každý terorista je muslim / Muslimové provádějí většinu teroristických útoků v Evropě a ve světě	recent	Islámští teroristé se sice Islámem zaštiťují, z následných rozhovorů s pachatelé však vyplývá, že v některých případech ani Islám a Korán pořádně neznají, ale využívají jej pouze náboženství k legitimizaci svých odpudivých činů. Samotní muslimové se vůči nim vymezují, protože jim teroristé komplikují život a integraci do evropské společnosti. Podle dat [Europolu][https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/TE-SAT7%202023%20-%20Shrnutí%CC%81%20_0.pdf] bylo v letech 2020–2022 spácháno 56 teroristických útoků, pouze 13 (v roce 2022 jen 2) z nich připadá na džihádismus/islamistický terorismus. Ten musí sám o sobě mít záměr definovaný náboženským jazykem, stejně jako v případě křesťanů, terorismus nelze označit v případě, že je útočník křesťan/muslim, jako křesťanský/muslimský.
43	Muslimové převládají Evropany, protože mají více dětí / Porodnost muslimů v porovnání	less_recent	Islám je jedno z nejrychleji rostoucích náboženství na světě, převážně kvůli velké porodnosti v muslimských zemích. Po příchodu muslimů do Evropy je ale situace jiná: spousta muslimů se v Evropě přizpůsobí demografické většině a jejich porodnost se snižuje na stejnou evropskou úroveň, protože je pro ně více dětí zátěží. Porodnost dokonce klesá i v zemích, jako jsou Irán a Jordánsko. Více v rozboru [IDnes.cz o Islámu][https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/myty-muslimove-v-cesku-islam-hoaxy-polopravdy.A180802_151255_domaci_hell/5#space-a).
47	Islám je jeden a vždy vybiží k zabíjení bezvěrců	recent	Podobně jako křesťanství, i Islám měl a má v historii i současnosti spoustu různých forem a podob. Líbí se např. mírou sekularizace – např. v Tunisku je Islám spíše soukromou věcí každého věřícího, v Saúdské Arábii a v množství jiných států je zase naopak výrazně propojen přímo se státním zřízením. Pokud jde o radikální Islám, spadají do této kolony tzv. salafisté, kteří jsou přesvědčeni, že muslimové musí tam, kam přijdou, zavádět svá pravidla. K salafitům se ale hlásí pouze omezené množství muslimů, kteří se vyčleňují právě radikálními názory. Většina muslimů je přesvědčena, že by muslimové měli poslouchat zákony a pravidla země, kde žijí. „Do kolony muslimů tak může stejně dobře zapadnout úspěšný americký akademik nebo podnikatel, ale také plogramotný fanatik v Afghánistánu,“ vysvětluje přední český arabista Bronislav Ostfánský v rozboru Islámu v seriálu [IDnes.cz][https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/myty-muslimove-v-cesku-islam-hoaxy-polopravdy.A180802_151255_domaci_hell/1n
250	Islám vs. Islamismus / Islám je nebezpečný / Všichni muslimové jsou islamisté / Islamizace	less_recent	Islám je náboženství, které vzniklo ve 7. století v oblasti dnešní Arábie na základě učení, zjeveného podle islámské historie proroků Mohamedovi. Náboženství je spojeno s osobní vírou a dodržováním etických a morálních zásad. „Islamismus“ je politický pohled, který interpretuje Islám jako politický a sociální systém. Usiluje o uplatňování islámských hodnot a principů ve veřejném životě, a to včetně politiky, práva a společenských struktur. Může existovat škála od umírněných politických hnutí až po ty, které pro dosažení svých cílů prosazují radikalismus nebo násilí. Více najdete v článku [Českého Rozhlasu][https://radiozurnal.rozhlas.cz/rozdil-mez-islamem-a-islamismem-neni-jen- nekolik-pismen-rika-autorka-knihy-tady-6210413].

cnt	name	time_relevance	explanation
7	Ženy a muži si jsou rovni / Nerovnost žen a mužů	recent	Přes veškeré snahy o rovnoprávnost mužů a žen ve společnosti stále přetrvává mnoho nerovností. Příkladem je odměňování za odvedenou práci. Zásada, že muži a ženy by měli obdržet stejnou odměnu za stejnou práci, je zakotvena v evropských Smlouvách již od roku 1957, přesto však ve většině zemí včetně České republiky existuje nerovnost v odměňování na stejné pozici u stejně zkušených pracovníků různého pohlaví – v Česku je tento rozdíl 16 %([https://www.irozhlas.cz/ekonomika/zeny-muzi-platy-mzdy-gender-pay-gap-rozdily-sociolozka-krizkova-vyzkum_2301282112_kac]). S tím je poté spojena navazující problematika nižších důchodů žen, či volba rodičovské dovolené. Více si můžete přečíst například na oficiálních stránkách [Evropské unie]([https://culture.ec.europa.eu/cs/policies/selected-themes/gender-equality]) nebo Ministerstva práce a sociálních věcí a jeho projektu [Rovná odměna]([https://rovnaodmena.cz/rovne-odmenovani/gender-pay-gap/]).
52	Přijetí Istanbulské úmluvy je problém / IÚ ublíží mužům / Istanbulská úmluva zničí muže a má pomoci jen ženám	less_relevant	[Istanbulská úmluva]([http://www.lidskaprava.cz/student/novinky/istanbulska-umluva]), celým názvem Úmluva Rady Evropy o zabránění a potírání násilí vůči ženám a domácímu násilí, představuje mezinárodní dohodu s cílem prevence a potírání všech forem násilí na ženách. V případě přijetí a implementace by poskytovala ochranu nejen ženám, ale také mužům, dětem a seniorům. Úmluva také pracuje s pojmem „gender“, tedy tzv. sociálním pohlavím, a definuje rozdíl mezi biologickým pohlavím (muž, žena) a sociálním pohlavím (gender). V praxi to znamená, že jedinec není omezen genderovými stereotypy, tj. představami a očekáváními společnosti ohledně rolí a chování mužů a žen. Cílem je prevence genderově podmíněného násilí, tj. násilí páchaného na člověku pro jeho gender, a uznání a respektování rozmanitosti lidské identity. K červenci roku 2023 podepsalo Istanbulskou úmluvu [45 států]([https://www.ceska-justice.cz/2023/07/istanbulskou-umluvu-podepsalo-45-statu-sedm-zemi-vcetne-cr-chybi/]), Česká republika patří mezi posledních několik zemí, které IÚ ještě nepřijaly.

cnt	name	time_relevance	explanation
1	Vláda úzce spolupracuje s Němci, chce takto zrušit Benešovy dekrety	less_recent	Německo je v současnosti jedním z našich nejbližších spojenců a [německá sdružení snahu o navrácení majetků ze stanov vypustily](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/sudetsti-nemci-vypustili-ze-stanov-snahu-o-vraceni-majetku_201503011916_mhromadka), byl to jeden z důvodů zlepšení vztahů s těmito organizacemi. Skoro nikdo z odsunutých sudetských Němců navíc už není na světě a jejich potomci o majetek často ani zájem nemají. O zrušení Benešových dekretů tak v současnosti uvažují už jen krajní strany v Evropě, jako např. [německá AfD](https://www.idnes.cz/zpravy/zahranici/afd-benesovy-dekrety-volby-bavorsko-seehofer.A181012_213245_zahranici_remy) nebo Orbánův Fidesz.
1	Většina zadržených protestujících v Gruzii jsou cizinci	recent	Podle dostupných údajů je 99 procent zadržených protestujících v Gruzii gruzinské národnosti a údaje o vysokém množství zadržených lidí ze zahraničí nejsou založeny na pravdě. Více v článku [Irozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/gruzie-je-v-bodu-zlomu-protesty-budou-kulminovat-po-zvoleni-provradního_2412080800_epo).
2	Great Reset a Klaus Schwab	non_recent	Nic jako „Velký reset“ v podobě, kterou prezentují konspirační teorie, plánováno není. Více si můžete přečíst na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/velky-reset-nova-konspirace-o-svetove-totalite/), na [anglické Wikipedii](https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Reset#Conspiracy_theories) a v angličtině na [BBC](https://www.bbc.com/news/blogs-trending-57532368).
2	Sudetoněmecké spolky jsou extremistické, chtějí český majetek a mají sklony k neonacismu	non_recent	Jedinou nacionalistickou a extremistickou součástí je tzv. Witikobund, ten hraje pouze okrajovou roli a nikdo se s ním v sudetských spolicích nebaví a nebere jej vážně. Witikobund je spolek sudetoněmeckých nacionalistů, který už v roce 2005 označilo ministerstvo vnitra za neonacisty, kteří šíří v landsmanschaftu (SL) protičeské názory. Od r. 2001 je Witikobund považován ze strany německé zpravodajské služby BfV za extremistickou organizaci. Jedenáct let později, tedy roku 2015, kdy chtěli 71,8 % členů SL odejmut požadavek na navrácení konfiskovaného majetku ze Witikobund jako jediný veřejně vymezi vůči těmto snahám. Zastřešuje přitom asi 2–3 % vysídlených Němců, u kterých usiluje o odškodnění. Ačkoli Witikobund samotné sdružení v čele s Berndem Posseltem zažaloval, mnichovský soud to smeti se stolu a stanovy se tak změnil – sudetské spolky již o navrácení majetku zájem nemají, což velmi vylepšilo vzájemné vztahy s českou politickou scénou. Více na webu [Demagog.cz](https://demagog.cz/vyrok/14314).
2	Zatčení Pavla Durova/Majitel Telegramu byl zatčen, protože „necenzuruje“ podle Evropské unie	non_recent	Francouzské úřady zatkl Pavla Durova, zakladatele a majitele platformy Telegram, kvůli nedostatečné moderaci obsahu na této síti. Obvinění se týkají zejména šíření dětské pornografie, obchodování s drogami a praní špinavých peněz. Durov byl zadržen na pařížském letišti Le Bourget po přeletu z Ázerbájdžánu. Francouzský prezident Emmanuel Macron zdůraznil, že zatčení nebylo politicky motivované, ale vycházelo z rozhodnutí justičních orgánů. Více v analýze serveru [Neovlivni.cz](https://neovlivni.cz/pavel-durov-telegram-a-sen-kazde-tajne-sluzby/) a [Irozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/pavel-durov-zakladatel-telegram-zatcen-francie-profil_2408270625_har).
2	Přistání na Měsíci bylo zfalšováno/Jak mohli Američani doletět na měsíc, když to Sověti nezvládli/Přistání na Měsíci natáčel Kubrick ve filmových studiích	non_recent	Posádka Apollo 11 přistála na Měsíci 20. července 1969, prvními lidmi na Měsíci byli Neil Armstrong a Buzz Aldrin. Konspiráci o zfalšovaném přistání na Měsíci vymyslel Bill Kaysing. Roku 1974 vydal knihu s názvem We Never Went to the Moon neboli Nikdy jsme nebyli na Měsíci. Kaysing v době práce na knize pracoval pro kontraktora NASA, takže se zdálo, že Kaysing ví, o čem mluví. Ve skutečnosti se ale ničemu spojenému s raketami nevěnoval. Proč není možné, aby přistání na Měsíci bylo konspirací, rozebírají kolegové na webu [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/konspirace-onafilmovanem-pristani-na-mesici-se-sirila-i-bez-internetu-v-dobe-knih-j-verllo-vic-lid-62539).
3	Mrtví voliči pomohli vítězství Joea Bidena v amerických volbách v roce 2020/Zfalšované volby přes mrtvolý	non_recent	Mrtví voliči nepomohli zfalšovat americké volby. Za zesnulými voliči stojí zejména překlepy ve jménech a chyby při sčítání, které ale obsahují velmi malé množství hlasů a na celé volby neměly vliv. Více v článku [Irozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/mrtvi-volici-usa-prezidentske-volby-republikani-podvod-manipulace-trump-biden_2011162000_ban).
3	Thierry Breton potvrdil, že volby v Rumunsku zrušila Evropská unie jako cenzuru	recent	Thierry Breton toto neřekl. Ve svém rozhovoru na francouzské televizi pouze potvrdil, že EU podle něj dohlédla na dodržování své legislativy ohledně vměšování do voleb prostřednictvím tiktokové kampaně v rumunských prezidentských volbách 2024 a učiní tak znovu, pokud se něco podobného stane v Německu v návaznosti na zapojení Elona Muska do podpory AfD. Breton již navíc v evropských funkcích neposobí a nemá tak na samotnou činnost EU v této oblasti vliv. [Více na sociálních sítích projektu Hoaxy a podvody](https://www.facebook.com/photo/?fbid=1221860378146272&set=pb.61554388183522_-2207520000).
4	Pravda je vždy jen jedna. Jedná se o shodu tvrzení se skutečností. Již filozof Tomáš Akvinský tvrdil, že existuje pouze jedna absolutní pravda, která je objektivní a nezávislá na lidských názorech a interpretacích. Stejně tak současný filozof Jan Sokol zdůrazňoval význam pravdy jako objektivního a nedotknutelného kritéria, které následujeme v našem poznání a jednání. Doslova [v rozhovoru pro Masarykovu univerzitu v Brně řekl](https://www.em.muni.cz/udalosti/9127-jan-sokol-rikat-ze-kazdy-ma-svou-pravdu-je-nebezpecne/amp;_slýcháme, že „každý má svou pravdu“. Kdyby tomu tak bylo, neměli bychom o čem mluvit. Post-pravda je demagogie, která se snaží vnutit, že na nic nejde spolehat, nic neplatí. O pravdě se ale skutečně dá říct, že je jedna, všem společná a nikomu nepatří.“	less_recent	
5	Zrušením Benešových dekretů chtějí umožnit návrat majetku sudetským Němcům	less_recent	Roku 2015 hlasovalo 71,8 % členů členu Sudetenlandsmannschaftu o odejmutí požadavků na navrácení konfiskovaného majetku. Stanovy se tak změnil – sudetské spolky již o navrácení majetku zájem nemají, což velmi vylepšilo vzájemné vztahy s českou politickou scénou. Proti se postavil jen extrémistický Witikobund, který zastupuje minoritní hlas, asi 2–3 % vysídlených. Více na stránkách [Demagog.cz](https://demagog.cz/vyrok/14314) a [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/sudetsti-nemci-se-znovu-vzdali-stanov-o-navraceni-majetku-120164).
9	11. září nenarazilo do Pentagonu letadlo / Díra v Pentagonu po letadle je na letadlo moc malá	non_recent	Záznam nárazu letadla do Pentagonu existuje, je ovšem významně ovlivněn kvalitou techniky v roce 2001, a proto je zachycen pouze na jednom snímku. Mýty důkladně rozebrali v rubrice Technet na [IDnes.cz](https://www.idnes.cz/technet/technika/do-pentagonu-narazilo-letadlo-proc-ho-tenkrat-kamery-nezachytily.A110905_155826_tec_technika_pka), trosky letadla také byly v Pentagonu nalezeny a díra v Pentagonu odpovídá letadlu American Airlines, které do budovy vysokou rychlostí narazilo, pokud se zohlední deformace křídla způsobená nárazem letadla do silné konstrukce Pentagonu.
10	Prezidentské volby v roce 2020 v USA byly zfalšované/Trump odhalil volební podvod	less_recent	Neexistují žádné důkazy o tom, že by prezidentské volby v USA v roce 2020 byly zfalšované. Joe Biden zvítězil legitimně, což potvrdila řada auditů a přepočtů hlasů v jednotlivých státech. Donald Trump a jeho tým podali více než 60 žalob napadajících výsledky voleb, avšak drtivá většina z nich byla soudy zamítnuta pro nedostatek důkazů. Navíc americké federální agentury, jako je např. Cybersecurity and Infrastructure Security Agency (CISA), označily volby v roce 2020 za jedny z nejbezpečnějších v historii USA. Více např. v článku [Deniku.cz](https://www.denik.cz/ze_svetu/fakenews-hoax-americke-volby.html). O tom, jak funguje korespondenční volba v USA, si můžete přečíst v textu [Lidových novin](https://www.lidovky.cz/svet/v-letosnich-americkych-prezidentskych-volbach-korespondenci-hlasy-poprve-prevazi-nad-temi-beznmymi.A201106_225554_In_zahranici_hekr).
10	Západ chce zničit slovanství / Slované musí být jednotní / Slovánská nadřazenost / Panslavismus	recent	Panslavismus vznikl v 17. století a v 19. století se rozvinul jako politická ideologie, nikdy však nefungoval jako sjednocující síla. Sovětský svaz ho využíval k posílení svého vlivu, například při okupaci Československa v roce 1968. Tvrzení, že Západ usiluje o zničení Slovanů, není podloženo žádnými důkazy – slovanské státy v NATO a EU mají stejná práva jako ostatní členové a spolupráce s nimi je silnější než kdy dříve. Moderní genetické výzkumy ukazují, že slovanské populace jsou etnicky smíšené a sdílí genetické znaky s mnoha jinými evropskými národy. Panslavismus jako sjednocující myšlenka nikdy nefungoval, protože jednotlivé slovanské národy mají odlišné historické zkušenosti, kultury a geopolitické zájmy. Mýtus slovanské nadřazenosti šíří např. sekta AllatRa, která Putina prezentuje jako obránce Slovanů, přestože ruská politika slovanským národům opakovaně škodila. Více v článku na webu [Hlidací pes](https://hlidacipes.org/otevri-svou-mysl-ale-zase-ne-moc-svetove-konspirace-v-ceske-verzi-saz-na-rusko-a-slovany/) a [v rozhovoru s religionistou Zdeněkem Vojtíškem na webu Irozhlas](https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/allatra-tvoriva-spolecnost-konspirace-putini-slovane-prorusti-religionista_2303270010_kac).
11	Manipulace voleb v Rumunsku v roce 2024 a 2025	recent	První kolo prezidentských voleb v Rumunsku bylo zrušeno rozhodnutím rumunského ústavního soudu [z důvodu podezření tajných služeb dne 6. prosince 2024](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranici-rumunsky-ustavni-soud-zrusil-prezidentske-volby-a-naridil-jejich-opakovani-265950). Stalo se tak na základě ovlivňování voličů neoznačenou politickou kampaní na sociálních sítích. Zprávy naznačovaly i ovlivnění voleb třetích zemí, nepřímo zmiňující Rusko. Toto podezření se doposud nepotvrdilo. Rumunská prokuratura obvinila z kupování hlasů Bogdana Peschira, největšího sponzora vítězného kandidáta zrušeného prvního kola, Călina Georgesca. Peschir byl obviněn z vytvoření účtů, jež byly vytvořeny v letech 2022 a 2023 a měly vygenerovat přes 2,1 milionu komentářů podporujících Călina Georgesca. Peschir zároveň nakupoval hlasy v rumunské komunitě v zahraničí i podporu influencerů. Více v článku webu [Investigace.cz](https://www.investigace.cz/co-vime-o-tiktokove-kampani-calina-georgesca-meky-pruvodce-krok-z-krokem/).
12	JFK v Dallasu/Atentát na Kennedyho/Kennedyho zabilo splknutí	non_recent	Atentát na prezidenta J. F. Kennedyho v Dallasu dne 22. listopadu 1963 byl předmětem rozsáhlého oficiálního vyšetřování. Podle závěrů Warrenovy komise z roku 1964 byl střelcem Lee Harvey Oswald, který jednal sám. Ačkoliv různé konspirační teorie zůstávají populární, většina historiků a vyšetřovatelů podporuje závěr, že Oswald byl střelcem, i když debaty o možných spolupachatelích přetrvávají. V roce 1979 Výbor Sněmovny reprezentantů pro atentáty (HSCA) připustil možnost druhého střelce, ale další analýzy tuto teorii zpochybnil. Americké úřady zveřejnily většinu dokumentů souvisejících s atentátem. Jak to bylo s atentátem na amerického prezidenta Kennedyho a jeho okolnostmi, si můžete přečíst na stránkách [ČT](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/vrazda-kennedyho-patri-mez-nejveti-politicke-zahady-20-stoleti-blizi-se-rozuzleni-89061) a [Irozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/co-prozradily-dokumenty-o-smrti-kennedyho-atentatnikovi-planovana_1710271637_dp), nebo poslechnout v podcastu [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-vrazda-prezidenta-j-f-kennedyho-konspirace-obvinuji-armadu-zbrojare-i-mafi-257796).
13	Tvořivá společnost a AllatRa, anastazianismus	non_recent	Hnutí AllatRa a jeho projekt Tvořivá společnost se prezentují jako apolitické iniciativy usilující o sjednocení lidstva a řešení globálních problémů. Nicméně, odborníci upozorňují na proruské tendence uvnitř hnutí. [Religionista Zdeněk Vojtíšek uvádí](https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/allatra-tvoriva-spolecnost-konspirace-putini-slovane-prorusti-religionista_2303270010_kac7), že hnutí AllatRa vnímá Slováky jako jednotný národ vedený ruskými mluvčími lidmi, přičemž v postavě Noma, klíčové postavy jejich učení, lze rozpoznat rysy ruského prezidenta Vladimíra Putina. Policie se domnívá, že AllatRa fungovala jako troli farma, která používala sofistikovaný systém pro automatizované publikování videí, vygenerovaných za pomoci umělé inteligence, na různá témata. Působení organizace rozebraly podrobně [Seznam Zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-proruska-sekta-obdivuje-putina-oslovuje-az-tisice-cesku-rika-religionista-221742) a [Novinky](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-sekta-allatra-nejdriv-bombarduji-laskou-pak-chceji-penize-a-vernost-40513022).
16	Tchaj-wan je součástí Číny	non_recent	Ostrov Tchaj-wan nikdy nebyl součástí Čínské lidové republiky. Prohlášení představitelů ČLR, kteří používají výrazy jako „tchajwanský separatismus“ či o Tchaj-wanu hovoří jako o čínské provincii, popírají historickou skutečnost. Více si můžete přečíst na webu [Sinopsis](https://sinopsis.cz/jedna-cina-a-provincie-taiwan/).

20	Deep state chce překázat Trumpův návrat do úřadu / Co je to tzv. deep state?	non_rece nt	Pojem „deep state“ označuje konspirační teorii, která předpokládá existenci skryté sítě vládních úředníků a institucí, jež údajně manipulují politickým děním nezávisle na volených představitelích. Tato teorie získala na popularitě během prezidentského období Donalda Trumpa, kdy on a jeho spojenci tvrdili, že tzv. „deep state“ pracuje proti jeho agendě. Nicméně neexistují důkazy podporující existenci takové skryté sítě v americké vládě. Mike Lofgren, bývalý zaměstnanec Kongresu USA, který termín „deep state“ popularizoval, jej původně použil k popisu propojení mezi vládními byrokraty a soukromými zájmy, nikoli jako označení konspirační sítě. V češtině si jeho rozhovor můžete přečíst na [IDnesu](https://www.idnes.cz/zpravy/zahranici/usa-hluboky-stat-deep-state-lofgren-trump-konspirace-spiknuti-media.A191118_143713_zahranici_luka) a v podcastu [Novinek.cz Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-od-ukradenych-voleb-k-treti-svetove-trumpovi-se-theorie-hlubokeho-statu-hodi-pred-volbami-do-kramu-40495323).
22	HAARP může za povodně v ČR/HAARP ovlivňuje počasí	less_rece nt	HAARP je soustava antén určená k výzkumu ionosféry, neexistují důkazy, že dokáže ovlivňovat počasí. Nemohl tedy způsobit ani záplavy v ČR, ani jiné přírodní katastrofy ve světě. Více v článku [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/veda/nezpusobujeme-hurikany-ani-zemetreseni-vedci-pustili-verejnost-do-zarizeni-haarp-na-aljasce_201608311521_pjadmny), v angličtině na webu [FullFact](https://fullfact.org/online/HAARP-clouds/H25364a71e15a058d05a071d6f79bb13d) a v podcastu Novinek.cz [Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-system-ktery-pry-poruci-vetru-i-desti-konspiratori-na-nej-svadeji-povodne-i-zemetreseni-40493644).
30	Korespondenční volba znamená větší šanci pro podvody, a proto ji některé státy zakázaly/Problémy při korespondenční volbě v Rakousku	recent	Není dokázáno, že by korespondenční volba vedla k podvodům. Informace, že ji některé státy zakázaly, není založena na pravdě. Nejčastější mýty o korespondenční volbě v některých státech rozebírá analýza na [CEDMOHub](https://cedmohub.eu/cs/teni-korespondenčni-volba-jako-korespondenčni-volba/), příklad rakouských prezidentských voleb zase rozebírá [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/korespondenčni-volba-cr-rakousko-ve-svete_2401260700_ako) a problematikou v USA se zabývají [Lidové noviny](https://www.lidovsky.cz/svet/v-letosnich-americkych-prezidentskych-volbach-korespondenčni-hlas-y-poprve-prevazi-nad-temi-bezmylni.A201106_225554_ln_zahranici_hekr).
33	Budova WTC 7 spadla po útocích 11. září následkem řízené demolice / Jak mohla spadnout WTC 7, když tam „jen hořelo“?	non_rece nt	Budova WTC 7, která se nacházela přes ulici od Ground Zero, spadla v důsledku dlouhotrvajícího požáru, co narušil její statiku. Bortit se začala z druhé strany, než ukazují konspirační videa. Selhala základní konstrukce budovy v oblasti nosníku 79 a zapříčinila pád budovy od vyšších pater. Šlo o první takový případ. Nepodepřený sloup 79 se následně prohnul a vyvolal postupné selhání podlahového systému, které dosáhlo až do východního podkrovní budovy – nakonec došlo k selhání všech sloupů v jádru budovy. Šlo tedy o chybu v konstrukci stavby. Podrobně téma, stejně jako další konspirace, rozebírali na webu [ČT24](https://ct24.ceskaтелеvize.cz/veda/3366112-nanotermit-pad-budovy-do-ktere-letadlo-nenarazilo-i-zahada-roztavene-oceli-konspiracni).
33	George Soros prostřednictvím své činnosti ovlivňuje vše	recent	George Soros je vzhledem k jeho jménu a židovským původu hlavní postavou mnoha konspiračních teorií. Ty jsou často vystavěny na antisemitském základu. Často v nich podnikatel Soros ztělesňuje nepříteli, ale jeho vliv se přeceňuje. Více na webu [Demagog](https://demagog.cz/diskuze/fotomontaz-s-displeenou-hlavou-george-sorose-ma-dokazovat-mejdan-na-slovenku?fbclid=IwY2jawsIjQGNleHruA2FlidQlMMAABHVaEa_QV5tgm6mymFOqH3qVul9edmXmCkx_SyqqlHwqoeuODzRxfkiikQ_aem_t7Zhn9N4YpnbJIREpldQ), [BBC](https://www.bbc.com/news/stories-49584157) a v podcastu Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-loutkar-nebo-filantrop-o-miliardari-sorosovi-maji-konspiratori-jasno-40501841).
37	Fico má prsty v Kuciakově vraždě	recent	Neexistují žádné důkazy, které by prokazovaly Ficovu účast na vraždě novináře Jána Kuciaka přesto, že Ficova vláda byla spojována s osobami, které Kuciak vyšetřoval. Vražda vyvolala rozsáhlé protesty a Fico nakonec na funkci premiéra rezignoval. Hlavní postavami souzenými za organizaci vraždy byli podnikatel Marián Kočner, který byl zproštěn viny, a Alena Zsuzsová, která byla odsouzena. Více informací o posledním rozsudku si můžete přečíst na webu [ČT 24](https://ct24.ceskaтелеvize.cz/clanek/svet/soud-ulozil-zsuzsove-za-objednani-vrazdy-kuciaka-a-kusnirove-25-let-kocnera-zprostil-obzaloby-6196) nebo poslechnout v podcastu [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/vinohradska-12-vrazda-kuciak-kocner-rozsudek-novinarka-prekvapeni_2305220600_nel).
44	Všechna média lžou / Novináři lžou / Vládní lžou	recent	Slovní spojení „média/novináři lžou“ někteří lidé šíří proto, aby vyvolali pocit, že nelze nikomu věřit. Někteří to dělají nevědomě, jiní se tím však snaží narušit společenskou stabilitu, aby se ostatní cítili zmatení, a bylo poté jednodušší s nimi manipulovat. Existuje samozřejmě mnoho manipulativních a dezinformačních zdrojů, v dnešní době si však může každý člověk informace ze seriálních tištěných i online médií (z Česka i zahraničí) dohledat a ověřit, a spojení „všechna média lžou“ poté nepřikládat žádný význam. Nemá totiž žádnou oporu ve skutečnosti.
47	11. září bylo jinak / Američani si 11. září udělali sami / Kolem 9/11 je spousta konspirací	non_rece nt	Vysvětlení, jak to bylo s teroristickými útoky na Světové obchodní centrum v New Yorku, najdete na webu [ČT24](https://ct24.ceskaтелеvize.cz/veda/3366112-nanotermit-pad-budovy-do-ktere-letadlo-nenarazilo-i-zahada-roztavene-oceli-konspiracni).
55	Dítě s nožem ve škole v Domažlicích bylo ukrajinské národnosti	non_rece nt	Policie potvrdila, že žákyně, která útočila v Domažlicích nožem, byla české národnosti. Více v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-v-domažlicich-zakyne-pobodala-dve-spolzacky-mesto-resi-co-dal-258877) nebo v podcastu Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-nejdriv-ukrajinka-pote-romka-utok-v-domažlicich-zase-ukazal-jak-se-siri-famy-40486952).
66	Politické neziskovky jsou hrozbou / Co jsou „politické neziskovky“? / Politické neziskovky berou spoustu peněz	recent	Pojem „politická neziskovka“ [není](https://hlidacipes.org/nevim-co-je-politicka-neziskovka-klausuv-institut-ci-pratele-milose-zemana-pta-se-expert/) oficiálně definován; často bývá používán k dehonestaci protikorupčních, ekologických nebo humanitárních neziskových organizací. Cílem dehonestace je, aby došlo k dalšímu štěpení společnosti a diskreditaci [neziskového sektoru](https://vlada.gov.cz/assets/ppov/rmo/aktuality/Strategie_NNO_2021_2031.pdf). V České republice bylo v roce 2018 registrováno 141 814 neziskových organizací, z nichž 265 tvořily politické strany a hnutí, což představuje přibližně 0,19 % z celkového počtu. Většina státních dotací v Česku směřuje do oblastí jako sport a sociální služby. Více informací najdete v [Mapě neziskovek](https://vlada.gov.cz/ppov/rmo/informacni-zdroje/mapa-neziskovek-186415) nebo v rozboru [Hlidací pes.org](https://hlidacipes.org/nejbahati-neziskovky-v-cr-v-cele-jou-sportovci-pres-pul-miliardy-jde-na-fotbal?hlite=neziskovky).
81	Chemtrails / Práškuji nás z letadel	non_rece nt	Kondenzační stopa (tzv. condense trail, contrail) vzniká zcela přirozeně za proudovým letadlem, které se nachází ve vyšší letové hladině. Jedná se o drobné ledové krystalky či vodní kapky. Více na webu [Rozhlasu](https://radiozurnal.rozhlas.cz/ne-tohle-nejso-chemtrails-roc-za-letadlem-na-nebi-vznika-stopa-6235230).
##	Ukrajinci jsou ve skutečnosti Rusové	less_rece nt	Ukrajina je suverénní stát a Ukrajinci svébytný národ, který má své národní symboly, jazyk a území, a žádným způsobem nespádají pod vládu Ruska. Konspirace na téma „Ukrajinci jsou ve skutečnosti Rusové“ je zanesena i v [Atlasu konspirací](http://www.atlaskonspiraci.cz/Ukrajina_je_um%C3%9Ble_vytvo%C5%99en%C3%BD_st%C3%A1tt_je_sou%C4%BD%C3%A1st%C3%AD_rusk%C3%A9ho_sv%C4%9Bta_a_v%C5%A1chni_Ukrajinci_ jsou_Rusov%C3%A9).
##	Rakušan podepsal „povinnou solidaritu“ s migranty a přijetí migrantů	less_rece nt	Dohoda dle ministra vnitra Víta Rakušana zlepšuje bezpečnost Česka. Přímko k tomu řekl toto: „V čem by to mohlo ohrožovat naši bezpečnost? Lépe chráníme hranice. Lépe můžeme vracet lidi do země původu a nemusíme na naše území vztít jediného migranta, kterého nechceme. Tři výsledky, které jasně zvyšují bezpečnost České republiky.“ Více si můžete přečíst na [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/povinne-kvoty-vyjimka-z-platbe-dohoda-o-migraci_2306141904_hof).
##	Politika do sportu nepatří	recent	Jak [uvádí](https://forum.cuni.cz/IFORUM-10131.html) prof. PhDr. Pavel Šlepička, DrSc., z Katedry pedagogiky, psychologie a didaktiky tělesné výchovy a sportu FTVS UK, propojení politiky a sportu je zcela zřejmé. Politikou je sport často zneužíván tehdy, pokud se například nějaká společenskoeconomická formace snaží prosadit na mezinárodním poli a využít k tomu právě sportovce a jejich úspěchy. Více také na webu [Českého rozhlasu](https://plus.rozhlas.cz/sport-a-politika-k-sobe-patri-nad-politicke-uvazovani-se-nepovznese-uz-pierre-de-8665359).
##	Kosovo v porovnání s Ukrajinou	less_rece nt	Porovnávat Krym či Donbas s Kosovem není správné, jde o úplně jinou geopolitickou situaci. „\n\nK jednostrannému vyhlášení kosovské státnosti – a pozdějšímu uznání ze strany 110 členů OSN – přišlo až dávno poté, co region zpustošila krvavá občanská válka v devadesátých letech, při které došlo i k etnickým čistkám na úkor kosovských Albánců ze strany Srbů. Předcházelo mu desetiletí mezinárodní správy a mezinárodních jednání o statusu Kosova. Naproti tomu na Ukrajině žádná válka nebyla, dokud v roce 2014 nezačala ruská vojenská agrese, kdy ruské „separatistické jednotky“ jednoduše obsadily území a záhy začaly původním obyvatelům rozdávat ruské pasy. Taký doba mezi ruskou vojenskou operací a anexí Krymu prostřednictvím nelegálního referenda v roce 2014 činila 20 dní. Referenda v roce 2022 na východě Ukrajiny byla ohlášena jen několik dní předem, a to počas ostrého válečného konfliktu s Ruskem. \nReferenda na Krymu a Donbase se nedají považovat za směřovatá, nebyli u nich přítomni nezávislí pozorovatelé a lidé na Donbase byli nuceni hlasovat se zbraní ve tváři nebo byla sbírána jejich jména, pokud odmítli hlasovat prorusky. Šlo pouze o PR ruské propagandy. U obou referend navíc bylo množství hlasů pro připojení k Rusku nesymslné (kolem 97 % až 99 %). Zároveň např. z Donbasu už spousta lidí od roku 2014 utekla a zůstali spíše ti prorusky smýšlející.\n\nTj. vůbec se nejednalo o stejné případy, na jedné straně se Ukrajina bránila ruské agresi (maskované jako podpora separatistů), na druhé straně se Srbsko za pomoci genocidy kosovských Albánců snažilo udržet část jugoslávského území.\n\nVíce na webu [ČT24](https://ct24.ceskaтелеvize.cz/specialy/rusko-ukrajinsky-konflikt/3531376-v-moskvou-okupovanych-cestech-ukrajiny-zacala) a v angličtině na [EUvsDisinfo](https://euvsdisinfo.eu/report/the-west-showed-double-standards-with-its-treatment-of-kosovo-and-crimea).\n
##	5 miliard na Majdan / Victoria Nulandová a CIA financovali převrat na Ukrajině	recent	USA spolupracovaly s Ukrajinou v energetickém sektoru nebo v boji proti korupci. Zmínovaných 5 miliard dolarů, vydaných mezi lety 1991 a 2014, sloužilo k rozvoji státu po rozpadu Sovětského svazu a nemělo nic společného s Majdanem. Více najdete v angličtině na [EUvsDisinfo](https://euvsdisinfo.eu/report/us-spent-5-billion-on-the-ukrainian-maidan-in-2014).
##	Mýtus o slibu nerozšiřování NATO	less_rece nt	Západ žádný mezinárodně-právně závazný slib o „erozšiřování NATO“ Rusku [nedal](https://hlidacipes.org/neslibil-jednou-pro-vzdy-neslibil-mytus-o-nato-a-vychodu-se-drzi-jako-lejno-kosile/). Více informací najdete na stránkách [Českého rozhlasu](https://plus.rozhlas.cz/slibil-zapad-moskve-ze-se-nerozsiri-nato-odpoved-prinasi-historici-a-8697870) nebo v angličtině na webu [Harvard Law Today](https://hls.harvard.edu/today/there-was-no-promise-not-to-enlarge-nato/).
##	Odkazy z let 2014-2022 dokazují fašismus na Ukrajině (informace v médiích zastarávají)	recent	Informace v médiích mohou zastarat. Zároveň v konfliktech, kde se situace vyvíjí každým dnem a média se snaží informovat co nejvíce a nejrychleji, dochází k upřesnění či popření některých ze zpráv z předchozích dnů.\n\nNázorným příkladem je informování ze začátku krize na východě Ukrajiny, kdy média zprvu přebírala články od ruských státních agentur, které se posléze ukázaly jako nepravdivé. Někdy se také situace vyvíjí jiným směrem, než byla původně, např. v případě pluku Azov, který se z extremistické jednotky zásahem ukrajinských autorit přetvořil na běžnou součást ukrajinské armády. Staré články z let 2014 a 2015 tak mohou např. popisovat Azov jako extremistickou skupinu, i když tomu už tak není.
##	Definice neziskové organizace / Zle zvrácené neziskovky nám berou peníze	recent	[Neziskové organizace](https://takovjsme.cz/co-jou-neziskovky/) se zaměřují na různé oblasti. Typové je to ochrana životního prostředí, sociální služby, vzdělání nebo zdravotnictví. Příjmy nezisku jsou znovu použity do jejich činnosti, nikoliv rozdělovány jako zisk, a financování je složeno z různých zdrojů, včetně darů, grantů a veřejných prostředků. [Největšími příjemci státních příspěvků](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/overovna-neziskove-organizace-retezo-vy-email_2402110600_trs) jsou sportovní asociace, jako je Fotbalová asociace České republiky a hokejový, volejbalový či lyžařský svaz. Jen dvě neziskové organizace, které se věnují primárně sociální problematice či humanitární pomoci, jsou mezi [10 největšími příjemci](https://hlidacipes.org/penize-pro-neziskovky-nejvic-stale-dostava-sport-a-charita-miliardy-bere-inflace/) příspěvků v ČR, a to organizace Člověk v tísni a organizace Za sklem, která poskytuje pomoc osobám s poruchou autistického spektra a jejich rodinám. Více o tom, co jsou neziskové organizace a komu pomáhají, si můžete přečíst [tady](https://svetneziskovek.cz/management/neziskovy-sektor-v-cr).

NATO ohrožuje / K čemu je NATO

less_rece Základním posláním Severoatlantické aliance (NATO) je obrana, nikoli útok. Aliance vznikla za účelem ochrany svobody a bezpečnosti všech jeho členů politickými i vojenskými prostředky v souladu se zásadami Charty OSN. Jednotlivé země musí o členství oficiálně samy požádat a splnit kritéria, než se stanou členy. Více informací najdete na stránkách [Ministerstva obrany ČR](https://mocr.army.cz/nato/strategie-a-cile/nato—hlavni-funkce-2410/), [iRozhlas](https://plus.rozhlas.cz/slibil-zapad-moskve-ze-se-nerozsirí-nato-odpoved-prinasi-historici-a-8697870) nebo v angličtině na webu [Harvard Law Today](https://hls.harvard.edu/today/there-was-no-promise-not-to-enlarge-nato/).

cnt	name	time_relevance	explanation
1	Bill Gates a očkování	non_recent	Bill Gates nikdy neprohlásil, že mají vakcíny snižovat lidskou populaci. Ve skutečnosti prohlásil, že vývojem vakcín můžeme lidskou populaci zvýšit. Více na webu [Seznam Zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-jedna-z-nejznamejsich-dezinformaci-o-vakcinach-se-siri-uz-11-let-154362).
1	Polsko a jeho potrátové zákony / V Polsku je dostatečná možnost interrupce	less_recent	V Polsku platí velmi přísný potrátový zákon. Interrupce je v zemi nelegální ve všech případech kromě vážného ohrožení života ženy nebo znásilnění. Způsoby výkladu zákona jsou však velmi problematické, lékaři se obávají ztráty praxe i trestního stíhání, a tak často neprovádějí interrupce ani v legálních případech – například v roce 2021 byla v Polsku provedena ani jedna legální interrupce z důvodu znásilnění. [nPolská interrupční politika už u žen několikrát vedla k trvalým zdravotním následkům nebo úmrtí. Více si můžete přečíst na webu [Rozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/potrat-interrupce-polsko-zakon_2303081010_ako) a [Seznam zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranici-stredni-evropa-v-polsku-loni-provedli-jen-sto-legalnich-potratu-kvuli-znasilneni-zadny-210382).
1	VAERS jako referenční systém pro nežádoucí účinky vakcín/ Podle VAERS je úmrtnost na covid daleko vyšší	less_recent	VAERS (v češtině Systém hlášení nežádoucích účinků vakcín) je americký pasivní systém, který sbírá nepotvrzená hlášení o nežádoucích událostech, jež se vyskytnou po očkování schválenými očkovacími látkami. Funguje jako veřejná platforma - každý může do systému nahlásit jakoukoli událost, a počet hlášení tak neodpovídá reálnému množství objevených nežádoucích účinků. Databáze před vstupem přímo upozorňuje, že „hlášení mohou obsahovat neúplné, nepřesné, náhodné nebo neověřené informace“. Již v roce 2022 se problému věnoval např. [Rozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-v-cesku-dezinformace-ockovani-deti-covid-19-online-cesko-hoax_2201120500_vtk) a [Zdravotnický deník](https://www.zdravotnickydenik.cz/2022/03/pres-veskere-usili-je-tu-stale-armada-lidi-kttera-siri-skodlive-dezinformace-vzkazuje-janet-woodcockova/). Vína podobných tvrzení byla v obnovena v roce 2024, kdy vyšla vědecká studie, která však byla po dokončení recenzního řízení záhy [stažena jako nevěrohodná](https://www.denik.cz/z_domova/vakciny-covid-19-nespolehliva-studie-dezinformace.html).
2	Pfizer, Johnson, AstraZeneca – pokuty za testy ohledně studií o očkování	non_recent	Firmy byly pokutovány, ovšem žádný ze sporů se netýkal falšování klinických studií. Společnost Pfizer byla pokutována za klamavou reklamu a nesprávné označení léků. Společnost Johnson & Johnson dostala pokutu za podplácení lékařů, když usilovala u lékařů, aby zvýhodňovali léky od jejich farmaceutické společnosti. AstraZeneca za stejným účelem ve letech 2005–2010 uplácela státní úředníky v Rusku a v Číně. Více na webu [Demagog.cz](https://demagog.cz/diskuze/pediatricka-opakuje-myty-o-ockovani-proti-covidu-19).
2	Očkování způsobuje autismus	recent	Očkování autismus nezpůsobuje. Jednou studií, která toto měla „dokazovat“, zpracoval britský lékař Andrew Wakefield v roce 1998. Jak se později ukázalo, data byla Wakefieldem úmyslně upravena s cílem pomoci získat finanční odškodnění za domnělé „nežádoucí účinky“. Prestižní časopis Lancet ji po odhalení podvodu stáhnul a Wakefieldovi byla odebrána licence. Více na [stránkách NZIP (Národního zdravotního informačního portálu)](https://www.nzip.cz/clanek/346-caste-dotazy-v-souvislosti-s-vyznamem-a-ucinnosti-ockovani), [organizace Loono](https://www.loono.cz/blog/nejcastejsi-myty-a-fakta-o-ockovani) nebo v článku [Českého rozhlasu](https://radiozurnal.rozhlas.cz/vazba-mezi-ockovanim-a-autismem-neexistuje-skeptici-s-nami-ale-nebudou-souhlasit-7786413).
2	Slintavka a kulhavka byla rozšířena úmyslně/O slintavce a kulhavce obecně/Proč se neočkuje proti slintavce a kulhavce (SLAK)?	recent	Slintavka a kulhavka (SLAK) se do Maďarska a na Slovensko pravděpodobně rozšířila z Balkánu nebo Turecka, [v lednu 2025 se objevila i v Německu](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-slintavka-a-kulhavka-za-humny-konspirace-a-chaos-na-sitich-mohou-zpusobit-katastrofu-40516781). Neexistují důkazy o jejím nepřirozeném šíření. SLAK je vysoce nakažlivé onemocnění přežvýkavců a prasat, s nemocností až 100 %, ale nízkou mortalitou (cca 5 %). Zvíře virus vylučuje po celou dobu onemocnění. Šíří se kontaminovanou obuví, dopravou, živočišnými produkty a za určitých podmínek i vzduchem. Nejúčinnějším opatřením je utracení nakažených zvířat, protože neexistuje žádná specifická léčba, která by dokázala virus zastavit bez možnosti velkého rozšíření. Navíc očkování navozuje imunitu u zvířat až po určité době. [Virus pro člověka není nebezpečný, je známých pouze několik izolovaných případů](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/slintavka-a-kulhavka-se-siri-vetrem-na-kilometry-pro-cloveka-hrozbu-primo-neni-359271). Více informací naleznete v [článcích ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/otazky-a-odpovedi-jak-se-slintavka-siri-a-proc-musej-byt-zvirata-utracena-359484) a [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-biznis-trendy-analyzy-internetem-se-siri-lzi-slintavka-pri-neexistuje-a-je-to-blamaz-jako-covid-272759), podcastu [Novinek Řetěžák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-slintavka-a-kulhavka-za-humny-konspirace-a-chaos-na-sitich-mohou-zpusobit-katastrofu-40516781) a detailní informace naleznete také na stránkách [Státního veterinárního ústavu](https://www.svsr.cz/nejcastejsi-dotazy/nejcastejsi-dotazy-slintavka-a-kulhavka/).
8	Covidové vakcíny způsobují nízkou porodnost/Za nízkou porodnost může očkování proti covid-19	recent	Informace o tom, že očkování proti nemoci covid-19 způsobuje neplodnost nebo nižší plodnost, není založena na pravdě. Konspirační teorie ohledně vlivu očkování na porodnost se šíří dlouhodobě – již od roku 2021. Jejich popis lze najít např. v článcích [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/vyvraceji-dezinformaci-ze-ockovani-zpusobuje-neplodnost-radi-analyza-174809) nebo [Rozhlas](https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/zdravi/ockovani-proti-koronaviru-tehotenstvi-dezinformace_2103061221_zuj). Podrobnější rozbor původu těchto tvrzení vytvořili odborníci z [Iniciativa sniž](https://www.iniciativa-snih.cz/plodnost-u-onemocneni-covid-19-a-ockovani/). Důvody, proč porodnost v průběhu posledních let klesla, jsou rozmanité, řadí se mezi ně např. společenská a ekonomická situace nebo menší ochota mít děti, jak ve své analýze dokládají články [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-rodici-stale-mene-deti-co-je-za-tim-267195) nebo [Deník.cz](https://www.denik.cz/z_domova/ockovani-matky-a-pokles-porodnosti-v-cesku-jak-to-skutecne-je.html).
8	Co je to ebola? / Máme očkování na ebolu?	recent	Virus eboly se řadí do skupiny krvácivých horeček. Na rozdíl od viru SARS CoV-2 se nešíří vzduchem, takže ho nelze chytit např. při běžné jízdě v tramvaji. Šíří se těsným kontaktem, např. s tělinami tekutinami nakažených, tj. krví, stolicí nebo slinami. [V projevu se krvácením, horečkou, zvracením, průjemem či bolestí svalů. Virus v Africe způsobí několik epidemii nemoci, jejíž smrtnost dosahuje 25 až 90 procent. [Očkování na tuto nemoc již existuje](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/vakcina-proti-ebole-skeve-funguje-prozradila-prvni-realna-data-z-afriky-23771). [Více v článku ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/prazska-bulovka-prijala-pacienta-s-podezrenim-na-vysoce-nebezpecnou-nakazu-361058).
10	Nemáme léky, protože jsme je poslali na Ukrajinu	less_recent	Léky poslané na Ukrajinu byly jiného typu, než jaké v lékárnách aktuálně chybí a jsou poptávané. Pro [Demagog.cz](https://demagog.cz/diskuze/pomoc-ukrajine-a-nedostatek-leku) ministerstvo také uvedlo, že „žádný z darovaných léků nebyl určen pro český trh“ a „přípravky odeslané na Ukrajinu byly farmaceutickými společnostmi darovány z jejich nadásob“. Nedostatek léčiv je problém celoevropský. Podrobnější informace včetně vyjádření manažera společnosti Reckitt Benckiser, která vyrábí např. Nurofen, se můžete dočíst na [Rozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/valka-na-ukrajine-hoax-leky-chybi-dezinformace_2212170500_pik).
12	Robert F. Kennedy je neprávem kritizován jako dezinformátor kvůli odporu k očkování/není antivaxer, jen nemá rád mRNA vakcíny.	recent	Robert F. Kennedy, současný nominant na pozici ministra zdravotnictví USA, v minulosti šířil konspirační teorie nejen o očkování. [Aktivně je využíval ve své prezidentské kampani](https://www.npr.org/2023/07/13/1187272781/rfk-jr-kennedy-conspiracy-theories-social-media-presidential-campaign) předtím, než odstoupil ve prospěch Donalda Trumpa. O nepodložených tvrzeních informovali např. [Manipulátor](https://manipulatori.cz/analiza-robert-f-kennedy-mi-o-vakcine-proti-covid-19/), v době covidu ho také [zablokovaly sociální sítě jako Instagram a Meta](https://www.reuters.com/legal/meta-beats-censorship-lawsuit-by-rfk-jrs-anti-vaccine-group-2024-08-09/). Více o osobě Roberta Kennedyho jr. také na [ČT24](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/politicky-rodokmen-ma-skvely-povest-mu-kazi-odpor-k-ockovani-robert-kennedy-chce-byt-prezidentem-7011).
17	Ukrajinci k nám zatahují infekce, na které nefungují antibiotika/Antibiotická rezistence	non_recent	Antibiotická rezistence je dlouhodobým celosvětovým problémem a nepříšla k nám z Ukrajiny, v českém prostředí se u lidí i zvířat řeší už několik desetilet let. Vede k ní nadužívání i nesprávné užívání antibiotik, které zvyšuje odolnost bakterií vůči jejich účinkům, a antibiotika tak v některých případech na některé infekce nefungují. Způsobuje stále větší obtíže při léčení různých druhů chorob, které mají za následek i smrt pacienta. Proto je důležité, aby byla antibiotika nasazována a užívána správně. Proti rezistentním kámenům bránit pomocí tzv. rezervních antibiotik, vyšších dávek nebo jiným druhem antibiotik. To ovšem znamená pro naše tělo větší nápor a více nežádoucích účinků. I tak existuje možnost, že bakterie najde nějakou cestu, jak se naučit účinek antibiotika obejít a znovu posílí. Více o tématu na [stránkách Státního zdravotního ústavu](https://szu.gov.cz/aktuality/antibioticka-rezistence-je-neviditelna-ale-pacienti-ne-nejvetsim-problemem-je-narustajici-odolnost-bakterii-proti-rezervnim-antibiotikum/) a na stránkách věnovaných [antibiotické rezistenci](https://www.antibiotickarezistence.cz/rizika-a-hrozby/).
19	Registrace vakcín v Evropě a jejich kontrola/Vakcíny proti covidu nebyly schváleny standardně, ale rychle a pochybně	recent	Vakcíny proti covidu-19 byly vyvinuty jako rychlá reakce na závažné ohrožení populace, jejich rychlý vývoj byl možný díky pokroku technologie mRNA a velkému množství dat o jejich vlastnostech a bezpečnosti. Už původní podmíněná registrace byla založena na datech prokazujících pozitivní poměr rizik a přínosů, stejně jako u jakéhokoli jiného léčivého přípravku. Institut podmíněné registrace je běžně využívan k registraci léků, jejichž očekávaní řešení ohrožující onemocnění, pro které neexistuje alternativní léčebná, preventivní nebo diagnostická cesta. Aby bylo podmíněčné schválení změněno na standardní, výrobce musí poskytnout podrobná data o bezpečnosti a funkci vakcíny, [to se stalo v září 2022](https://sukl.gov.cz/nezarazene-cs/ema-doporucila-zmenu-na-standardni-registraci-vakcin-comimaty-a-spikevax-proti-covid-19/). Vakcíny proti covidu byly posuzovány a schvalovány Evropskou agenturou pro léčivé přípravky (EMA), prostřednictvím Výboru pro humánní léčivé přípravky (CHMP). Rozhodnutí o registraci vydala Evropská komise. V ČR kontroluje jejich používání SÚKL (Státní ústav pro kontrolu léčiv). Jak celý proces probíhá, se podrobně dočtete na stránkách [EU](https://vaccination-info.europa.eu/cs/o-vakcinach/schvalovani-vakcin-v-eu) a [SÚKL](https://sukl.gov.cz/verejnost/leciva/vakciny-proti-covid-19-zakladni-fakta/).
37	Nežádoucí účinky vakcín nikdo v ČR neřeší/Jak nahlásit nežádoucí účinky po očkování?/Kontrola léčiv v ČR	recent	V ČR bylo podáno více než 19 milionů dávek očkovacích látek proti covidu-19. Poměr přínosů a rizik u těchto vakcín je jednoznačně pozitivní a je garantován monitorováním a hodnocením. Bezpečnost všech léků i očkovacích látek sleduje v České republice Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL), který také shromažďuje hlášení o podezření na nežádoucí účinky. Protože se vakcíny podávají preventivně, jsou na ně kladeny vyšší nároky než u ostatních léků. Hlášení jsou pouze podezření na možné nežádoucí účinky, což automaticky neznamená, že zdravotní obtíže vzniklé po očkování s ním mají příčinnou souvislost. Zdravotníci mají zákonem danou povinnost podezření na možné nežádoucí účinky hlásit. Hlášení může podat kdokoli na webu [SÚKL](https://nezaodouciucinky.sukl.cz/). V roce 2021 přijal SÚKL více než 10 tisíc hlášení podezření na nežádoucí účinky vakcín proti covidu-19, popisovaly běžné příznaky jako bolest v místě vpichu a chřipkové příznaky, a podávalo se díky nim objevit také některé vážné a vzácné nežádoucí účinky, které byly doplněny do informací o přípravku. Počet hlášení od té doby strmě klesl, za rok 2024 (do poloviny října) bylo podáno zatím 39 hlášení. Více na stránkách [SÚKL](https://sukl.gov.cz/otazky-a-odpovedi/vakciny-proti-covid-19-zakladni-fakta/).
38	Různé hoaxy ohledně očkování	non_recent	V článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/grafen-neplodnost-a-genova-terapie-co-vam-hoaxy-o-ockovani-zatajuji-175714) najdete fakta o zkresených informacích a hoaxech ohledně účinků vakcín.
42	Očkování dětí a batolat zatěžuje organismus/Hexavakcíny a jejich škodlivost	recent	Očkování představuje nejmodernější a nejúčinnější nástroj prevence. V případě dětí a batolat očkování dětský organismus nezatěžuje. Výroba moderních vakcín využívá schopnosti imunitního systému reagovat na tzv. antigeny. Antigen je pouhou částí látky podobnou původci infekce, kterou imunitní systém rozpozná jako cizí a vytváří proti ní protilátky, s antigeny se dětský organismus setkává ve výrazně větším množství již od narození. České děti jsou očkovány šestiletou hexavakcínou od roku 2007, klinické studie i praxe dokazují, že je zcela účinná a bezpečná. Zdravotníci mají zákonem danou povinnost podezření na možné nežádoucí účinky hlásit. Hlášení může podat kdokoli na webu [SÚKL](https://nezaodouciucinky.sukl.cz/). Hlášení jsou pouze podezření na možné nežádoucí účinky, což automaticky neznamená, že zdravotní obtíže vzniklé po očkování s ním mají příčinnou souvislost. Více o očkování na [Národním zdravotním informačním portálu (NZIP)](https://www.nzip.cz/clanek/346-caste-dotazy-v-souvislosti-s-vyznamem-a-ucinnosti-ockovani) a stránkách organizace [Loono](https://www.loono.cz/blog/nejcastejsi-myty-a-fakta-o-ockovani).

45	Očkování proti covidu způsobuje rakovinu	recent	Neexistují žádné důkazy, že by očkování proti covid-19 způsobovalo rakovinu, nebo vedlo k jejímu návratu či rozvoji. Také není pravda, že by očkování proti covidu mohlo způsobit urychlenou rakovinu. Studie, které měly tyto souvislosti údajně potvrdit, neprošly standardním vědeckým posouzením a obsahují pouze vágní statistické analýzy veřejně dostupných dat, které sledují obecný vývoj úmrtí na rakovinu. Žádná z nich však neprokazuje přímou souvislost s očkováním proti covidu-19. Naopak, [očkování prokazatelně pomohlo snížit závažnost průběhu covidu-19 u onkologických pacientů](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/ockovani-proti-covidu-extremne-pomohlo-pacientum-s-rakovinou-3666). Více v článku [Deník.cz](https://www.denik.cz/z_domova/vakciny-mrna-ockovani-japonsko-studie-narust-rakoviny-lez.html?bclid=twY2xjawEQGtNleHRuA2FlbQlxMAABHfj5uFR9Q1okFv3-lpnvjnEdG7fKEkVRp5fRQO4uZfcrZeXtCq5KMkSA_aem_jeyRhyO277fIxZleYJa0A) a analýze [AFP](https://fakty.afp.com/doc.afp.com.34LG6J6) ve slovenštině.\n
46	Technologie mRNA/mRNA vakcíny jsou škodlivé/mRNA vakcíny mění DNA	recent	Vakcíny typu mRNA prošly komplexním [schvalovacím řízením](https://vaccination-info.europa.eu/cs/o-vakcinach/schvalovani-vakcin-v-eu) světových i evropských zdravotnických institucí a jsou bezpečné a účinné. Nemění DNA – [mRNA obsažená ve vakcíně nikdy nemůže vstoupit do buněčného jádra a poškodit nebo reagovat s DNA očkované osoby](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/osm-nejcastejších-mytu-o-ockovani-proti-koronaviru-a-proc-jim-nevent-150426). Jsou také rychlejší na výrobu oproti běžným vakcínám a fungují na jiném principu, jak [popíší např. Seznam Zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tech-na-covid-chripku-a-mozna-i-deprese-proc-za-mrna-vakciny-cinkla-nobelovka-237761): „Oproti běžným vakcínám neobsahují mRNA vakcíny vůbec žádnou část viru. Nesou v sobě pouze návod, jak malou část viru postavit v podobě mRNA. To je v těle extrémně běžná molekula určená k přenosu informace. V buňkách slouží jako posel.“ Fungování celé technologie shrnuje [informační dokument Státního zdravotního ústavu](https://archiv.szu.cz/uploads/Epidemiologie/Coronavirus/Ockovani/Zakladni_udaje_o_mRNA_COVID_vakcine_web_fin_1_.pdf).
67	O původu covidu	non_rece nt	Covid-19 se nejpravděpodobněji šířil jako tzv. zoonóza (tj. přenosem mezi zvířetem a člověkem) z tržů v čínském Wu-chanu, podobně totiž byly do humánní populace v minulosti přeneseny i jiné koronaviry. Hypotézy o úniku z laboratoře se nepotvrdily, zprávy o úmyslném rozšíření viru nejsou pravdivé. Základní informace o covidu, koronavirech a jejich původu se můžete dočíst na stránkách [Národního zdravotnického informačního portálu](https://www.nzip.cz/clanek/447-covid-19-zakladni-informace) nebo v rozhovoru [ČT24 s Jeremym Jamesem Farrarem](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/covid-v-laboratori-nejspis-nevznikl-rika-vedecky-sef-who-352972), bristkým lékařským výzkumníkem, který od roku 2023 působí jako hlavní vědecký pracovník Světové zdravotnické organizace (WHO).
67	Očkování bylo k ničemu/Očkování stejně dostali covid/Vždyť očkování stejně ničemu nepomohlo	recent	Podle vědeckých dat bylo očkování nejefektivnějším prostředkem proti covidu-19. Vakcinace v Evropě přímo zachránila 1,6 milionů životů, z toho 33 tisíc v Česku, klíčová přitom byla především první posílující dávka. Studie navíc nezahrnuje kolektivní efekt očkování proti covidu, díky němuž bude počet zachráněných životů ve výsledku zřejmě ještě vyšší. Nejvíce životů očkování zachránilo při variantě omikron. Více ve [Zdravotnickém deníku](https://www.zdravotnickydenik.cz/2024/08/ockovani-proti-covidu-zachranilo-v-evrope-16-milionu-zivotu-tvrdi-nova-studie/).
130	Očkování proti covidu zabíjelo	recent	Celkově bylo k říjnu 2023 v Česku od začátku očkování podáno více než 18,5 milionů dávek vakcíny proti covidu. Hodnocení bezpečnosti léčivých přípravků (včetně vakcín proti covidu-19) je velmi specifický proces s přesně definovanými postupy, za který je v ČR odpovědný Státní ústav pro kontrolu léčiv. Ten v červnu 2022 potvrdil, že doposud eviduje jeden případ úmrtí, jenž pravděpodobně souvisel s očkováním proti covidu. Příčinou smrti měla být trombóza po vektorové vakcíně. \nK říjnu 2023 dle dat Národního zdravotnického informačního systému bylo celkem více než 4,6 milionu potvrzených případů covidu-19, přičemž na nemoc zemřelo téměř 43 tisíc lidí. Více najdete v článku [Novinky.cz](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-suki-potvrdil-umrti-souvisejici-s-ockovanim-proti-covidu-40400895) a na stránkách Ministerstva zdravotnictví ČR s přehledem o [vakcinaci](https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/vakcinace-cr) a [covid-19 obecně](https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19). \nJinak je vidět z dat [Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemoci a systémových rizik](https://zpravy.aktualne.cz/domaci/ockovani-snizilo-v-cesku-pocet-umrti-na-covid/r-df6e5c8a38c11eda9eac1f6b220ee8), očkování na covid-19 snížilo počet úmrtí v Česku až třiapůlkrát. \n
622	Ukrajinci/Migranti mohou za nárůst černého kašle a dalších nemocí	less_rece nt	Vývoj černého kašle a jiných nemocí s uprchlíky nijak nesouvisí. Jak uvádí [tisková zpráva Ministerstva zdravotnictví](https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/ministr-zdravotnictvi-valet-ve-vyskytu-cerneho-kasle-v-ceske-republice-hraji-ukrajinsti-uprchlici-naprosto-marginalni-rol/), nakažených Ukrajinců je naprosté minimum. Například pertuse/černý kašel koluje a koloval v populaci dlouhodobě. Významným pozitivním zlomem bylo zavedení povinného očkování v roce 1959, nynější nárůst je vlivem tzv. netrénované imunity během pandemie, poklesem proočkovanosti dětské populace a také vyvanutím imunity u části dospělých. Zároveň jsou současné vakcíny proti černému kašli sice mnohem lépe snášeny, ale jimi navozená imunita klesá už po 3–5 letech. Proto vidíme nárůst např. mezi teenagery, kteří poslední dávku očkování dostávali mezi 10.–11. rokem života. Česká republika navíc není v této situaci osamocena, nárůsty černého kašle hlásí dle [Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí](https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/1785) i další evropské země, jako třeba Dánsko, Chorvatsko, Belgie či Nizozemsko. Více na [Národním zdravotnickém informačním portálu](https://www.nzip.cz/).

cat	name	time_rule	explanation
6	Potraty v USA / Interrupce jsou v US povolené až do 9. měsíce těhotenství	less_recent	V USA je možné podstoupit interrupci do různého počtu týdnů těhotenství, v závislosti na jednotlivých státech. Obecně jsou interrupce povoleny do 24. týdne těhotenství (přibližně 6. měsíc), tedy do doby (zav. „livotatschopnosti plodu“) https://www.theguardian.com/us-news/ng-interactive/2024/jul/29/abortion-laws-bans-by-state , což je ale zároveň nejzáštnější termín. [Některé státy] https://www.kff.org/womens-health-policy/dashboard/abortion-in-the-us-a-dashboar/ jsou v omezení přísnější a stále dochází k diskuzi. Arizona povoluje potrat pouze do 15. týdne těhotenství (až 3. měsíc). Jiné státy, jako Texas a Alabama, mají ještě přísnější zákony, kde jsou potraty zakázány s výjimkou případů ohrožení života matky nebo vážných zdravotních komplikací. [Přehlednutí] Nejvyššího soudu v roce 2022] https://cz24.ceskatelevize.cz/clanek/ve-uhoch-po-přelomovem-verdiktu-nejvyššeho-soudu-se-ve-washingtonu-sotli-zastani-odporni-prava-na-potu-50373 , které mudrolo (prohodnotil Roe vs. Wade) https://cz24.ceskatelevize.cz/tema/roe-vs-wade-14261 , mají [jednotlivé státy] https://reproductiverights.org/map/abortion-laws-by-state/ volnou ruku v určování svých vlastních pravidel ohledně potratů, což vedlo k široké šale [omezení napříč USA] https://www.brookings.edu/articles/abortion-in-the-us-what-you-need-to-know/ . Více také v článku na [Seznam Zprávkách] https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-leta-vezeni-i-ochrana-zakonom-jak-se-ve-svete-lisi-pravo-na-potrat-207853 .
58	Důvody psychických problémů u mladistvých / Děti s vývojovými problémy, jsou někdy sněhové vločky	recent	[Důvody] https://behaviohub.com/oa/blog/psychologicka-pece-pro-deti-dychi-pomaha-ale-kapke-nadeje/ pro větší rozšíření psychických problémů u dětí a mladistvých mohou být různé – od věkových mělností diagnostiky přes zrychlené tempo dnešní doby a stres. Svou roli také sehrála pandemie covidu a s ní související přehlcení sociálních vztahů u dětí, dalšími důvody jsou obavy o budoucnost kvůli ekonomice, válám nebo klimatické změně. Zároveň je velký nedostatek dětských psychologů a psychiatrů. [Vln_28] se, že je to směs všeho a že je třeba, aby to naše generace neodsuzovala jako rozmačenost... Ale abychom se to snažili pochopit. Protože oni mají právo z hlediska svých existencí toto prožít a cítit. Jako tu klimatickou depresi. Může se to zdát směšné, ale nesmí se mít zdát směšné, že to někteří tak chápou, protože on má ten rastr, kterým to vnímá a je to pro něj důležitá a má z toho skutečně obavy.“ říká v rozhovoru pro [Seznam Zprávy] Cyril Hósch, přední český psychiatr. https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-galerie-osobnosti-krehkost-a-ukost-mlade-generace-bezma-vazne-rika-cviri-hosch-245163
159	Manželství znamená podle jazyka muž a žena/Manželství je staré slovo, které používáme pro svatek muže a ženy dlouhodobě/Mannmansní a ženství	recent	Význam slova manželství by se dal podle Etymologického slovníku [Riejsek et al., 2015] vykládat jako „mlouva“ nebo „dohoda“, jeho původ však nete jednorozdílně doložit. Nete prokázat, že část slova „man-“ je odvozen od germánského muž, ve slovanském prostředí šlo pravděpodobně o slovo „mařena“ (podle některých vykládá od slov mladá žena, ale výklad je nejistý). O etymologii a sémantice slova si můžete přečíst [zde] https://queergeography.cz/sexualni-obcanstvi/rovnost-manzelstv/etymologie-slova-manzelstvi/
1481	Písknutí/facka je prospělní / Nefacka a je to / Konec fyz. trestání dětí? Vazně český „barnevenet“ / V dětské jme taky dostali a nic nám není	recent	Odborníci se [shodují] https://zpravy.aktualne.cz/domaci/trestani-deti/-catcf77cce3d11edba83ac1f6b22de8f/ , že fyzické tresty jakékoliv intenzity u dětí jsou nepřijatelné. Kromě toho, že takové tresty vedou k výchově lidí tolerantních k násilí obecně, způsobují také to, že se děti samy dříve uchylují k násilnému chování v dospělosti. Smyslem [nově schváleného zákona] https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/nemovna-zjednoduzeni-a-zrychleni-rozvodu-zakaz-telesnych-trestu-deti-A250528_132537_domaci_kop , který p[ř]pravilo Ministerstvo spravedlnosti, je tlak na to, aby si rodiče uvědomili, že je nutné reagovat jinak. Česko bylo jednou z posledních zemí v Evropě, která zatím takovou úpravu zákona [nemá] https://zpravy.aktualne.cz/domaci/trestani-deti/-catcf77cce3d11edba83ac1f6b22de8f/ . K fyzickým trestům vydala [prohlášení] https://www.H1.cunt.cz/fyzicke-tresty-detem-prokazatele-skodi-jak-moc-je-csi-pouziva-3/ také 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy: „Všechny formy násilí bez ohledu na povahu nebo intenzitu jsou škodlivé a způsobují dětem zcela zbytečné zranění, bolest, oslabování a oocí vlastní hodnoty a brání v optimálním psychickém vývoji.“

cnt	name	time_relevance	explanation
1	Mýty a fakta o izraelsko-palestinském konfliktu	recent	Současná fáze izraelsko-palestinského konfliktu započala 7. října 2023 po teroristickém útoku hnutí Hamás na Izrael v blízkosti pásma Gazy. Mezinárodní veřejnost odsoudila teroristické útoky Hamásu na Izrael, ale zároveň kritizuje postup vlády premiéra Netanjahua, který má za následek obrovské množství obětí a nelidské podmínky pro civilisty v Gaze. \nOhledně teroristických útoků 7. října se vyvojila i řada nepravdivých videí - platí to např. pro záběry, které prokazatelně pocházely ze Sýrie a Maroka. Nepotvrdila se ani informace o [vyřezávání dětí z těhotných žen, pečení dětí v troubě, ani jejich dekapitace](https://www.nbcnews.com/tech/Internet/unverified-allegations-beheaded-babies-israel-hamas-war-inflame-social-rca119902) v kibucech, na které teroristé z Hamásu zaútočili.\nO důležitých aspektech a kontextu současného izraelsko-palestinského konfliktu se můžete dočíst v rozhovoru [Českého rozhlasu Plus s expertem Břetislavem Turečkem](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/jednani-izraele-se-de-facto-rovna-anexi-okupace-palestinskych-uzemi-je-podle_2407192153_adn), v rozhovoru s Irenou Kalhousovou, ředitelkou Herzlova centra izraelských studií na FSV UK, nebo v [podcastu 5:59 Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-ptam-se-ja-krize-v-gaze-kam-az-zajde-izrael-277325).\nO historických aspektech a kontextu izraelsko-palestinského soužití se můžete dočíst např. v přehledu [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/izrael-palestina-utoky-hamas-palestinci-netanyahu-pasmo-gazy_2310112000_ank).\nŘeší se také porušování mezinárodního práva [ze strany Izraele, ke kterému dle expertů prokazatelně dochází](https://www.iir.cz/je-vcelku-nesporne-ze-izrael-porusuje-mezinarodni-pravo-otazkou-je-jak-jeho-jednani-kvalifikovat).\nSituační na Západním břehu Jordánu, který je okupován Izraelem, se také vyhrcoje v důsledku sporů mezi ilegálními izraelskými osadníky a Palestinci. O tomto problému se více dočtete [zde](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_1381). Jak je to s nejasnou podporou Hamásu v pásmu Gazy, se můžete dočíst [zde](https://o-seznam.cz/odpovednost/dezinformace/fact-checking/#check_1375).
7	Kontext současného izraelsko-palestinského konfliktu	non_recent	Současná fáze izraelsko-palestinského konfliktu započala 7. října 2023 po teroristickém útoku hnutí Hamás na Izrael v blízkosti pásma Gazy. Mezinárodní veřejnost odsoudila teroristické útoky Hamásu na Izrael, ale zároveň kritizuje postup vlády premiéra Netanjahua, který má za následek obrovské množství obětí a nelidské podmínky pro civilisty v Gaze. \nO důležitých aspektech a kontextu současného izraelsko-palestinského konfliktu se můžete dočíst např. v rozhovoru [Českého rozhlasu Plus s expertem Břetislavem Turečkem](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/jednani-izraele-se-de-facto-rovna-anexi-okupace-palestinskych-uzemi-je-podle_2407192153_adn) nebo v rozhovoru s Irenou Kalhousovou, ředitelkou Herzlova centra izraelských studií na FSV UK, v [podcastu 5:59 Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-ptam-se-ja-krize-v-gaze-kam-az-zajde-izrael-277325).
10	Kritika Izraele rovná se antisemitismus / Je v pořádku kritizovat Izrael, ale kritika musí odsuzovat teroristické činy Hamásu	recent	Kritika Izraele neznamená antisemitismus, musí být ale ve vztahu k současnému konfliktu věcná. Může zahrnovat kritiku postupů izraelské armády v pásmu Gazy, neřešení humanitární krize v Gaze, politiky premiéra Netanjahua a její vyhraněnosti ke krajní pravici. Např. v průzkumu Times of Israel kritizuje politiku Netanjahua až 80 procent Izraelců. Více v [rozhovoru Deníku.cz](https://www.denik.cz/z_domova/irena-kalhousova-izrael-gaza-hamas-20231109.html) s Irenou Kalhousovou, ředitelkou Herzlova centra pro izraelská studia při Univerzitě Karlově.\nIzraelská veřejnost sama rozlišuje, že ne všechno protiizraelské je zároveň antisemitské. Antisemitismus je ovšem ve světě na vzestupu, což dokazují např. Davidovy hvězdy nakreslené na dveřích židovských obyvatel Berlína a jiných německých i [evropských měst](https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-nadomy-v-parizi-nekdo-sprejuje-davidovu-hvezdu-mnozi-se-antisemitske-ciny-40449095), a také antisemitská hesla na palestinských demonstracích ve světě.
10	Izrael zaútočil na iránskou ambasádu / Izrael spáchal terorismus v Damasku	non_recent	Je pravda, že úder na konzulát v Damasku je považován za porušení mezinárodního práva a např. generální tajemník OSN Antonio Guterres ho [odsoudil](https://news.un.org/en/story/2024/04/1148191) s tím, že "zásada nedotknutelnosti diplomatických a konzulárních prostor a personálu musí být dodržována ve všech případech". Útok měl za cíl velitele iránských revolučních gard, kteří se podíleli na útocích proti Izraeli v uplynulých letech, podle syrské organizace pro lidská práva (SOHR) byly všechny oběti útoku bojovníci. Podle Izraele nebyl cílem nebyla ambasáda jako taková, ani smrt civilních zaměstnanců. Írán prostřednictvím svých revolučních gard rozšiřuje svůj vliv na Blízkém východě, udržuje vztahy s Hamásem a libanonským hnutím Hizballáh. Íránské revoluční gardy jsou na americkém seznamu teroristických hnutí, stejně jako Hamás a Hizballáh. Všechna tato teroristická hnutí pravidelně podnikají útoky na Izrael a Izrael naopak dlouhodobě útočí na jejich pozice v Sýrii. Více v rozhovoru s analytikem [Josefem Krausem na Seznam Zprávách](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-izrael-zasadil-iranu-tvrdou-ranu-analytik-rika-cv-vyvola-utok-v-damasku-248952).
14	Situace na Západním břehu Jordánu / Izraelští osadníci na Západním břehu Jordánu a eskalace napětí	recent	Situace na Západním břehu Jordánu je velice vyhrocená a v současnosti stoupá napětí i tam. Důvodem je napětí mezi Palestinci a militantními izraelskými osadníky, z nichž někteří založili své osady nelegálně hluboko ve vnitrozemí Západního břehu. Jedná se o stovky lidí, které dokázaly napáchat obrovské škody na palestinském majetku a donutit už stovky Palestinců opustit místa, kde žili. Část osadníků má významnou podporu u nejradikálnějších izraelských politiků a krajně pravicových stran Ocma Jehudita a Tkuma pod vedením Itamara Ben Gvira a Beca'ela Smotriče, jejichž plán je - v rozporu s mezinárodními právy - anektovat Západní břeh i celou Gazu. Většina osadníků nicméně k radikálnímu křídlu nepatří. Více v [článku ČT](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/osadnici-tvori-nejsilnejsi-lobby-v-izraeli-jsou-mez-nimi-sekularizovani-zide-i-nabozensti-346374).
27	Oběti izraelsko-palestinského konfliktu	concept	Množství obětí v Gaze násobně převyšuje počty obětí Izraelců. Přesné informace válčících stran o obětech izraelsko-palestinského konfliktu nelze nezávisle ověřit, toto platí jak pro informace ze strany Palestiny (které jsou vydané složkami ovládanými Hamásem), tak ze strany izraelské armády.
65	Historie izraelsko-palestinského konfliktu	recent	Jak probíhal izraelsko-palestinský konflikt napříč historií, si můžete přečíst např. v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-alka-mez-izraelem-a-palestinci-10-miniku-na-cest-bezvyhodne-krutosti-238564), na stránkách [České televize](https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/pred-70-lety-arabove-odmitli-plan-na-vznik-izraele-a-palestiny-dulezitou-rol-sehralo-ceskoslovensko-86766) a ve speciálu [portálu Novinky.cz](https://specialynovinky.cz/alka-v-izraeli/alka-v-izraeli-historie.html). \nMůžete si také poslechnout rozhovor s odborníkem na problematiku Blízkého východu Markem Čejkou v podcastu [Českého rozhlasu Vinohradská 12](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/vinohradska-12-izrael-palestina-marek-cejka-podcast_2310130600_pj).
465	Palestina = Hamás / Všichni Palestinci podporují Hamás	recent	Hamás nereprezentuje Palestinu a názory všech Palestinců. Palestinců je po celém světě 14 milionů, významná palestinská menšina žije např. v Saúdské Arábii nebo v USA, ale také v samotném Izraeli a v Libanonu. Palestinci jsou velmi rozdrobeni. Měřit podporu Hamasu v Gaze bylo obtížné i z důvodu obav z represí, ale v období války je jakýkoliv průzkum silně omezen a ovlivněn. Ačkoliv podpora Hamásu mezi Palestinci je stále patrná a vysoká, nelze toto teroristické hnutí považovat za hlas všech Palestinců na světě a nemá oporu u všech palestinských autorit. Stále častější jsou také protesty proti Hamásu, protože rozkrádá humanitární pomoc, z čehož byl Hamás obviněn hnutím Fatah, které kontroluje Západní břeh Jordánu.\nVíce na webu [iRozhlasu v rozhovoru s expertem na terorismus, Sébastienem Boussoisem.](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/utok-hamas-izrael-alka-na-blizkem-vychode-terorismus-sebastien-boussois_2310110625_aur) a v [přehledu iRozhlasu o izraelsko-palestinském konfliktu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/izrael-palestina-utoky-hamas-palestinci-netanyahu-pasmo-gazy_2310112000_ank).

cnt	name	time_relevance	explanation
10	Bombardování Jugoslávie schválil Havel	non_rece nt	Bombardování Jugoslávie za ČR schvalovala vláda Miloše Zemana, informace, že povolení vydal Václav Havel, se nezakládá na pravdě. Více na webu [Manipulátoři](https://manipulatori.cz/operaci-ceske-armady-jugoslavii-odsouhlasila-vlada-milose-zemana-ne-vaclav-havel/).
22	Dokument Uloupené Kosovo jako důkaz „zla“ z kosovské strany v rámci jugoslávského konfliktu	non_rece nt	Dokument Uloupené Kosovo ČT vícekrát nevysílala zejména kvůli drastickým záběrům a problematickému výkladu dějin Jugoslávie, který staví tehdejší Jugoslávii na stranu práva v rámci kosovského konfliktu a bagatelizuje genocidu páchanou Srby na kosovských Albáncích. Kritický pohled přináší například stránky [ČT24](https://ct24.ceska-televize.cz/nazory/1451904-uloupene-kosovo-uloupena-soudnost) nebo [Britské listy](https://legacy.blisty.cz/art/40549.html).
58	Havel vymyslel termín „humanitární bombardování“	non_rece nt	Termín „humanitární bombardování“ použil tehdejší šéf odborů Richard Falbr v diskusním pořadu Sedmička na TV Nova v roce 2004, když zcela mylně interpretoval Havlov rozhovor pro francouzský deník Le Monde z roku 1999, který ho zase převzal od italského La Repubblica. Poprvé použil termín „humanitární bombardování“ český sociolog a pozdější europoslanec Jan Keller. Ten ale tvrdí, že nebyl první a že ho už předtím někde slyšel. Sám Havel tento termín nikdy nepoužil. Více v odpovědi ombudsmana na webu [Českého rozhlasu](https://informace.rozhlas.cz/geneze-slovnioho-spojeni-humanitarni-bombardovani-7947097).
198	Humanitární bombardování / Jugoslávci/Srbové byli napadeni vojsky NATO bez záminky	non_rece nt	NATO zahájilo letecké údery proti Jugoslávii 24. března 1999 v reakci na rozsáhlé násilí a porušování lidských práv páchané na kosovských Albáncích během konfliktu v Kosovu. Cílem operace bylo zastavit humanitární krizi a přinutit jugoslávskou vládu k ukončení represí v Kosovu. Operace proběhla bez schválení Rady bezpečnosti OSN, což vyvolalo mezinárodní debaty o její legalitě. Více na webu [ČT24](https://ct24.ceska-televize.cz/svet/2761238-uder-na-jugoslavii-zastavil-genocidu-v-kosovu-zeman-ho-tehdy-sam-schvalil-dnes-lituje).

cnt	name	time_relevance	explanation
3	Co je to femicida / Femicida není vražda ze žárlivosti / Předsudky o femicidě	less_relevant	Femicida označuje vraždu žen nebo dívek z důvodu, že jde o ženy či dívky ženy. Jde o vraždu žen kvůli jejich pohlaví, z pozice moci. Jak uvádí Centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí [ProFem](https://www.profem.cz/cs/o-nas/novinky/a/femicida-nazyvejme-nasilni-a-vrazdy-zen-pravymy-jmeny), většinu femicid páchají na ženách současný nebo bývalí partneři a zločinu často předchází vyhrožování, domácí či sexuální násilí nebo pronásledování po rozchodu či rozvodu. Jindy jde například o tzv. vraždu ze cti spáchanou otcem, bratrem či jiným příbuzným žen. Více o pojmu femicida najdete na [Seznam Zprávách](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/riikej-tomu-femicida-co-to-vlastne-je-a-proc-je-potreba-o-ni-mluvit-133227) a na webu [Českého rozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/femicida-nasilni-vrazdy-zeny-cesko-data-odbornici_2208010615_pik). Femicida je považována za nejvážnější formu ženských diskriminací.
5	Křivě obvinění/odložené případy z kauzy Dominik Feri	non_relevant	Policie žádnou z vypovídajících žen nezačala stíhat kvůli křivému obvinění. Odložené případy neznamenají, že dotyčné lhaly a popisované věci se tak nestaly. Důvodem odkladu je např. to, že nemusely být naplněny znaky trestného činu znásilnění, jak to vykládá v současnosti zákon, o jehož změnu se nyní vede politická debata. Zároveň nedostatek důkazů ještě neznamená, že se znásilnění nestalo. Více například na webu [E15](https://www.e15.cz/nazory/feri-se-rozhodl-hajit-za-kazdou-cenu-a-vyslal-nebezpecny-signal-obetem-sexualniho-nasilni-1396624).
5	Ženy svým oblečením provokují	recent	Výzkumy [ukazují](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5344900/), že oblečení nemá vliv na to, zda bude žena obtěžována či napadena; sexuální násilí a obtěžování pramení z [touhy po moci a kontrole](https://www.procsjmetonenahlasili.org/vyzkum/#mocenska-asymetrie). Argumenty typu „tak se neměla oblékat provokativně“ spadají do [tzv. obviňování obětí neboli victim blaming](https://www.heroine.cz/slovnik/victim-blaming) a odvádějí pozornost od skutečné viny útočníka. [Lidskoprávní organizace](https://webtv.un.org/en/asset/k1g/k1gqbqisri) upozorňují, že každý se může svobodně rozhodnout, jaké oblečení bude nosit, a žádné oblečení [neospravedlňuje](https://www.psychologytoday.com/us/blog/supersurvivors/201803/why-do-people-blame-the-victim) obtěžování a další násilné útoky. Odpovědnost je vždy na straně pachatele, nikoli oběti.
6	Presumpce nevinu u znásilnění – až soud ukáže, na které straně je pravda (she said, he said)	less_relevant	Soud rozhoduje o tom, zda je dostatek důkazů k tomu útočníka odsoudit. Pokud ne, neznamená to ještě, že oběti lhaly, nebo že chování útočníka bylo v pořádku. Existuje spousta obětí násilí, přestože pachatel není potrestán. Více informací a statistik najdete na stránce [Bez trestu](https://www.beztrestu.cz/).
9	Obtěžování žen na veřejnosti v Česku	recent	V Česku představuje obtěžování žen na ulici a ve veřejném prostoru vážný problém. Podle [výzkumu](https://vlada.gov.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/tz-vyzkum-ukazal-ze-sexualni-obtezovani-ve-verejne-doprave-zazila-kazda-treti-zena-190373/) Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády zažila sexuální obtěžování ve veřejné dopravě každá třetí žena. Mezi nejčastější formy obtěžování patří nechtěné poznámky, vstupování do intimní zóny, osahávání a pokusy o líbání. [Výzkum](https://www.soc.cas.cz/sites/default/files/soubory/tz_20240305_nasilni_je_treba_pojmenovat.pdf) sociologického ústavu potvrzuje, že ženy v Česku pravidelně čelí různým formám násilí a obtěžování na veřejných místech. Téměř polovina žen uvedla, že se necítí bezpečně při cestování nebo pohybu ve veřejném prostoru, což ovlivňuje jejich každodenní život a rozhodování. Tématu obtěžování žen v ČR se věnoval například podcast 5:59 Seznam Zpráv [https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-5-59-sahne-mi-mezí-nohy-a-jde-dal-zazitky-zen-z-ceskych-ulic-254715] nebo [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/komentare/okrajovy-problem-rozhodne-ne-obtezovani-v-mhd-se-tyka-kazde-treti-zeny-a_2408260630_adn).
12	Proč násilníkovi nedatyl/i facku? Měly/i se bránit aneb Chyba zpětného úsudku	recent	U znásilnění dojde až v 70 % k tzv. [zamrznutí](https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3596620-az-semdesat-procent-obeti-znasileni-zamrzne-rika-otavova-bude-v-definici), kdy člověk úlekem nezareaguje nijak. Lidé, kteří něco nezažili, mají přesto pocit, že vědí, jak by se sami v danou chvíli zachovali. (Odborně se toto zdání nazývá [„chyba zpětného úsudku“](https://cs.wikipedia.org/wiki/Kognitivn%C3%AD_akreslen%C3%AD). Jak popisuje [Státní zdravotní ústav](https://www.nzip.cz/clanek/101-domaci-nasilni-zakladni-informace), domácí násilí začíná často nenápadně postupným znevažováním, kontrolováním, sledováním a omezováním aktivit, ponižováním, vynucováním pozornosti, podezíráním z nevěry apod. V takových případech si těchto prvních příznaků oběť nemusí vůbec všimnout a varovné signály přehlédne. To, že si veřejnost často myslí, že by jednala jinak, a nechápe, proč oběť věci „nechala zajít tak daleko“ se nazývá tzv. chyba zpětného úsudku. Je třeba mít na paměti, že za čin násilí může agresor, nikoli oběť. O tom, jak domácí násilí vzniká a jak je z takového nerovného vztahu složitě odejít, si můžete přečíst na webu [Domácí násilí](https://www.domacinasili.cz/co-je-domaci-nasilii/).
13	Předsudky o domácím násilí / Proč od něj/ni neodešla/neodešel dřív?	less_relevant	
18	Proč se nebránil/a znásilnění / Někdě ji/ho musel slyšet křičet / Nebylo znásilnění náhodou dobrovolné	recent	Až 70 % případů znásilnění probíhá tak, že oběť zamrzne, což je přirozená reakce těla na šok, a nedokáže se bránit. Pachatel tehdy ani nemusí vyvíjet žádné násilí. Proto Česko přijalo [redefinici znásilnění](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-ne-znamenane-novelazakona-o-znasileni-prosla-senatem-miri-k-prezidentovi-252840), založenou na absenci souhlasu a na sdělení „Ne znamená ne“. V tuto chvíli už takovou definici přijaly Belgie, Chorvatsko, Kypr, Německo, Řecko, Island, Irsko, Lucembursko, Dánsko, Slovinsko, Švédsko a Velká Británie.
23	Vysvětlení definice znásilnění / Znásilnění „klasické“ a „neklasické“	recent	Jak [definuje](https://www.bkb.cz/pomoc-obetem/trestne-ciny/znasilneni/) Bílý kruh bezpečí, znásilněním se rozumí čin, kdy pachatel donutí oběť násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy k pohlavnímu styku, nebo k takovému činu zneužije bezbrannosti oběti (tedy útočník využije např. silné opilosti, spánku, duševní poruchy, nízkému/vysokému věku nebo tzv. zamrznutí vlivem šoku). Jiné sexuální [praktiky](https://www.profem.cz/cs/novinky/a/redefinice-znasileni-co-se-meni-a-od-kdy-zmeny-plati), ke kterým jedinec bude druhou osobu nutit bez jejího souhlasu, spadají v Česku do trestného činu sexuálního útoku. Více v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-definice-znasileni-se-zmeni-trestni-zakonik-zavede-i-sexualni-utok-242280).
26	Definice znásilnění / Souhlas při sexu (to budu muset podepisovat papír?)	recent	Česko přijalo [definici znásilnění](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-ne-znamenane-novelazakona-o-znasileni-prosla-senatem-miri-k-prezidentovi-252840), založenou na absenci souhlasu a na sdělení „Ne znamená ne“. V tuto chvíli už takovou definici přijaly Belgie, Chorvatsko, Kypr, Německo, Řecko, Island, Irsko, Lucembursko, Dánsko, Slovinsko, Švédsko a Velká Británie. Souhlas se musí vztahovat [vždy k dané praxi](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-i-sundani-kondomu-bez-souhlasu-muze-byt-znasileni-40476738) a člověk kdykoli během jakéhokoli aktu může říct, že již nechce pokračovat, a druhá strana tak musí s aktivitou přestat. Jinak se [jedná o znásilnění](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-definice-znasileni-se-zmeni-prezident-podepsal-novelu-trestniho-zakoniku-253341).
44	Předsudky o znásilnění/obtěžování – může si za to sám/a	recent	Za trestný čin může násilník, nikoli oběť. Mýtus, že „za obtěžování/znásilnění si může oběť sama“, je jeden z nejrozšířenějších a nejhorších a nejvíce obětem ubližuje. Nezáleží na tom, co má oběť na sobě, ani na tom, kde se zrovna vyskytuje. O mýtu ohledně odpovědnosti oběti hovoří v podcastu [5:59](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-5-59-muze-si-za-to-sama-expertka-vyvraci-myty-o-sexualnim-nasilii-225454) expertka a ředitelka organizace Konsent Johanna Nejedlová a konkrétní popis tohoto mýtu najdete také na stránkách [Bílého kruhu bezpečí](https://www.bkb.cz/prevence/myty-o-znasileni/). Za trestný čin může násilník, nikoli oběť.
66	V nahlášených znásilněních je mnoho klivých/falešných obvinění, znásilnění jsou často vymyšlená	recent	Vzhledem k tomu, že trestný čin znásilnění nahlásí na policii jen 3–8 % obětí a falešná obvinění pokrývají 2–10 % případů z nahlášených znásilnění, i když vezmeme nejvyšší možná čísla, tak nejvýše 0,8 procenta znásilnění se mohou ukázat jako falešná obvinění. Více i v publikaci [Fakta a mýty o znásilnění](https://aa.ecn.cz/img_upload/8b47a03bf445e4c3031ce326c68558ae/publikace_final_pdf.pdf). Jinými slovy, [naprostá většina](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dominik-feri-kausa-sexualni-nasilii-obtezovani-tresty-znasileni_2106160500_sto) obětí znásilnění nikdy nenahlásí na policii a pouze jedno ze 125 znásilnění (0,8 %) je falešné obvinění. Podrobnější statistiku ohledně znásilnění a obtěžování najdete na webu [Heroine](https://www.heroine.cz/spolecnost/3658-uzel-zahradnikem-2-polovina-ohlasenych-pripadu-obtezovani-je-vymyslena) a v angličtině na [Case IQ](https://www.i-sight.com/resources/sexual-harassment-statistics-the-numbers-behind-the-problem/).
86	Proč oběti s násilníkem dál spí, žijí, fungují?	recent	Psychologicky se jedná o tzv. [popření](https://psychologie.cz/obranne-mechanismy/). Oběť racionalizuje, omlouvá čin násilníka a snaží se celou traumatickou zkušenost potlačit. I proto se někdy děje to, že se oběť s násilníkem dále schází nebo s ním žije. O tom, jak je složité opustit násilný vztah, jak násilí vzniká, jak do něj vstupuje faktor moci a proč násilný vztah oběti někdy nedokáže okamžitě opustit, si můžete přečíst na webu [Stop násilí](https://www.stopnasili.cz/nasilii-ve-vztahu/proc-to-dovolime/) projektu Rosa – centrum pro ženy. [Zde](https://ceskoajakdal.cz/CAJD-269.html) najdete webinář Univerzity Karlovy o mýtech a faktech v sexualizovaném násilí.
96	Pokud se někdo chová vyzývavě/sprchuje se/přespává u někoho „nemůže se divit, že byl sex“	recent	V jakékoli fázi může člověk říct „dost“ a ten druhý/á to musí respektovat a s aktivitou přestat. Žádné předchozí jakkoli provokativní chování (a už vůbec ne přespávání u někoho) neospravedlňuje vykonání sexuální aktivity na někom, kdo s tím nesouhlasí. Více o tom, jak je souhlas důležitý a jak může vypadat, si můžete přečíst na stránce organizace [Konsent](https://konsent.cz/), která se věnuje vzdělávání a prevenci násilí ve vztazích.
365	Proč to nenahlásil/a hned? Proč si vzpomněl/i po tolika letech?	recent	Jedním z důvodů, proč oběť nehlásí čin hned, jsou mimo jiné například velké pocíty studu. Čin pak často oběti nahlásí až ne kvůli sobě, ale třeba proto, aby byli před agresorem uchráněni ostatní. Nejčastější mýty o znásilnění popisuje organizace [Bílý kruh bezpečí](https://www.bkb.cz/prevence/myty-o-znasileni/), která pomáhá obětem násilí, o nejrozšířenějším mýtu „může si za to sám/a“ pak hovoří v podcastu [5:59](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-5-59-muze-si-za-to-sama-expertka-vyvraci-myty-o-sexualnim-nasilii-225454) expertka a ředitelka organizace Konsent Johanna Nejedlová.

cnt	name	time_relevance	explanation
1	Miroslav Kříženecký a jeho informace o Petru Pavlovi	non_recent	Miroslav Kříženecký, kandidát KSČM na prezidenta v roce 2003, šíří zavádějící informace, které obsahují několik lží a polopравdu. \nPodrobně to rozebrali [Seznam Zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-prezidentske-pavlova-minulost-ve-video-kritizuje-zemanuv-pritel-nekopu-za-nikoho-tvrdi-223569) a [Manipulátor](https://manipulatori.cz/utok-miroslava-krizeneckeho-na-petra-pavla-kdo-je-miroslav-krizenecky-a-jak-rozhovor-vznikl/).
1	Petr Pavel byl kandidátem vlády (pětikolky, pětidemolice apod.)	non_recent	Generál Petr Pavel kandidoval jako nezávislý občanský kandidát a ke své prezidentské kandidatuře sesbíral 81 329 platných podpisů občanů. Vláda jako instituce nenavrhl žádného kandidáta na Hrad pro prezidentské volby v roce 2023. Vládní koalice však v prvním kole [vyjádřila podporu třem kandidátům: Petru Pavlovi, Danuši Nerudové a Pavlu Fischerovi](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-prezidentske-zive-spolu-oznami-koho-podpori-v-prezidentskych-volbach-216033). Jak řekl generál Petr Pavel v Otázkách Václava Moravce 15. 1. 2023: „Jsem připraven spolupracovat s vládou na problémech, které tuto zemi pálí, ale zároveň k ní být velice kritický, když uvidím, že nenapluje to, co od ní občané očekávají.“
1	Ukrajinské děti nemusí skládat zkoušky na české střední školy	non_recent	Ukrajinské děti [musí skládat zkoušky](https://napravomiru.afp.com/doc.afp.com.33DL9DY) na střední školy stejně jako všechny ostatní děti.
2	Němčina se potichu stala druhým úředním jazykem ČR	recent	Němčina se druhým úředním jazykem v ČR nestala, pouze získala nejvyšší stupeň ochrany pro menšinový jazyk. 28. února 2024 vstoupila v platnost část [Evropské charty regionálních nebo menšinových jazyků](https://www.coe.int/en/web/european-charter-regional-or-minority-languages/about-the-charter), ke které se ČR zavázala již v roce 2007. V ČR se ochrana vztahuje na slovenštinu, němčinu, polštinu, romštinu a moravskou chorvatštinu. Opatření vstupuje v platnost v 8 okresech (např. Karlovy Vary, Cheb, Opava aj.), v praxi to bude znamenat více možností [vzdělání v němčině, komunikaci na úřadech, více médií pro jazykově menšiny nebo více dvojjazyčných názvů ulic](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/cesko-ma-podle-rady-evropy-vice-chronit-mensinove-jazyky-treba-i-moravskou_2405221049_kma). [Obec bude moci k opatřením přistoupit, pokud zastoupení menšinového jazyka přesáhne v místě 10 %](https://manipulatori.cz/nemcina-druhy-uredni-jazyk-cr-absolutni-nesmysl/). Více na [stránkách AFP](https://napravomiru.afp.com/doc.afp.com.36LU7WW) nebo v [podcastu Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-vlada-pry-tajne-schvalila-nemcinu-jako-uredni-jazyk-dezinformatori-si-na-tom-zase-smislis-40499087).
3	Za inflaci může vláda Petra Fialy	less_recent	Hlavní příčiny vysoké inflace v ČR jsou dle ekonomů tři: narušení dodavatelských řetězců během pandemie, zvýšení poptávky domácností po pandemii a rozpoutání války Ruskem na Ukrajině. Více na webu [E15](https://www.e15.cz/inflace-v-cr-a-ve-svete-ceny-grafi).
6	Rusko je osvoboditel Česka / Chceme přepisovat historii osvobození 1945?	recent	Postup americké a sovětské armády určovala tzv. demarkační linie, která vymezovala tzv. sféry vlivu. To, jakým způsobem probíhal postup ze strany Sovětského svazu si můžete přečíst také v [rozhovoru s historikem Eduardem Stehlikem](https://domaci.hn.cz/c1-67206480-historik-o-hruzach-osvobozovani-rusove-nektere-cesky-znasilnili-i-sedesatkrat) „...popravy bez soudu, odvěkání kamsi do neznáma, znásilňování“. Více si můžete přečíst v [rozhovoru](https://ct24.ceskatelive.cz/archiv/1307719-demarkačni-cara) s historikem Tomášem Jaklem z Vojeenské historického ústavu, regionálním historikem Alanem Koukolem a Janem Kuklíkem z Právnické fakulty Univerzity Karlovy.
6	Vítkovský žhářský útok	non_recent	V případě útoku ve Vítkově v roce 2009 šlo o rasově motivovaný čin pravicových extrémistů, kteří zapálili domek, ve kterém spala početná romská rodina. Útočníci Ivo Müller, Václav Cojocar, David Vaculík a Jaromír Lukeš odešli od soudu s výjiměnými tresty od 20 do 22 let. „Akce byla naplánována, dům byl vytípaný, jednalo se o naprosto neobvyklý brutální útok,“ zdůvodnil tehdy své rozhodnutí soudce. Více na webu [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vezeni-zhari-utok-vitkov-romove-trinact-let-trest_2305161021_nei).
7	Prezident nás zatáhne do války	non_recent	Prezident nás do války nemůže „zatahnout“, český ústavní pořádek vůbec neobsahuje institut „vyhlášení války“. O válečném stavu musí rozhodnout obě komory Parlamentu absolutní většinou hlasů (101 poslanců a 41 senátorů). Prezident republiky v tomto rozhodování žádnou roli nemá. Více vysvětluje na [Facebooku](https://www.facebook.com/jan.kysela.3/posts/pfbid0ZVm3oWAv6H85niR9AJTtBdhk7CuchThrakyaL36anlUBVclmwiwvmvsX8t5Bg2vw3l) ústavní právník Jan Kysela a článek [Seznam Zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fakta-overeno-babis-by-nezatahl-cesko-do-valky-nemohl-by-ale-ani-pavel-223605). Tato a podobná tvrzení opakovaně vyvracela agentura AFP například [zde](https://napravomiru.afp.com/doc.afp.com.337Q6HY).
8	Lipavský vyhodil Druháka	non_recent	Prof. Druhá za ministra Lipavského na ministerstvu již nepůsobil. Podle informací, které poskytl mluvčí MZV Daniel Drake pro [Novinky.cz](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-lipavsky-chce-omluvu-od-bublikove-za-slova-o-vyhozeni-exdiplomata-druhaka-40467614), skončil již 31. ledna 2020, kdy byl ministrem zahraničí Tomáš Petříček. Na Ústavu mezinárodních vztahů Druhá skončil na začátku roku 2023.
10	Babiš vyhrál soud na Slovensku – nebyl agentem STB	non_recent	Andrej Babiš soud na Slovensku opakovaně prohrál. Bratislavský krajský soud v obnoveném líčení zamítl žalobu předsedy hnutí ANO a poslance Andreje Babiše, že je neoprávněně veden v archivních svazcích STB jako agent. Andrej Babiš se může soudit teoreticky dál, musí však změnit žalovaného – místo dosud žalovaného Ústavu paměti národa to může zkoušet na ministerstvo vnitra. Naději však nemá. Agent Andrej Babiš s krycím jménem Bureš je zmíněn ve 12 různých svazcích vedených STB. Rekonstrukce záznamů podle historiků jednoznačně prokazují, že nemůže obstát ani Babišova dlouholetá obhajoba, že jeho spolupráce nebyla vědomá a že se s estébáky scházel k nevinným pohovorům o dovozu fosfátů. Více na stránkách [Respekt](https://www.respekt.cz/komentare/babis-opet-u-soudu-prohral-je-agentem-stb-a-tak-to-zustane) či [E15](https://www.e15.cz/zahranicni/babis-neuspel-se-zalobou-u-slovenskeho-soudu-ohledne-jeho-kauzu-s-stb-1390880). [Zde](https://zpravy.aktualne.cz/domaci/kompletni-spis-spolupracovnika-stb-andreje-babise/r=photo:571922/) najdete kompletní registrační záznam Andreje Babiše.
10	Otec Danuše Nerudové byl u StB/Danuše Nerudová má tátu estébáka	recent	Otec Danuše Nerudové nebyl členem STB. Oldřich Peslar, otec europoslankyně, je veden v archivu jako tzv. prověřovaná osoba, tedy osoba, o kterou StB projevila zájem, ať už z důvodu očekávaného nepřátelského chování, nebo si dotyčného vytipovalo k tajné spolupráci. Kdyby však k navázání spolupráce došlo, Peslarův svazek by byl příslušně označen ve svazcích STB, což se nestalo.\nTakový svazek ale v archívech není a Peslar se objevuje pouze v kategorii prověřovaných osob. Více v [článku CEDMO](https://cedmohub.eu/cs/otec-danuse-nerudove-byl-proverovany-s-stb-nespolupracoval/).
14	Petr Pavel vítal okupaci ČSSR v roce 1968	non_recent	Generálu Petru Pavlovi bylo v době okupace necelých 7 let. V roce 1987 ve svém životopise obhajoval Sovětský svaz a jeho invazi do Československa. Na podzim 2022 se za to v rámci prezidentské kampaně omluvil. Více v článku [Novinek.cz](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-pavel-k-vyroci-okupace-jako-maly-jsem-nechapal-jak-nas-mohli-rusove-prepadnout-40441223) a [Echa24](https://echo24.cz/a/59fth/zpravy-domaci-general-petr-pavel-zivotopis-prezidentske-volby-kandidati-komunistus).
23	Petr Pavel studoval v Moskvě	non_recent	Petr Pavel vystudoval vojenského gymnázium v Opavě a vysokou vojenskou školu ve Vyškově. Absolvoval postgraduální studium na Vojenské akademii v Brně, posléze byl také vybrán ke studiu Vysoké štábní školy pro vyšší důstojníky v Camberley ve Velké Británii a později byl přijat na Královskou akademii obranných studií v Londýně a na King's College London v oboru mezinárodních vztahů. Jeho životopis je volně dostupný na stránkách [Ministerstva obrany](https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=5228).
34	Miroslava Němcová tweet o blokadě Leningradu napsala, ale posléze ho smazala	recent	Tweet Miroslavy Němcové je falešný, o blokadě Leningradu nepsala. Falešný tweet se prokazatelně začal šířit z účtu Spetsnaz 007 na síti X, který dlouhodobě šíří neověřené informace. Podrobně to rozebírají [Seznam Zprávy](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-kauzu-rusove-vysetrili-nemcovou-kvuli-vyroku-co-nerekla-reaguje-citatem-z-pelisku-269236) a [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/miroslava-nemcova-leningrad-dmitrij-medvedev-vyrok-senatorka-ods_2502021124_ako).
40	Rychetský ovlivnil volby v roce 2021 a může za vládu podvodné koalice/SPOU vyhrálo volby 2021 neprávem, protože bylo v koalici	non_recent	Bývalý soudce Ústavního soudu Rychetský podle Ústavu nemohl navrhovat žádnou legislativní změnu. Taková kompetence přísluší pouze poslancům, Senátu, vládě a krajským zastupitelstvím. Zrušení volebního zákona ústavním soudem a následná novela zákona před volbami do parlamentu v roce 2021 zásadně volby neovlivnil. Novela upravila dvě věci: snížila nejnižší volební zisk pro vstup koalic do dolní komory na vstup dvoukoalice na 8 %, koalice tří a více stran na 11% hlasů. Upravila také přepočty volebních výsledků podle Imperialho a Hagenbach-Bischoffovy metody. V praxi to v roce 2021 znamenalo, že hnutí ANO dostalo dokonce o dva poslance navíc, o jednoho poslance méně měla koalice Pirátů a Starostů a hnutí SPD. Více v rozboru [Ověřovny iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/prezidentske-volby-kandidati-dezinformace-overovna-novela-zakona_2211240500_vtk).
41	Premiér Fiala má bohatého příbuzného, který investuje na Ukrajině	less_recent	Předseda vlády ČR Petr Fiala a investor Tomáš Fiala, který působí na Ukrajině od 90. let, nejsou příbuzní. Potvrdil to web [iRozhlas.cz](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/overovna-petr-fiala-bratranec-ukrajina-dezinformace_2211170500_vtk). Ide o pouhou shodu jmen.
50	Důchodový fond byl po sametové revoluci rozkraden	less_recent	Důchodový fond nebyl zrušen ani rozkraden, protože nikdy neexistoval. Původ smyšleného příběhu o fondu pochází z článku z června roku 2012, který byl vydán v komunistických Haló novinách a jehož autorem byl straník Otakar Zmítka. Podrobně to rozebrali na stránkách [iRozhlasu](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/overovna-retezovy-e-mail-vaclav-klaus-duchodovy-fond-senioriz1-volby-do_2109271300_dok) a více si můžete přečíst také na webu [České důchody](https://ceskeduchody.cz/zpravy/duchodovy-fond-300-miliard-koron-nebly-zrusen-vytumelovan).
55	Proč pomáháme uprchlíkům?	recent	Vyspělé země pomáhají lidem v nouzi z několika důvodů. Z těch nejdůležitějších je to: 1) prevence vypuknutí konfliktu v pomáhající zemi, 2) udržení sociálního smíru, a hlavně 3) prostá humanita a solidarita s lidskými bytostmi. Poradce pro národní bezpečnost Tomáš Pojar v rozhovoru na [Seznam Zprávách](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-padne-li-ukrajina-prijde-mnohamilionova-uprchlicka-vlna-varuje-pojar-243081) upozorňuje, že podpora Ukrajiny je sice nákladná, varuje však, že pokud by padla Ukrajina, hrozila by mnohamilionová uprchlická vlna s mnohem nákladnějšími následky.
109	Aspen Institute tajně ovlivňuje přes své „absolventy“ vše	less_recent	[Aspen Institute](https://www.aspeninstitute.org/cs/) je nezávislá platforma, na které se prostřednictvím veřejných konferencí, seminářů, workshopů či odborných diskuzí setkávají představitelé politiky, byznysu, veřejných institucí, ale také osobnosti z oblasti umění, sportu či vědy. Cílem je rozvíjet mezinárodní spolupráci a přispívat k analýze a řešení globálních otázek. Aspen Institute není škola, nejde tedy nijak „vystudovat“ nebo „absolvovat“. Správní rada každého institutu se skládá z vůdčích osobností politiky, státní správy, podnikatelského a akademického prostředí, které chtějí přispět k rozvoji otevřené společnosti a podporují účasti její hodnoty. Více informací najdete v [podcastu Řetězák](https://www.novinky.cz/clanek/podcasty-retezak-podivali-j sme-se-na-zoubek-aspen-institutu-neni-zas-tak-tajny-jak-se-rika-40474100).

148	Kdyby se neposílaly peníze na Ukrajinu, je na důchody / Valorizace důchodů nebude kvůli Ukrajincům	less_rece nt	Výdaje na důchody a výdaje na pomoc Ukrajině spolu věcně nijak nesouvisí. Výdaje státu a samospráv (obcí a krajů) na zvládnutí války na Ukrajině činí 28,5 mld. Kč (leden 2023). Z toho podíl státního rozpočtu (ze kterého jsou rovněž vypláceny důchody) je 22,4 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že v uplynulém roce našlo v ČR práci již 190 000 uprchlíků z Ukrajiny a aktuálně je v pracovním procesu [94 000 z nich](https://www.irozhlas.cz/ekonomika/prace-ukrajinci-zamestnani-ukrajina_2302191312_ako), odvedli dle údajů MPSV tyto pracovníci zpět na daních a povinném sociálním a zdravotním pojištění zatím už cca 8 mld. Kč. Další část pomoci, kterou jsme Ukrajině jako stát dodali, nám proplácl také NATO a Evropská unie [ve formě kompenzací](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-cernochova-80-procent-pomoci-ukrajine-nam-proplati-nato-40408683). Jednorázový výdaj na mimořádnou valorizaci k 1. 6. 2023 by sice činil 18,9 mld. Kč, nicméně bez změny valorizačního mechanismu by tyto výdaje dosáhly jen v roce 2024 už 26,4 mld. Kč, a v příštích 10 letech by se jednalo až o 600 mld. Kč. Stále také platí, že úprava valorizačního mechanismu rozhodně neznamená, že by důchodcům dopad inflace nebyl kompenzován. Důchodci jsou v tuto chvíli naopak skupinou obyvatel, které je inflace kompenzována nejvíce.
150	Petr Pavel je/byl rozvědčík / Spolupracoval s KGB/StB / Studoval v Rusku	recent	Prezident Petr Pavel nikdy nestudoval v Rusku, neměl nic společného s KGB ani StB a jako rozvědčík nepracoval. Všechny historické dokumenty dokazují, že za minulého režimu začal studovat kurz vojenského zpravodajství, který dokončil v demokracii v roce 1991. Po inauguraci prezident Pavel doplnil, že se papírově stal členem Vojenského zpravodajství, jelikož ale kurz dokončil po revoluci, nikdy jako zpravodajec/rozvědčík nepracoval. Více si můžete poslechnout na [Seznam Zprávách v rozhovoru s vojenským historikem](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-ptam-se-ja-komunisticka-minulost-kandidatu-komu-uskodi-vice-223523) plk. gšt. v.z. PhDr. Eduardem Stehlíkem, Ph.D., MBA.
157	Petr Fiala a jeho neziskovka v Barmě / Fiala sponzoruje barmské ženy a vydělává tak peníze	less_rece nt	Petr Fiala organizaci Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) v 90. letech spoluzaložil, od roku 2004, kdy se stal rektorem Masarykovy univerzity, v ní však nijak aktivně nefiguroval a neměl z ní příjem. Zasedá pouze ve správní radě jako garant projektu. \n\nVíce na webu [iRozhlas](https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/dezinformace-petr-fiala-cdk-parlamentni-listy-dotace-overovna_2109221322_pat).
158	Petr Pavel byl spolupracovníkem StB	recent	Petr Pavel nikdy spolupracovníkem StB ani KGB nebyl. Má čisté lustrační osvědčení z roku 1992. Více v rozboru na [Demagog.cz](https://demagog.cz/diskuze/babis-pavel-a-udajna-spoluprace-s-stb).
187	Miroslava Němcová jako zlodějka rohlíků	less_rece nt	Pomluva o krádeži rohlíků se rozšířila v roce 2006 po jednání ve Sněmovně, kde David Rath útočil na tehdejší předsedkyni Sněmovny Miroslavu Němcovou. Během jednání řekl: „V čele Sněmovny by měl být člověk, který je vzorem nadhledu a velkorysosti, a ne člověk, který krade v samoobsluze rohlíky.“ Avšak neexistují žádné relevantní zdroje, které by toto tvrzení potvrdily. Více na webech [Manipulatoři.cz/pomluvy-se-siri-i-o-mirolave-nemcove/] a [Novinky.cz](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-nemcova-ma-podle-ratha-format-kleptomana-40120917).
282	V Česku je totalita / Vláda zavádí totalitu	recent	Česká republika je parlamentní demokracie s vícestranickým systémem a svobodným trhem. Jak to vypadá v zemi, kde nejsou demokratické principy zachovány, si můžete přečíst v článku [Seznam Zpráv](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/hra-vyzkoustejse-si-zivot-v-totalite-kdy-zivot-nebyl-hrou-82831).
578	UA se pomáhá, našim českým lidem ne / Podpora Ukrajinců nás stáhne na dno / „Čpeme“ peníze UA	recent	Souhrnná podpora Ukrajiny ke konci září 2023 činila 42,8 mld. Kč, z toho činí výdaje ze státního rozpočtu 31,2 mld. Pro srovnání, jen na podporu podnikatelských subjektů v ČR vláda schválila podporu ve výši 30 mld. korun. Zároveň cca 8 mld. korun nám, dle údajů MPSV, již ukrajinští uprchlíci prostřednictvím zaměstnavatelů zaplatili zpět na daních. Část pomoci, kterou jsme Ukrajině jako stát dodali, nám také proplácl NATO a Evropská unie v rámci [kompenzací](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-cernochova-80-procent-pomoci-ukrajine-nam-proplati-nato-40408683). Co se týče české peněžitě pomoci obecně, tak v takové šíři, v jaké probíhá, je možná hlavně díky duchapřítomnosti a zájmu jednotlivců a jejich [soukromým darům](https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/cesi-vybrali-za-pul-roku-na-ukrajinu-pres-ctyri-miliardy-penize-posilaji-dal/2246409). Tedy díky občanům a firmám, co se rozhodli přispět. Více najdete ve velmi podrobně zpracovaném [článku Karla Patáka](https://www.visegradsky-jezdec.cz/vlada-pomaha-vic-ukrajincum-nez-nasim/) a v komentáři Martina Fendrycha na [Aktualne.cz](https://nazory.aktualne.cz/komentare/fialova-vlada-pomaha-cechum-30krat-vic-nez-ukrajincum/r-4dba88086fcc11eda25a0cc47ab5f122/). Zároveň, v tuto chvíli již Ukrajinci [přinášejí mnohem více peněz](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-vyzirkuje-z-ukrajiny-je-to-presne-naopak-prispivaji-i-ceskym-duchodcum-253744), než jim náš stát dá.
594	Česko/Slovensko/Evropa není ve válce, Fiala/Západ nás do ní zatahuje / RU-UA válka není „naše“ válka	recent	Česko ani Evropská unie ve válce v konvenčním slova smyslu nejsou, minimálně od roku 2014 však Evropa čelí bezpečnostním hrozbám, které zahrnují různé [způsoby útoků](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tech-technologie-internet-neviditelna-a-levna-kybervalka-je-pro-rusko-vyhodna-cili-na-ukrajinu-i-cesko-188846). Experti na válečné konflikty opakovaně varují před tzv. hybridní válkou, což je kombinace vojenských a nevojenských prostředků a taktik. Z těch nevojenských jde zejména o psychologické operace a propagandy a další aktivity i kriminálního a teroristického charakteru na území různých států, včetně Česka. Některé hrozby sice válku v zažitém smyslu slova nepřipomínají, avšak pokoušejí se narušit vnitřní bezpečnost států například pomocí tzv. [dezinformační války](https://www.techlib.cz/cs/84526-dezinformace-a-informacni-valka-o-ukrajinu). K čemu slouží dezinformační kampaně, si můžete přečíst také na oficiálních stránkách [Ministerstva vnitra ČR](https://www.mvcr.cz/chh/clanek/dezinformacni-kampane.aspx).
1147	V Česku je cenzura	recent	V Česku je zaručená svoboda projevu, tisku a médií. Dle [Šetření](https://rsf.org/en/index) organizace Reportéři bez hranic, která zkoumá svobodu tisku ve světě, se v roce 2024 Česká republika nachází na 10. místě ze 180, což znamená [polepšení](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-cesko-si-v-zebricku-svobody-medii-polepsilo-a-je-desate-slovaci-propadli-40519526) o sedm míst oproti minulému roku. Největší svobodu tisku mají dle šetření média v Norsku, Dánsku a Švédsku, nejtvrďší cenzura je pak v Číně, Barmě, Rusku nebo Severní Koreji. O tom, co je cenzura, si můžete přečíst v rozsáhlém textu [Českého rozhlasu](https://svet.rozhlas.cz/jaroslava-novakova-cenzura-v-ceskemceskoslovenskem-rozhlase-do-roku-1993-8160707). Na [Seznam Zprávách](https://www.seznamzpravy.cz/clanek/hra-vyzkoustejse-si-zivot-v-totalite-kdy-zivot-nebyl-hrou-82831a) najdete článek o tom, jak se žilo za totality.